

S E R A F Í N S K Ý S V E T

Číslo 3/1984

O b s a h :

Ako predpovedal, že sa zmieri assiský biskup a starosta mocou piesne....	1
Z kázne svätiačeho biskupa Weidera v Assisi: František: most nad priepastami nášho sveta	2
P. Pius : Pôsobenie Ducha Svätého	3
Pastiersky list k 1100 výročiu smrti sv. Metoda	4
Modlime sa za kňazov	6
Otec Karel: Apoštolát sv. Cyrila a Metoda v životnom diele arcibiskupa Stojana	7
Svätý Otec posväť 15.9. slovenskú katedrálu v Kanade	9
Rozhovor s duchovným osady sv. Cyrila a Metoda v Kanade	10
Svätý Otec navštívil Medzinárodné kapucínske kolégium	11
Kytica vďaky Svätému otcovi od našich chorých	12
S obuškami proti tým, čo chcú, aby Sv. Otec prišiel	13
Svätý otec Ján Pavol II. chorým Švajčiarska	14
Apoštolský list O kresťanskom zmysle ľudského utrpenia	16
Príklad svätej Kláry	19
Svätá Klára z Assisi a Sviatosť Oltárna	20
Príhovor k rehoľným sestram 1. - 3 .	22
"Ja som Matka Slova"	28
Sedembolestný ruženec	31
O. Stefan Vragaš: O mariánskej úcte	33
Encyklika Svätého Otca Pia XI o svätom ruženci	35
Otec Andrej Paulíny : Umrťovanie I. - III.	39
Niekoľko slov na zamyslenie	48
Svätý Otec Ján Pavol II. mladým Švajčiarska	49
Opatrenia proti púti na Levočskú horu	50
Put do mariánskej svätyne v Levoči	51
Moja modlitba preráža vesmír	52
O modlitbe	53
Hnutie "Otvorená náruč"	54
Niekoľko slov na zamyslenie	55
Niektoré ďalšie správy	56
Príloha : Eva Lavalliere, francúzska divadelná herečka a terciárka	

Ako predpovedal, že sa zmieri assiský biskup a starosta mocou piesne, ktorú zložil na tvorov a ktorú nehhal pred nimi spievať svojimi bratmi.

V tom čase, keď blažený František zložil Pieseň o bratovi Slnku, vznikla veľká hádka medzi biskupom a mešťanostom assiským. Biskup vycboval mešťanostu z Cirkvi a nariadil, aby mu nikto nič nepredával, nič od neho nekupoval a neuzatváral s ním žiadnu zmluvu.

Blažený František bol vtedy chorý a keď sa o tom do počul, veľmi sa zarmútil. Zvlášť ho mrzelo to, že nikto sa nestaral, aby zjednal zmierenie. Povedal preto svojim bratom: "Je to pre nás, Božích služobníkov, veľká hanba, že biskup a mešťanosta sa tak nenávidia a nieto človeka, ktorý by ich zmieril". Vtedy hneď pridal k Piesni tieto verše:

"Nech Ťa chvália, môj Pane, tí
ktorí odpúšťajú pre tvoju lásku
a znášajú choroby a súženia.
Blažení tí, ktorí ich znesú v pokoji,
lebo ty, Najvyšší, dáš im korunu".

Potom zavolať k sebe jedného brata a povedal mu: "Choď k mešťanostovi a v mojom mene ho požiadaj, aby šiel s obecnou radou a so všetkými, ktorých chce vziať so sebou, k domu biskupa".

A keď tento brat odišiel, druhým dvom rozkázal: "Choďte k biskupovi a k starostovi a jeho družine a zaspievajte mu Pieseň o bratovi Slnku! Dôverujem v Pána, že ihneď obmäkčí ich srdcia a že sa vrátia k predchšej láske a priateľstvu".

Keď sa všetci zhromaždili na námestí pred domom biskupa, vyšli zo zástupú títo dvaja bratia a jeden z nich vravál: "Blažený František zložil vo svojej chorobe Pieseň na Hospodina za jeho tvorov, na jeho chválu a na povzbudenie bližných. Teraz vás prosím, aby ste si ju vypočuli s veľkou zbožnosťou". A začali spievať.

Starosta ihneď vstal a so zopnutými rukami zbožne počúval Pieseň ako evanjeliu a zaplakal. On mal veľmi rád blaženého Františka a dôveroval mu.

Keď doznela Pieseň, starosta povedal pred všetkými: "Úprimne sa pred všetkými vyznávam, že odpúšťam nielen biskupovi, ktorého mám ctiť ako svojho pána, ale že by som odpustil i tomu človeku, ktorý by zabil môjho brata alebo syna". Potom padol biskupovi k nohám a povedal: "Hľa, som ochotný dať vám také zadostučinenie, aké uznáte za vhodné. Chcem tak urobiť z lásky k nášmu Pánovi Ježišovi Kristovi a jeho služobníkovi, blaženému Františkovi".

Biskup potom natiahol ruky, zdvihol ho a povedal: "Ja som mal byť vzhľadom na svoj úrad pokorný, ale pretože mám prudkú povahu, i ty mi odpusti". Potom sa veľmi vlúdne a s láskou objali a pobožkali.

Bratia boli nadšení od radosti, keď videli, ako sa splnila Františkova predpoveď o ich zmierení. A všetci ostatní ktorí to videli, uznali, že pre zásluhy svätého Františka ich tak odrazu navštívil Pán. Z takéhoto hnevu a pohoršenia vrátili sa bez jedinej výčitky k takému zmiereniu.

My, ktorí sme boli s blaženým Františkom dosvedčujeme, že keď o niekom povedal tak a tak to s ním dopadne, vždy sa do písmena splnilo. A my sme toho videli toľko, že by trvalo dlho, keby sme mali o tom písať a rozprávať.

/Zrkadlo dokonalosti sv. Františka,
č. 101/.

Z kázne svätiaceho biskupa Weidera v Assisi :

František : most nad priepastami nášho sveta.

František je svätec, ktorý priniesol do tohto sveta Božiu lásku ako svetlo, ktoré už nikdy nezhasne... V ňom sa odbleskuje obraz Ježiša a v tom sa ukazuje Božia dobrota a priateľstvo k človeku. Tým je František blízky aj našej dobe, lebo on touto spolupatričnosťou ku Kristovi premostuje priapsti k Bohu, k svetu a k blížnym.

On premostil priepasť medzi človekom a Bohom, lebo sa nechal zasiahnuť Kristom... Pre Františka nejstvuje žiaden historický odstup k Ježišovi. On je ním tak silno zasiahnutý, ako pred ním a po ňom sotva ktorý človek... Jeho cesta je cestou v poslaní chudobného Ježiša. Takto sa stáva mostom nad priepastami, ktoré nás oddeľujú od Boha, mostom, ktorý nás skrze Ježiša privádza späť k Bohu. On vie, že Ježiš prišiel, aby nás oslobodil od zúrivosti mocností síl temnôt. A tak sa stáva František chudobným, aby sa stal slobodným. Je priam vášnivo zaujatý láskou k Ježišovi. S ním prekonáva všetky priepasti. František nám hovorí: *S t a s t n ý m i ľ u d m i s a m ô ž e m e s t a ť i b a v t e d y , k e d ť ž i j e m e s J e ž i š o m , k e d ť s a n e c h á m e n í m z a s i a h n ú ť ,* keď On prenikne do nášho myslenia a cítenia, do našich túžob. Potom Boh už nie je viac vzdialený. Potom je našim prostredníctvom blízky aj iným, tým, ktorí ešte vždy zdanlivo stoja na druhej strane priapsti a túžobne vzhliadajú k Bohu. Každý svätec a tým vlastne každý kresťan je povolaný k takémuto stavaniu mostov nad priepastou medzi ľuďmi a Bohom.

Inou priepastou v našom svete je hĺbočina medzi ľuďmi a vecami. Veci sa rozrástli do obrovských rozmerov a fascinujú nás svojim leskom - tak sa stávajú pre nás osudnými. Kto veľa vlastní, kto je tým "posaednutý", ten má sotva pre Boha nejaké miesto... František nám hovorí: Most nad priepastou medzi nami a vecami znie: *o d p ú t a ť s a , n i e b r a ť , n e c h c i e ť l p i e ť ,* aj s tou najmenšou vecou zaobchádzať správne a úctivo a vedieť sa z nej tešiť. Len ten kto sa vie odpútať, stáva sa bohatým.

Ďalšiu priepasť, ktorú premostuje František, je: priepasť k blížnym. Vieme o najrozhodujúcejších stretnutiach v jeho živote: ako objal malomocného, ako si v Ríme so žobrákom vymenil šaty, ako chudobnému rytierovi daroval svoj kabát, ako bez zbraní šiel k sultánovi, celkom vydaný na milosť a nemilosť, bezbranný - lebo on blízneho ponímal ako brata. Priepasť, ktorá nás oddeľuje od blízneho, ktorý sa často stáva mojím protivníkom alebo nepriateľom, možno len tak prekonať, keď ho budeme ponímať *a k o b r a t a*. Len s bratmi urobíme zo života chválospev - hovorí nám František. Nemôžeme byť priateľmi každého, ale každého môžeme ponímať ako brata a sestru...

Jestvuje ešte jedna priepasť, ktorej nikto z nás neostane ušetrený: je to priepasť smerom do smrti, do umierania. František hovorí: Buď pozdravená, sestrička Smrť... Smrť nie je pre neho nepriateľom, ale tou, ktorá ho privádza k poslednému oblažujúcemu videniu Boha.

Milí bratia a sestry, pred touto priepastou stojíme všetci, bez ohľadu na to, koľko máme rokov a či sme zdraví. Raz budeme stáť zočivoči smrti. Či ju budeme môcť pozdraviť ako sestru alebo ako priateľku, spočíva v tom, v *a k o m v z ť a h u s m e k J e ž i š o v i*. Kto s Ježišom prekonával priepasti tohto života, ten môže - podobne ako František - povedať: Buď pozdravená sestra Smrť, lebo nás vovádzaš do života.

Prevzaté z časopisu "Franziskus unter uns", Nr. 46/jún 1984, NDR.
Preložené z nemčiny.

Podľa správy Skutkov apoštolských na Turíce zostúpil Duch Svätý na apoštolov. Bola to udalosť doprevádzaná zazračnými znameniami. Peter kázal ako prvý. Jeho slová vnímali hlboko zbožní ľudia každý vo svojej materčine, hoci prichádzali z rozličných jazykových oblastí. Hlboko dojatí sa pýtali: "Čo máme robiť?" Peter odpovedal: "Činite pokánie a nech sa dá každý pokrstiť v mene Ježiša, na odpustenie svojich hriechov i dostanete dar Ducha Svätého. Veď toto prislúbenie patrí vám a vašim dieťkam. Oni teda prijali jeho výzvu a dali sa pokrstiť i pridalo sa ich v ten deň asi tritisíc duší". /Sk 2, 37-41/.

Aj my sme krstom dostali Ducha Svätého, ako píše apoštol: "Láska Božia sa rozlieva v našich srdciach tým, že nám Boh dal Ducha Svätého". /Rim 5, 5/. Je to Duch Pravdy, ktorý v nás prebúdza a živí v nás vedomie viery, pomocou ktorého vždy hlbšie vnikáme do viery a môžeme sa plnšie upletniť v živote. Pre život z viery dáva nám svoju silu. Tento Duch Svätý neposväcuje len nás, ale každému veriacemu dáva zvláštne milosti podľa jeho stavu, čím ho robí vhodným a pripraveným prežívať zvláštne povinnosti pri obnove a prospešnom rozvoji Cirkvi. Dokonca aj vo svetských povinnostiach je nám nápomocný. Jeho pomoc, ktorú som pred 59 rokmi zakúsil pri maturite, ostáva pre mňa nezabudnuteľná. V písomnej časti maturitnej skúšky bola otázka, s ktorou som vôbec nevedel začať. Po výručnej modlitbe k Duchu Svätému mi riešenie úlohy jasne vyvstalo pred očami.

Vo všetkých ťažkých situáciach života sa máme poradiť s Duchom Svätým. Každá bezvýhodisková situácia sa dá potom ľahko zvládnuť. Aj pre vládnucich by sme mali vyprosiť dar rozvahy a mŕdosti srdca, aby ich činy slúžili dobru ľudu a mieru vo svete.

Niekedy si Duch Svätý vyvolí ľudí, ktorých chce zvláštnym spôsobom použiť pre akt milosti. Vidíme to na rôznych svätcoch cirkevných dejín, obzvlášť na sv. Františkovi z Assisi. Uvedený na cestu nasledovania Krista, dosiahol taký stupeň svätosti, ktorý z neho urobil "druhého Krista". Svojím slovom a oveľa viac svojím príkladom rozplameňoval vtedy schladnuté srdcia znova láskou k Bohu a k ľuďom, takže sa za krátku dobu pomery od základu zmenili. Dôsledkom bolo obnovenie Cirkvi a zbratanie sa ľudí. Nenávisť a nepriateľstvo mizlo; láska, radosť a mier znova robili ľudí šťastnými. Aj založenie tretieho rádu /dnešných svetských františkánov/ sa ako dielo Ducha Svätého vtedy a v nasledujúcich dobách požehnanie prejavilo.

Pred nedávnom mi pri jednom interview položili otázku: "Prečo dnes nemáme žiadne Františka z Assisi. Tak náliehavo by sme ho potrebovali!" Na túto otázku možno iba takto odpovedať: my všetci dohromady, ktorí sme prizvaní Duchom Svätým, sme povolani stelesniť sv. Františka. Preto sa musíme snažiť nechť sa naplní Duchom Svätým, aby sme ho vyžiarovali, ako už náš Pán a Majster Ježiš Kristus zdôrazňoval: "Vy ste svetlo sveta. Nech tak svieta vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach" /Mt 5, 14/.

Bolo by veľkým ziskom, keby sa nám podarilo našim príkladom vzbudiť u mnohých dobrých kresťanov záujem o naše spoločenstvo a nakoniec ich získať ako členov Tretieho rádu - svetských františkánov!

Pretože dnešné ľudstvo cíti úplnú bezmocnosť pred odstránením zla vo svete, malo by sa utiekať k Všemocnému Bohu. Kristu sám na to poukázal: "Keď vy, ktorí ste zlí, dávate svojim deťom dobré veci, o čo viac Ducha Svätého dá Nebeský Otec tým, ktorí o to prosia". Modlime sa teda o Ducha Svätého a to nielen na Turíce, ale po všetky dni - a to s dôverou a z hĺbky srdca: "Zošli svojho Ducha a všetko sa obnoví a Ty obnovíš tvárnosť zeme!"

Z: "Franziskus unter uns", Nr. 46/jún 1984, NDR, preložené z nemčiny.

Milovaní !

Pred 1100 rokmi zomrel prvý hierarcha našej cirkvi, svätý Metod. Doklady hovoria, že "spočinul šiesteho dňa mesiaca apríla" roku 885 a dodávajú, že "učeníci jeho vzdali mu dôstojné pocty, službu cirkevnú vykonali po latinsky, grécky, sloviensky a uložili ho do hlavného chrámu" /Život Met. 17, 10-11/ "na ľavej strane za oltárom Bohorodičky" /Krátky život Konšt. a Metoda/.

Bratia a sestry ! Biskupi a ordinári Slovenska túto udalosť považujú za veľmi významnú. Prejavujú to aj tým, že pri tejto príležitosti vyhlasujú jubilejný cyrilometodejský rok, a to od 5. júla 1984 do 5. júla 1985. V jubilejnom roku naša Cirkev vzdá svojim zakladateľom "dôstojné pocty a cirkevnú službu" a umožní zamyslieť sa nad svojimi začiatočnými dejinami. Svätí bratia svoju misiu charakterizovali takto: "Boh milosrdný a dobrotivý /chce/, aby všetci boli spasení a k poznaniu pravdy došli" /Život Konšt. I, 1/. Išlo im teda o Boha, o človeka, o spásu, o život, o milosť, o prácu, o rozmer vertikálny i horizontálny. Ich pojmy "spása a život" označíme aj obsah - zameranie - nadchádzajúceho jubilejného roku.

Tento jubilejný rok organicky nadväzuje na ukončený mimoriadny jubilejný rok celej všeobecnej Cirkvi. Pred 1950 rokmi nám Kristus svojím utrpením a zmŕtvychvstaním priniesol vykúpenie: pred 1100 rokmi bol tento jeho dar aplikovaný nám, Slovanom. Veľké je Jeho dobrodenie! "Knieža pokoja" stal sa naším Pánom /Iz 9, 6/. Dnes, keď mier človeka i ľudstva je tak vážne ohrozený, je veľmi aktuálne pripomínať si, "Čieho Ducha" máme! /porov. Lk 9, 55/.

O misii Cyrila a Metoda dnes sa vie pomerne veľa. Prichodí priznať, že podstata javu nám predsa uniká. Výraz "misia Cyrila a Metoda" treba zmeniť výrazom "kristianizácia našich predkov", t.j. prehlbenie kresťanského života. Ten výraz je konkrétnejší. Označuje proces, ktorým sa naši predkovia priznávali ku kresťanstvu, k spoločenstvu patriacemu Kristovi. Veď podstata otázky spočíva v tom, že to bol Kristus, "veľké Svetlo", "Zázračný radca, Boh mocný, Otec večný" /Iz 9, 1.6/, ktorý spolu s Cyrilom a Metodom vstúpil nielen na našu pôdu, ale do duší, srdc, života našich predkov, do našich dejín. Keď myslíme na naše začiatky, myslíme na Krista, ktorého prosil náš národ o pomoc v krušných chvíľach našich dejín. On zostáva našou oporou i dnes, keď stojíme zoči-voči novým problémom, plynúcim z pretekov zbrojenia a vojnových príprav. Kristus navždy zostane stredobodom, ku ktorému budú smerovať naše modlitby, naša láska s odovzdanosťou, čo najosobnejšou, zvlášť v nadchádzajúcom jubilejnom cyrilometodejskom roku.

Ako Kristus vstupoval do našich dejín? A ako naše dejiny formoval? Ako má v nich zostať? - Svätí bratia Krista prinášali vo Svätom písme, v liturgii a v Cirkvi.

Keď Cyril a Metod "s Božím požehnaním prišli do oných krajov, miestni domáci obyvatelia - t.j. naši predkovia - veľmi sa zaradovali, najmä keď sa doočuli, že nesú so sebou Evanjelium, ktoré filozof preložil do ich - teda nášho - jazyka" /Krátky život Konst. Cyrila III/. A iný prameň nás informuje, že ešte predtým, po tom, čo sa "oddali modlitbe". Konštantín "zložil písmeň a začal písať po sloviensky - slová Evanjelia: "Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh" /ŽK XIV, 13-14/. Hľa, prvé napísané slová našej literatúry a slovanských literatúr vôbec! Podľa týchto slov Ježiš Kristus vstupuje do dejín ľudstva a týmito slovami Ježiš Kristus vstupuje aj do dejín slovanských národov.

Pri ďalšom prekladaní svätým bratom pomáhali naši predkovia. O význam písma pre misiu svedčí skutočnosť, že svätý Metod pred smrťou utiahol sa do ústrania, vybral dvoch skoropiscov, preložil v krátkom čase všetky knihy Písma - z jazyka gréckeho na sloviensky" /ŽM XV, 1/. Cyril a Metod naučili našich predkov čítať Písmo sväté srdcom, naučili ich chápať duchovný význam Písma. V slovanskej liturgii kniha Písma svätého na oltári predstavuje Krista. A bolo to práve Písmo, ktoré cez stáročia formovalo tak našu vieru, ako aj našu kultúru i národ. Konštantín vo svojom slávnom Predslove-/Prograle - napísal: /V evanjeliu/ "prichádza Kristus zhromažďovať národy, pretože svieti svetlom svetu celému..., je Boha poznať totiž potrebné. A preto čujte, čujte to Slovieni: dar tento drahý Boh vám z lásky daroval..." /Proglas 3, 4, 8-10/.

"Onedlho" po príchode Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu "preložil sa celý cirkevný poriadok". Svätí bratia našich predkov naučili "raňajšej službe Božej, hodinkám, večierni, povečernici i omši svätej" /ŽK XIV, 2/. "Naučiť liturgiu" znamená spievať ju a modliť sa. "Učiteľia naši" postavili sa medzi našich predkov a spolu s nimi pred tvár Božiu. Boha dialogicky oslovovali, spoločne vyznávali vieru v neho. Keďže predkladaná liturgia, tajomstvá viery podrobnejšie rozvádzala, keďže je poetická a emocionálne vyvážená, predstavovala súčasne najlepšiu formu katechézy. A dodajme, že táto liturgia bola pápežmi schválená. Ján VIII. v bule Industriae tuae v júni 1880, píše: "... schvaľujeme slovienske písmo, vynájdene nebohým Konštantínom Filozofom, ktorým nech zaznievajú chválospevy, patriace Bohu a nariaďujeme, aby sa v tomto jazyku hlásalo veľkobožie a skutky Krista, Pána nášho" /Pramene, Bratislava 1968, s. 177/. A tu si pripomeňme, že "liturgia sa považuje za vykonávanie kňazského úradu Ježiša Krista" /Konšt. o lit. 7/.

Ako Cyril a Metod a s nimi aj naši predkovia chápali Cirkev? Obyčajne sa im, najmä sv. Metodovi pripisujú zásluhy iba v oblasti organizačnej. Aj tu položili základy, aby vychádzali z duchovnej skupčnosti. Cirkev videli ako mystické telo Kristovo, ako sviatosť spásy, veriacich ako ľud Boží, sväté kňazstvo, v kultúre tohoto ľudu videli kult, ozvenu spontánnej túžby po Bohu, poznali a vzorove realizovali inkulturizáciu, adaptáciu, popri všeobecnej cirkvi definovali aj cirkev partikulárnu- a iné. V určitom a vážnom význame slova dá sa povedať, že u nás pred 11 storočiami v ekleziológii anticipovala sa dnešná vývojová etapa /Ján Pavol II./ . Teda aj tu máme vklenuté veľké duchovné hodnoty.

Pod výrazom "odkaz Cyrila a Metoda", "dedičstvo svätých bratov" teda treba nám rozumieť- Krista, vieru v Neho. Kristus je v našej Cirkvi a skrze Cirkev, je v našej liturgii a v liturgickom živote nášho ľudu Božieho, je v Písme svätom. Kristus je "uholným kameňom" našej stavby. A my vieme, že, "v nikom inom niet spásy, lebo ani niet pod nebom iného mena, daného ľuďom" /Sk 4, 11-12/. Našou cestou, našou pravdou i naším životom je - Kristus /porov Jn 14, 6/.

Bratia a sestry! Pripomeňme si ešte raz zameranie cyrilometodejskej misie: "Boh milosrdný a dobrotivý /chce/, aby všetci boli spasení a k poznaniu pravdy došli". Tentoraz dáva nám k dispozícii možnosť jubilejného roku spásy a života. Je to jeho dar, je to jeho výzva, je to naša veľká nádej. K úlohe pristúpme s bážňou Božou a vierou. Pripomeňme si výstrahu, aby sa milosť Božia neprijímala nadarmo /porov. 2 Kor 6, 1/. Príležitosť sa nesmie premárniť. Svätý Metod pri rozlúčke svojich žiakov potešoval a posilňoval: "Dbajte, ako máte ostražito chodiť, nie ako nemúdri, lež ako múdri a so všetkou bdelosťou" /Bulh.leg. VI, 22/.- A nezabúdajme, že iným menom pre "pokrok" je - "mier" /Pavol VI/. Na špáse a v prospech života sa pracuje iba v mieri. Mier je hodnotou, po ktorej dnešné ľudstvo najviac túži. Kresťan slúži modlitbou a pozitívnou prácou.

Dovoľte nám, svojim biskupom a ordinárom, vysloviť presvedčenie, že vaša horlivosť, vaše uvedenie a zrelosť aj teraz prinesie dobro a požehnanie. Pred svojou smrťou za nás sa modlil svätý Cyril: Pane Bože môj, zachovaj verné Ti stádo, zveľaď Cirkev svoju, všetkých spoj do jednoty učíň ho ľuďom znamenitým, jednomyselným v pravej viere a správnom vyznávaní...! /ŽK XVIII., 8-11/. Svätí bratia ~~našich~~ ~~otcov~~ odkazovali na Máriu: synovsky a bez prestania utiekajme sa aj my k Bohorodičke.

Kristus, náš Boh a Pán "ten istý včera i dnes i naveky" /Hebr 13, 8/, nech vám so svojim Otcem i s Duchom Svätým udelí všetky svoje milosti, spásu, pokoj a život.

Vaši :

Mons. ThDr. Jozef Feranec, biskup banskobystrický,
 Mons. Dr. Július Gábriš, biskup, apoštolský administrátor
 arcidiecézy trnavskej,
 Mons. Dr. Ján Pásztor, biskup nitrianský,
 ThDr. Štefan Onderko, ordinár košický,
 Zoltán Belák, ordinár rožňavský,
 Štefan Garaj, ordinár spišský,
 Mons. Ján Hirka, ordinár, apoštolský administrátor prešovský:

Tento Pastiersky list ráčte prečítať 5. alebo 8. júla/1984/pri všetkých bohoslužbách.

- o -

Určite Vás niekedy trápi stav našich kňazov. Mnohí nežijú svätým životom, strácajú horlivosť, nespoľúchajú Svätého Otca, čím hrozí v našej krajine schizma - odtrhnutie cirkvi od pápeža.

Problémy kňazov sú i našimi problémami - nás kresťanov. Čo robiť? Zistujeme, že diskusiou sa títo kňazi nedajú presvedčiť. Ale dajme si otázku: modlíme sa za nich?

Akých kňazov sme si vyprosili, takých máme! Keby sme miesto toho, koľko sme ich ohovárali, modlili sa za nich, nebol by dnes taký smutný stav medzi kňazmi. Preto sa z a č n i m e z a n i c h m o d - l i ť . Prečo strácame vieru v silu modlitby? Veď poznáme slová Ježiša Krista: "Proste a dá sa vám" /Mt 7, 7/; "Keď dvaja z vás na zemi budú prosiť o hocakú vec súhlasne, dostanú to od môjho Otca" /Mt 18, 19/. M o d l i t b o u v š e t k o d o s i a h n e m e ! Ak chceš pomôcť Cirkvi v Československu, po modlitbe Večné slovo o 20,55 hod. pridaj modlitbu Z d r a v a s M á r i a na úmysel :
 - za svätosť našich kňazov,
 - za poslušnosť kňazov Svätému Otcovi.

Š í r t i e t o m y š l i e n k y ď a l e j !

V pravidelno vysielaní "Náboženstvo a dnešok" nás otec Karel oboznámi s témou apoštolátu sv. Cyrila a Metoda v životnom diele olomouckého arcibiskupa Antonína Cyrila STOJANA.

V roku 1983 bolo tomu 60. rokov od smrti olomouckého arcibiskupa otca Stojana, ako ho moravský ľud nazýval. Dnes sústredíme svoju pozornosť na dielo, ktoré sa stalo jeho životným dielom: na apoštolát sv. Cyrila a Metoda pod ochranou Panny Márie.

V druhej polovici 19. storočia ožila - vďaka tisícročnému výročiu ich pôsobenia - pamiatka svätých vierozvestov Cyrila a Metoda u nás i vo svete. V našich krajinách, u južných Slovanov a v pravoslávnej cirkvi sa oslavovali cyrilometodské jubileá.

Z miestneho národného prostredia na svetové fórum preniesla cyrilometodskú myšlienku encyklika pápeža Leva XIII. "Grande munus - Vznešená úloha", ktorú pápež vydal zámerne v roku 1880 k tisícročnému výročiu potvrdenia slovanskej liturgie bulou Jána VIII. "Industriae tuae".

Epochálny význam encykliky "Grande munus" nebol doteraz celkom docenený. Vďaka nej sa svet dozvedel o práci našich vierozvestov, i o starej slovanskej kultúre, a to v čase, keď ani jeden slovanský katolícky štát nemal vlastný slobodný štát a v povedomí sveta sa o Slovanoch mnoho nevedelo. Lev XIII. taktiež nariadil úctu k obom svätým bratom pre celú Cirkev a vyslovil svoju nádej, že sv. Cyril a Metod môžu svojím príhovorom prispieť k opätovnému zjednoteniu cirkvi východnej s cirkvou západnou.

V roku 1881 prišla do Ríma ďakovná púť všetkých slovanských národov, vedená známym chorvátskym biskupom Strossmayerom. Na Morave túto púť organizoval 30-ročný kaplán Stojan, ktorý sa jej tiež zúčastnil. Z tejto púti sa v jeho srdci zrodila myšlienka založiť zvláštny spolok, ktorý by slúžil uskutočneniu cyrilometodských idej, myšlienka, ktorá sa vykrištalizovala v roku 1885, v roku 1000. výročia smrti sv. Metoda.

Na Velehrade sa konali cyrilometodské oslavy, ktoré sa stali doposiaľ nevídanou manifestáciou náboženského života všetkých katolíckych Slovanov. Vtedy dozrela v Stojanovi idea založenia apoštolátu sv. Cyrila a Metoda.

Prvý návrh stanov vypracoval páter Krátky, kaplán v Těchticiach. Na oktavu sviatku sv. Cyrila a Metoda navštívil Stojan vtedajšieho olomouckého arcibiskupa, kard. Fürsternberga a požiadal ho o požehnanie pre nové dielo. 18. augusta sa na Velehrade zhromaždila skupina kňazov, nadšených cyrilometodskou myšlienkou a prejedнала návrh Stanov, ktoré boli potom v niektorých bodoch spresnené.

Ako hlavný cieľ spolku sa stanovilo, že členovia Apoštolátu sv. Cyrila a Metoda budú modlitbou, skutkami a finančnými príspevkami podporovať náboženské záujmy katolíckych Slovanov a zjednotenie vo viere nekátolíckych Slovanov. Správu apoštolátu povedie ústredný výbor pomocou diecéznych výborov, ktoré budú pod vedením diecézneho biskupa zakladať farské odbory. Návrh Stanov rozoslal Stojan všetkým farárom na Morave s prosbou o doporučenie. Ďalej sa obrátil do Ríma na kard. Bartoního, ktorý myšlienku spolku srdečne pozdravil.

Napriek tomu schválenie Stanov narazilo na veľké prekážky. Viedenská centralistická vláda videla za touto náboženskou akciou nebezpečie panslavizmu a tak sa už zdalo, že nieta nádeje na povolenie spolku.

Stojan sa však nevzdával nádeje. Na rozhodný krok využil prítomnosť mnohých slovanských účastníkov na Katolíckom zjazde vo Viedni

vo
roku 1889. 30. apríla sa viedenskej katolíckej jednote konala dô-
verná schôdza, na ktorej sa zúčastnilo 52 Čechov a Moravákov, 13
Poliakov, 5 Slovincov, 2 Chorváti a jeden Slovák. Na prezenčnej
listine sú mená brnenského biskupa Bauera, olomouckého kanonika
Potulického, rajhradského opáta Korčiana. Na schôdzi, ktorú zahájil
Stojan, boli zvolení za predsedu gróf Stanislav Tarnowski, sekretár
Akadémie umenia v Krakove a jednomyslné odhlasované, že sa má za-
myšľaný apoštolát založiť.

Na porádach, konaných v máji a v auguste 1889 na Velehrade, bol
ustanovený prípravný výbor apoštolátu, ktorého jednatelom sa stal
Stojan. Deputácia výboru predložila arcibiskupovi-kardinálovi Für-
sternbergovi Stanovy a prosila o schválenie. Olomoucké konzistorium
povolilo zriadenie Apoštolátu 7. augusta 1891 za týchto podmienok:
Apoštolát sa zatiaľ obmedzí na diecézy olomouckú a brnenskú a vy-
žiada si schválenie brnenského biskupa a štátu.

Súhlas zo strany štátu bol stále problematický. Prvá žiadosť
z roku 1892 bola ministrom vnútra ostro zamietnutá a zriadenie Apoš-
tolátu dokonca vyhlásené za nezákonné. Stojan teda pomocou brnen-
ského biskupa Bauera upravil Stanovy tak, aby nedali žiadnu zámien-
ku k byrokratickým námietkam a intervenoval vo Viedni prostredníct-
vom mnohých vplyvných osôb. Nakoniec v letnom období toho roku
bolo dané žiadané povolenie.

Po Čechách, Morave i Slovensku boli rozoslané Stojanove správy o
definitívnom povolení Apoštolátu s praktickými pokynmi pre zaklada-
nie farských skupín. 28. a 29. decembra 1892 bola na Velehrad zvo-
laná schôdza ústredného výboru a diecéznych odborov Apoštolátu. Za
starostu bol zvolený bzenecký arciknaz Dr. Pospíšil, za jednatela
Stojan.

Prvé slávnostné valné zhromaždenie Apoštolátu sa konalo 31. júla
1893 a boli naň pozvaní i hostia z cudziny, medzi nimi krajanovia z
Ameriky. Prvý bod definitívnych stanov definoval zmysel apoštolátu
takto: " Apoštolát sv. Cyrila a Metoda pod ochranou bl. Panny Márie
je cirkevný, náboženský a misijný spolok, ktorý má za úlohu svätú
katolícku vieru medzi Slovami rozširovať, obhajovať a zveľaďovať
a preto všetko podnikáť a podporovať, čo by sa k tejto úlohe zdalo
byť na prospech, prihliadajúc pritom k platným cirkevným predpisom".
O dosiahnutie tejto úlohy sa mali usilovať modlitbami, skutkami a
finančnými príspevkami laici všetkých stavov v úzkej spolupráci s
kňazmi za vedenia biskupov.

Stojan vlastne založil modernú Katolícku akciu s misijným cyrilo-
metodským zameraním. Apoštolát pridával katolíckym Slovanom zvlášť-
ne historické poslanie z í s k a ť p r e j e d n o t u cirkvi
pravoslávnych Slovanov a tým plodne zapojoval do náboženského živo-
ta i vzrastajúce národné uvedomenie a živý záujem o kultúrny život
ostatných slovanských národov- píše vo svojej knihe o Stojanovi,
jezuita-páter Jozef Olšr.

Vďaka apoštolátu bolo potom možné uskutočniť i veľkolepé unionis-
tické zjazdy na Velehrade, ktorých dušou bol znova Stojan. Českí
katolíci môžu byť vďaka nemu právom hrdí na leví podiel, ktorý mali
na vzniku a vývoji svetového katolíckeho unionistického hnutia,
ktorého aktuálnosť po II. vatikánskom koncile ešte vzrástla.

- o - SE, október 1983.

ZASVÄTME SEBA, RODINY A SPOLOČENSTVÁ BOŽSKÉMU SRDCU
JEŽIŠOVMU A NEPOŠKVRNENÉMU SRDCU PANNY MÁRIE !

Historický pamätník slovenskej emigrácie:

Svätý Otec Ján Pavol II. posväťí 15. septembra 1984 slovenskú katedrálu v Kanade.

V dejinách nášho národa sú udalosti, ktoré sa veľmi hlboko vryli do jeho srdca a svedomia a nezmazateľným spôsobom poznačili samotný zmysel jeho existencie. Mnohé takéto udalosti v priebehu slovenskej histórie treba označiť za ojedinelé a výnimočné.

Jednou z najvýznamnejších však určite bude návšteva Svätého Otca Jána Pavla II. a posvätenie katedrálneho chrámu Premenenia Pána v Toronte, biskupského sídla slovenskej gréckokatolíckej diecézy sv. Cyrila a Metoda v Kanade. Bude to nielen veľmi významná úradná návšteva Slovákov, ale aj prvý slovenský chrám vôbec na severoamerickom kontinente posvätený pápežom! Súčasne to bude historicky ojedinelý a pamätný deň pre celý americký kontinent. Slovenská katedrála sa tak stane historickým pamätníkom nielen slovenského národa a slovenskej emigrácie, ale tiež celej severoamerickej kresťanskej spoločnosti.

Niekoľko by sa mohol spýtať: Prečo sa dostáva tejto veľkej cti práve Slovákom v Toronte, slovenským gréckokatolíkom, prvému slovenskému biskupstvu v zahraničí?

Odpoveď na prvú otázku je zemepisného charakteru. V 500 míľovom okruhu Toronta žije asi 80 % slovanskej a slovenskej emigrácie, ktorá opustila svoju vlasť okrem hospodárskych najmä z náboženských dôvodov. Mohol by nás preto Svätý Otec obísť? Zaočividne nie! Jeho túžba, ako mi to nedávno povedal, je stretnúť osobne všetkých Slovákov a Slovanov z Kanady a USA v Toronte, počas posvätenia slovenskej katedrály Premenenia Pána.

Prečo Svätý Otec prichádza na pozvanie slovenských gréckokatolíkov?

Slovenské a slovanské kresťanstvo je postavené na základoch, ktoré svätý Cyril a Metod priniesli v byzantskom rúchu z Byzancie. Pontifikát Jána Pavla II. je hlboko poznačený úctou k týmto duchovným hodnotám našich vierozvestov. Veď bol to on, ktorý vyhlásil svätého Cyrila a Metoda za spolupatronov Európy a ustanovil aj naše biskupstvo svätého Cyrila a Metoda, vzťahujúce sa na územie celej Kanady. Pápežova návšteva Toronta bude teda mať tiež slovenský a slovanský charakter, čo len zvyrazňuje mnohokultúrnosť zeme, základ celej kanadskej spoločnosti.

Ďalšou pozoruhodnou okolnosťou je tá skutočnosť, že pápežova návšteva Slovákov a posvätenie katedrály sa uskutoční práve na sviatok SEDEMBOLESTNEJ MATKY BOŽEJ - PATRÓNKY SLOVENSKA.

Pozývame preto týmto spôsobom všetkých Slovákov a Slovanov z Kanady a Spojených štátov amerických, aby sa 15. septembra 1984 zúčastnili tohoto stretnutia so Svätým Otcom Jánom Pavlom II. v Toronte.

O podrobnostiach programu návštevy Svätého Otca medzi Slovákami Vás budeme postupne v slovenskej a inej tlači informovať.

Miichal Rusnak, CSsR, D.D.
biskup slovenskej diecézy
Svätého Cyrila a Metoda v Kanade

Slovenské hlasy z Ríma, č. 6-jún 1984, roč. XXXIII, str. 7.

Rozhovor O. Félixu LITVU s O. Imrichom FÚZYM,
duchovným osady sv. Cyrila a Metoda v Hamiltone, v Kanade.

Počas nedávnej návštevy v Kanade mal som možnosť i radosť pozdraviť niektorých slovenských duchovných, ktorí pracujú medzi našimi krajanmi už niekoľko desaťročí. Samozrejme, prišla do reči blížiac sa návšteva Svätého Otca a posviacka novej slovenskej katedrály v Toronte, ktorú vykoná Ján Pavol II.

- Opýtal som sa aj O. Imricha Fuzyho, ako reagovali jeho farníci na túto zvesť?

Sme nadšení, že konečne Svätý Otec príde, bo nebolo celkom isté, či zavíta aj medzi Slovákov. Dnešná radostná správa nás povzbudzuje, aby sme urobili čo najviac, aby sme oslávili príchod Svätého Otca do Kanady.

- Návšteva Svätého Otca do Kanady sa spája súčasne s jubileom, ktoré je také veľmi drahé pre Slovákov.: je to 1100-ročné jubileum smrti sv. Metoda. On bol vlastne zakladateľom našej cirkvi na Slovensku. Táto farnosť je zasvätená sv. Cyrilovi a Metodovi. Mohli by ste mi povedať, aké sú počiatky tejto farnosti, kedy vznikla a ako postupovala ďalej?

Táto farnosť bola založená roku 1943 slovenskými benediktínmi z Clevelandu. Posledný z nich bol father Zeman Ján, ktorý urobil prípravné práce. Roku 1950 som prišiel ja a bol som naozaj nadšený, že budem mať možnosť pracovať medzi Slovákami.

- Vtedy, pravda, tento kostol ktorý máme teraz a ktorý je zasvätený sv. Cyrilovi a Metodovi, ešte nejestvoval. Kto vlastne začal s výstavbou kostola a s organizáciou opravdivej farnosti?

Bolo to pri mojom príchode, keď sme obstarali kostol a všetko zariaďovali. Bolo to v roku 1950. Bolo treba veľa urobiť, ľudia boli nadšení, organizovali a pomáhali.

- Vyššie práve vtedy prišli do Hamiltonu alebo pracovali ste na niek ktorej inej farnosti? v Kanade?

Ja som prišiel do Kanady a začal som vo Windsore, potom po niekoľkých mesiacoch som išiel do Toronta a pracoval som s mons. Shubom a do Hamiltonu som prišiel 11. októbra 1950. Vtedy som zasvätil našu farnosť tiež pod ochranu Panny Márie.

- Tento kostol, ktorý je zasvätený sv. Cyrilovi a Metodovi, už jestvoval alebo ste ho museli vystaviť celkom od základu?

Tento kostol sme kúpili od sestričiek sv. Jozefa. Stálo nás to hodne námahy, starosti a vytrvalivosti, kým sme ho dali do dnešného stavu.

- Otec Fuzy, čo by ste odkázali svojim krajanom na Slovensku?

Ďakujem za vzácnu príležitosť, ktorá mi bola daná. Pozdravujem Vás, drahí rodáci odtiaľto, z ďalekej Kanady. I keď nás delí hĺbka mora, predsa sme s p o j e n í v d u c h u s Vami. Spájame sa k spoločnej modlitbe, prosiac nebeského Otca za požehnanie, aby ste mohli vytrvať v ťažkostiach a bolestiach života až k u k o n e č n é m u v í ť a z s t v u ! Nech Vás Boh opatruje a chráni!

Ďakujem, otče Fuzy, za toto stretnutie tu a istotne budú Vám poďační naši doma, že ešte to spojenie ostáva i naďalej! Ďakujem Vám!

VR, 13.8.84-sl.

- o -

India: V arcidiecéze Goa bude od 21.11.84 do 13.1.85 slávnostná výstava relikvií veľkého misionára sv. Františka Xaverského. Veľkolepé prípravy na spomínanú výstavu, ktorá bude v miestnej katedrále, vedie jezuita P. Vasco Rego. Sv. František Xaverský je pokladaný za jedného z najväčších misionárov cirkevných dejín a za apoštola Indie.

- o -

VR, 13.8.84-sl.

V nedeľu, 24. júna 1984

11.

Svätý Otec Ján Pavol II. navštívil Medzinárodné kapucínske kolégium v Ríme.

Kapucínske kolégium, ojedinelé svojho druhu, vzniklo na podnet pápeža sv. Pia X. v roku 1908, o ktoré ho prosil vtedajší minister rádu, P. Bernard Christen. Cieľom bolo poskytnúť možnosť vyššieho štúdia členov kapucínskej rehole z celého sveta.

Dnes združuje toto kolégium v sebe komplex moderných budov, rozprestierajúcich sa na ploche 30 hektárov. Jeho dôležitosť je nielen v tom, že poskytuje ubytovanie študentom, dochádzajúcich z vyše 20 krajín, študujúcich na rôznych rímskych univerzitách, ale i v tom, že je spojené s historickým inštitútom, ktorý vydáva časopisy a kriticky spracúva materiály, týkajúce sa histórie františkánskeho života.

Okrem toho sa tu nachádza tzv. sídlo permanentnej formácie, ktorá počas celého roku poskytuje rôzne semináre, kurzy a prednášky pre vzdelávanie rehoľníkov. Takto sa pohybuje počet členov tohto malého kapucínskeho mestečka asi na 150 osôb ročne.

Návšteva Svätého Otca v tomto kolégiu prebiehala v troch etapách. Svätý Otec sa porozprával s jednotlivými členmi kolégia, slúžil s nimi svätú omšu a svoju návštevu zakončil spoločným občerstvením v jedálni kolégia.

Počas svätej omše v homílii, vychádzajúc z textu evanjelia slávnosti Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi, Svätý Otec zdôraznil potrebu a úctu k Najsvätejšej sviatosti Oltárnej, ako prameňa a istoty kňazského a rehoľného života.

Veľmi kládol na srdce všetkým prítomným kňazom a rehoľníkom, citujúc pritom posledné konštitúcie kapucínov, že jedným z najdôležitejších predpokladov utvárania skutočného rehoľného bratstva je práve úcta k Najsvätejšej Eucharistii. Svoju homíliu zakončil poukázaním na niektoré udalosti zo života sv. Františka v súvisi s jeho úctou Eucharistie.

Hovoril o tom, ako František prísne napomínal bratov, aby Sviatosť Oltárnu udržiavali vždy na čistom, vhodne upravenom a úctivom mieste a o tom, akú nesmiernú vážnosť prechovával sv. František ku kňazom za to, že môžu premieňať chlieb a víno na Telo a Krv Kristovu.

Zároveň prosil všetkých kapucínov, aby ostali verní ideálom sv. Františka.

Táto návšteva pápeža v kapucínskom inštitúte za prítomnosti najvyšších predstavených rehole zanechala na všetkých veľmi hlboký dojem. Nielen preto, že to bolo po prvýkrát v histórii kolégia, ale hlavne preto, že symbolizovala túžbu a potrebu **j e d n o t y v š e t k ý c h k ň a z o v !**

VR, 26.6.84-sl.

- o -

Vysielania Vatikánskeho rozhlasu :

denne česky o 19,30 hod. a o 19,45 hod. po slovensky:
na KV 6190, 7250 a 9645 kHz, t.j. 49, 41 a 31 metrov
a na SV 1530 kHz, t.j. 196 metrov.

Večerné vysielanie je vždy opakované na budúci deň ráno o 5,15 hod.
po česky a o 5,30 hod. po slovensky:
na KV 6185 a 9645 kHz, t.j. 49 a 31 metrov
a na SV 1530 kHz, t.j. 196 metrov

- o -

Kytica vďaky Svätému Otcovi od našich chorých.

Chorí a trpiaci na Slovensku, združení v hnutí RODINA NEPOŠKVRNE-NEJ, spolu s viacerými reholnými sestrami zozbierali pre Svätého Otca nádhernú kyticu modlitieb a dobrých skutkov, ktorú poslali Jánovi Pavlovi II. pri príležitosti zaklúčenia Jubilejného roku spásy. Kyticu vďaky a lásky, ako ju sami nazvali, sprevádzal list, v ktorom naši chorí zo Slovenska napísali :

"Milovaný Svätý Otče, Ján Pavol II. !

My chorí Slovenska spolu s reholnými sestrami sme sa rozhodli pripraviť Vám srdečný prejav vďaky za vyhlásenie Jubilejného roku spásy. Otvorili ste tak obrovský prítok milostí. Veríme, že mnohým ste umožnili milosť spásy.

Rozhodli sme sa preto každý vo svojom prostredí apoštolovať, šíriť evanjelium nášho Pána a mnohých získať bližšie k Ježišovi Vykupiteľovi. Rozvírili sme duchovné obnovy v domácnostiach, rodinné ružence - teda apoštolát modlitby a obety. Sami v tom stále pokračujeme. Modlitba a obeta - náš osobný kríž, patria Vám, milovaný Svätý Otec. Modlitbou Vás chceme pritiahnúť aj do našej vlasti a veríme, že raz navštívite - a to čoskoro - aj trpiace dieťky v Československu.

Sledujeme Vás, sme vždy s Vami.

Ste náš celý a my sme Vaši...

Sedembolestná Patrónka Slovenska nech si Vás sprevádza a žehná ako svojho Syna Ježiša."

Kytica vďaky a lásky :

444 svätých omší, odslúžených na úmysel Svätého Otca,
 366 094 svätých omší /zúčastnení sa na svätých omšiach/,
 291 829 svätých prijímaní,
 343 208 dní osobného kríža,
 211 470 zmiernych hodín so Spasiteľom,
 61 662 krížových ciest,
 181 699 rôznych litánií,
 538 492 rôznych súkromných modlitieb a deviatnikov,
 141 467 skutkov lásky a sebazapierania,
 3 926 vykonaných duchovných obnôv,
 3 015 dní prísneho pôstu,
 22 800 úkonov lásky,
 45 569 adorácii Sviatostného Spasiteľa,
 39 301 duchovných svätých prijímaní,
 1 406 modlitieb celodenného breviára,
 1,244 738 svätých ružencov,
 43 osôb obetovalo posledný čas života a smrť za Svätého Otca.
 Z toho štyri osoby zomreli tohto roku.

K týmto duchovným darom organizátori pripojili aj niekoľko výňatkov z listov chorých a trpiacich Svätému Otcovi :

"Už preto sa oddá byť členom katolíckej Cirkvi, že máme takého dobrého, charizmatického a dobrotivého Svätého Otca. Nech nám žije zdravý! Vyprosujeme mu to denne pred svätostánkom modlitbou svätého ruženca".

/Orava/

"Som už starká, ale ešte robím ruženec z nášho slovenského chleba pre Svätého Otca. Všetko obetujem za neho: moju chorobu-starobu, opustenosť a hlavne stále sa za neho modlím a vyzývam celú našu farnosť k modlitbe za neho"

/Detva/

"Srdce na srdce! Lásku za lásku! Je to naším poslaním, aby sme pomáhali, cítili a žili s Cirkvou. Začíname to od pápeža, milovaného Svätého Otca. Tak sa rozvinula po našich komunitách priam svätá súťaž - darovať mu všetko. V našich kaplnkách neustále niekto adoruje. Choré sestry majú iba jednu odpoveď: 'Potrebuje to predseda Svätý Otec'. Umierajúca sestra E. viackrát zaprosila: 'Povedzte Svätému Otcovi, že umieram za neho' ". /Rehoľné sestry/

"Naša Brigítka zomrela 8. januára tohto roku. Pred vydýchnutím prosila si fotografiu Svätého Otca do rúk. Dojmemne ho pohľadila, urobila mu krížik a zvolala: 'Svätý Otec plače...' Posledné slová, ktoré zvolala, boli: 'Modlite sa za neho' ". /Brigítka/

"Svätý Otče, posielať Vám srdečný pozdrav a poďakovanie za Jubilejný rok vykúpenia, ktorým ste otvorili prameň nesmiernych milostí pre mnohé duše. Rok vykúpenia nám priblížil Božiu lásku zjavenú v Kristovi na kríži. Naučil a povzbudil nás objímať aj náš kríž. Keď porovnávame veľkosť Ježišovho utrpenia, rastie v nás ochota ponúkať i svoju bolesť a pripájať ju ku Kristovej obete. Tak zo svojho života robíme oltár, na ktorom obetujeme svoje utrpenie spojené s Ježišovým, nebeskému Otcovi za celý svet.

Svätý Otče, Vaše slová k nám chorým, ktoré počujeme cez vatikánsky rozhlas, aj Vaša osobná obeta sú pre nás radostou, posilou a odhodlaním pre užšie spojenie s Ukrižovaným.

Všetci Vás nosíme vo svojich srdciach, myslíme na Vás v každodenných modlitbách a obetiach". /Lýdia/

Tento strhujúci príklad našich chorých na Slovensku, nech nadchne aj nás modliť sa za Svätého Otca, poslúchať jeho výzvy, angažovať sa za plnší kresťanský život v prostredí, v ktorom žijeme. Odplácajme lásku Svätého Otca k nášmu národu žiarivou, vreľou láskou!

- 0 -

S obuškami proti tým, čo chcú, aby Svätý Otec prišiel do ČSSR .

Spravodajská služba KIPA v Zürichu oznámila koncom apríla t.r., že v Česko-Slovensku vyše 17.000 ľudí podpísalo petíciu, v ktorej prosia pápeža Jána Pavla II. jednoduchou vetou: "Svätý Otec, prosíme Vás, prídite do Česko-Slovenska". Takto reagovali katolíci na pozvanie, ktoré poslal Svätému Otcovi pražský arcibiskup kard. Tomášek v januári. Kardinál prosil pápeža, aby prišiel navštíviť svojich veriacich v Česko-Slovensku v roku 1985, keď sa bude oslavovať tisícsté výročie smrti svätého Metoda.

Toto spontánne zbieranie podpisov vyvolalo silnú reakciu zo strany štátnej bezpečnosti. Najmä v Brne a v Trenčíne boli veľké vyšetrovania a vypočúvania. Podľa správ z Viedne, každý kto sa zúčastnil na tejto akcii, a štátna bezpečnosť sa o ňom dozvedela, bol vypočúvaný. Z Moravy oznámili, že tam bezpečnostné orgány vypočúvaným povedali, že zbieranie podpisov sa považuje a trestá ako vzbura proti štátu.

Agencia KIPA priniesla aj prípady brutálneho zaobchádzania zo strany štátnej bezpečnosti voči jednotlivcom. Martinovi Stierankovi z Dolného Kubína zhabali listinu s vyše tisíc podpismi a počas výsluchu ho bili po nnohách gumovými obuškami. Jozefa Juračku, Otca Svēca a Jozefa Sadovského z Nových Zámkov žandári bili päsťami, kopali ich a nadávali im. Kričali na nich, že chcú zapríčiniť štátnu krízu, aká bola v Poľsku a zopakovať udalosti z roku 1968.

Táto ostrá reakcia štátnej bezpečnosti na správu o pozvaní pápeža do Česko-Slovenska naznačuje, aká napätá je situácia v týchto krajinách.

/Vedľa je samizdatový plagátik vo veľkosti pohľadnice, šírený po Slovensku a vyzývajúci veriacich, aby sa modlili za uskutočnenie návštevy Svätého Otca v jubilejnom Metodovom roku/.

Z: Slovenské hlasy z Ríma. č. 6/84.

Všade, kde prišiel Svätý Otec, chorí mali vyhradené prvé miesto pri oltároch. Vypočujte si slová, ktoré predniesol chorým v Einsiedeln.

Po úvodných pozdravoch sa sústredil na vlastný problém utrpenia. Povedal:

.... trpíte mnohí nevyliciteľnou chorobou. Stojíme pred záhadou a hádankou, na ktorú nemôžeme čestne odpovedať iba čisto ľudským spôsobom. Potom sa môže stať krutým alebo zahorknúť nielen ten, kto je priamo postihnutý, ale i tí, ktorí sú mu blízki, nemôžu mu pomôcť a spôsobuje im utrpenie vlastná bezmocnosť.

I v tejto budove a v tejto krajine žijú ľudia, ktorí sa pýtajú: prečo, prečo práve ja a prečo práve ty, prečo práve moja manželka, sestra, môj otec alebo môj priateľ? Tieto otázky sú ľahko pochopiteľné. Dnes by som však chcel položiť inú otázku, i keď nás snáď zavedie ďaleko. Ale vyťahuje smrteľný hrot neplodného ničenia a nenávisť k životu, ktorý sa môže zabodnúť do utrpenia a choroby. Je to otázka nielen "prečo", ale i "za akým účelom", "načo".

Na otázku "prečo" nemôže na tejto zemi nikto odpovedať. Avšak otázka "načo" bolo na mňa vložené toto bremeno, môže pred nami otvoriť nové obzory. Keď sa Pána Ježiša pýtali, či slepý od narodenia zhrešil alebo jeho rodičia, odpovedla napriek všetkému očakávaniu: nezahrešil ani on, ani jeho rodičia, ale majú sa na ňou zjaviť Božie skutky.

Po tomto úvode otázka "načo" nám kladie na jazyk ešte jedno dôležité slovo, ktoré môže dať otázke rozhodujúce zameranie: k čomu, Pane? To už nie je bezvýznamná otázka, padajúca do prázdna, ale obracajúca sa na niekoho, kto sám trpel a bojoval až do poslednej kvapky krvi.

V liste sv. Pavla Židom čítame: Kto s neliehavým volaním a slzami okúsil, čo je poslušnosť. On vám rozumie a vie, čo cítite. On sám v prvej chvíli prosil, aby ho minul kaľich utrpenia, ale natoľko poslúchal vôľu svojho Otca, že nakoniec s ňou úplne a slobodne súhlasil. Od Neho sa môžete učiť a spôsobiť, aby utrpenie donieslo bohaté plody a malo význam pre spasenie sveta. Ak sa spojíte s Ním, vaša choroba a utrpenie vás môžu urobiť dokonalejšími ľuďmi a dokonca i šťastnejšími a slobodnejšími. Už mnohí ľudia sa to od Neho naučili a vďaka tomuto zdroju útechy a posilnenia sa tiež zmenili. Choďte teda i vy k Nemu do školy, do školy je spásonosného utrpenia a často opakujte modlitbu, ktorá sa v toľkých bolestiach vždy obracala ku Kristovi sv. Katarína Sienská: "Pane, povedz mi pravdu o svojom kríži. Chcem ťa počúvať!"

My, ako kresťania, nevidíme v chorobe iba trúchlivý a dokonca nezmyselný ľudský osud, ale tajomstvo Kristovho kríža a zmŕtvychvstanie. V bolesti a utrpení človek zdieľa údel všetkého stvoreného, ktoré - ako hovorí sv. Pavol - skrze hriech bolo podrobené ničote, kde jeden jediný povzdych a všetko tvorstvo zvierá bolesť až doposiaľ. Súčasne však už prechováva nádej, že i ono bude vyslobodené z poroby porušenia - a to účasťou na slobode, ktorú oslávením nadobudnú Božie deti. Choroba a utrpenie nie sú pre chorého tragickým osudom, ktoré musí pasívne znášať, ale skôr úlohou, ktorou vďačia za to, že môžu zvláštnym spôsobom prežívať svoje vlastné kresťanské povolanie. Sú tiež Božou výzvou a pripomienkou ľuďom, aby trpiacim stáli bratsky po boku, aby im všetkými prostriedkami pomáhali, ktoré poskytuje lekárska veda. A súčasne i výzvou pre chorých, aby sa nepoddávali bolesti a aby sa ani s horakosťou nebúrili, ale skôr aby v utrpení uznali možnosť hlbšej účasti pri nasledovaní Krista.

Iba naša viera nám môže dať odvahu a nádej! Každé ľudské utrpenie

- ak ho prijmeme s dôverou - môže sa stať našou osobnou účasťou na spásnosnej obeti Kristovej, ktorý trpel za hriechy ľudí. Samotný Kristus v trpiacom človekovi pokračuje vo svojom utrpení. Preto tiež všetká pomoc a láska, ktoré preukazujeme trpiacim, platí nakoniec samotnému Kristovi: "Bol som chorý a navštívili ste ma" - vyhlásil Ježiš a dodal: "Skutočne, hovorím vám, čo ste urobili pre jedného z týchto mojich najmenších bratov, pre mňa ste urobili".

Utrpením teda dochádza k vnútornému spoločenstvu s Kristom. Ľudská bolesť tým získava oslobodzujúcu a pretvárajúcu silu a súčasne i veľkonočnú nádej na budúcom vzkriesení. V kresťanskej viere máme byť presvedčení - podobne ako sv. Pavol - že utrpenia tohto času nie sú ničím v porovnaní so slávou, ktorá sa na nás v budúcnosti zjaví.

Drahí bratia a sestry,
takáto je Kristova blahočesť, ktorá nás naplňa radosťou a taká je naša viera, v ktorej vás chceme upevniť - chorých i ošetrovateľov, sestry i lekárov, pri tejto krátkej návšteve vo vašej nemocnici.

Zo srdca udeľujem Vám i všetkým chorým svoje apoštolské požehnanie a odporúčam do Vašich modlitieb i svoju pastoračnú púť v tejto krajine.

Pápež sa totiž spolieha predovšetkým na modlitby a obety chorých!

VR, 20.6.1984-č.

- o -

Chcem sa tiež poďakovať pútnikom z Križanovskej púti k blahoslavenej Zdislavy, ktorí sa modlili k tejto ochráňkyne rodín nielen za usporiadaný život v našich rodinách vo vlasti, ale všetkých ľudí na celom svete a prosili o hojnosť požehnaní pre nášho najvyššieho Pastiera, Jána Pavla II. a pre všetkých jeho spolupracovníkov, teda u pre Vatikánsky rozhlas!

Na rozlúčku nech Vás požehná všemohúci a milosrdný Boh-Otec, Syn a Duch Svätý!

- o -

V hlavnom prejave pri dnešnej stredajšej generálnej audiencii na námestí sv. Petra, Ján Pavol II. po obvyklom srdečnom privítaní všetkých domácich a zahraničných pútnikov sa sústredil predovšetkým na svoju práve ukončenú cestu do Švajčiarska. V podstate povedal asi toto :

Z vďačnosťou k Pánu Bohu spomínam dnes na svoju pastoračnú návštevu vo Švajčiarsku. Moja púť ma tento raz viedla k Božiemu ľudu v nádherných Alpách, ktorý má svojich veľkých svätých patrónov v einsiedelskej Panne Márii a v Mikulášovi z Flue.

Brat Mikuláš - alebo Klaus - zvlášť symbolizuje svojim spôsobom celé Švajčiarsko. So svojimi naliehavými výzvami k mieru a svornosti stojí na začiatku toho vývoja, ktorým sa postupne vytvorila z troch pôvodných kantonov dnešná švajčiarska konfederácia s 26 kantonami. Vo svojom bezvýhradnom nasledovaní Krista opustil - so súhlasom svojej manželky Doroty - dom a rodinu, aby, ako verný svedok evanjelia v krajnom sebazápore, pokání a bez akejkoľvek telesnej stravy žil výlučne svojmu duchovnému povolaniu. Brat Klaus je výnimočným kvetom kresťanstva, ktoré zapustilo korene v tejto alpskej oblasti už vo 4. storočí mučeníckou smrťou sv. Mórica a jeho druhov. Oba kláštory - sv. Mórica a Einsiedeln - sú ďalšími svedkami tejto dlhej a plodnej kresťanskej tradície.

Chorým dnes pri audiencii Svätý Otec povedal:
Moja láskyplná spomienka platí i všetkým chorým na tejto audiencii. V tomto mesiaci, ktorý je zasvätený hlavne Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu, rozjímame o Božej láske k nám... aby nás oslobodil od hriechu a hoci mal božskú prirodzenosť, zriekol sa sám seba a vzal na seba prirodzenosť služobníka; aby splnil Božiu vôľu, ponížil sa...

VR, 20.6.84-č.

Dňa 11. februára 1984 poslal Svätý Otec Ján Pavol II. všetkým biskupom, kňazom, reholným rodinám a veriacim katolíckej Cirkvi apoštolský list, z ktorého vyberáme krátky výťah :

SALVIFICI DOLORIS - SPASITEĽNÉ UTRPENIE
/O kresťanskom zmysle ľudského utrpenia/

I. Úvod

Apoštolský list Svätého Otca Jána Pavla II. o vykupiteľskej hodnote utrpenia začína slovami sv. apoštola Pavla: "Doplňujem na svojom tele to, čo chýba na utrpení Kristovom v prospech jeho tela, ktorým je Cirkev" /Kol 1, 24/. Pokračuje potom v tom istom výroku apoštola, v ktorom tento vyslovuje svoju radosť nad tým, že sa mu podarilo odhaliť zmysel utrpenia: "Radujem sa, že môžem trpieť za vás"/Kol 1,24/.

Utrpenie, ktoré stretáme v celej prírode, "celé stvorenstvo trpí akoby pôrodnými bolesťami" /Rim 8, 22/, z v l á š t n y m s p ô - s o b o m p o z n a č u j e č l o v e k a . Je podstatnou zložkou ľudskej prirodzenosti, je nerozlučne spojené s ľudskou existenciou tu na zemi. Utrpenie vzbudzuje sústrasť, vzbudzuje úctu; utrpenie však naháňa aj strach. B o l e s ť s k r ý v a v s e b e č o s i t a j o m n é . A na toto tajomstvo si treba posvietiť vierou.

Jubilejný rok vykúpenia sa zdá vhodnou príležitosťou pre túto úlohu.

II. Ľudské utrpenie vo svete

Utrpenie, bolesť vo svojej objektívnej skutočnosti je v e ľ k ý m ľ u d s k ý m p r o b l é m o m . V prvom rade utrpenie nie je len telesná bolesť, telesná choroba, keď trpí naše telo. Sú aj utrpenia duševné, kedy trpí duša. Ide o čosi duchovné a nielen o rozmer psychologický pri duševnom utrpení. Písmo sväté je veľkou knihou o utrpení a nájdeme v ňom písané nielen telesné choroby, ale aj utrpenie ducha. Písmo sväté sa snaží do určitej miery vysvetliť bolesť a utrpenie. Č l o v e k t r p í , k e ě z a k u s u j e v s e b e h o c i a k é z l o . Písmo sväté dokonca dakedy stotožňuje zlo s bolesťou, s utrpením. Až v Novom zákone je táto identita preklenutá: utrpenie vyjadruje s i t u á c i u , v k t o r e j č l o v e k z a k u s u j e z l o , a z a k u s u j ú c h o , s t á v a s a p r e d m e t o m u t r p e n i a .

Čo je zlo? Svätý Otec prehlasuje na rozdiel od tých, čo vidia v ľudskej existencii zlo, že e x i s t e n c i a j e č o s i d o - b r é , lebo autorom života a vôbec celého stvorenia je milosrdný, dobrý, nekonečne múdry Boh. Človek trpí, pretože zakusuje, že v živote č o s i c h ý b a , č o s i j e o h r a n i č e n é , č o s i j e k r i v é . To, čo chýba k plnému dobru na všetkých rovinách, je vlastne tým zlom, ktoré bolestne zakusujeme.

III. Hľadanie odpovede na otázku o zmysle utrpenia

Iba človek, keď trpí, vie, že trpí a p r e t o s a p ý t a n a p r í č i n u s v o j e j b o l e s t i , svojho utrpenia. A keď nenachádza uspokojivú odpoveď, trpí ešte viac; jeho utrpenie sa stáva páľčivým, hľadá v jeho duši ako dajaký červ. Otázka, prečo človek trpí, je veľmi ťažká a rovná sa vo svojej ťažkosti otázke, odkiaľ sa vzalo na svete zlo.

Človek sa pýta ľudí, odkiaľ je zlo a utrpenie a keď nedostáva uspokojivú odpoveď, obracia sa otázkou na samotného Boha. Pri tomto hľadaní a spytovaní sa Boha o príčine bolesti, človek často prichádza nielen ku konfliktom s Bohom, ale dakedy až k negácii Boha. Ľuďom sa zdá, že ani Boh nevie dať odpoveď na otázku prečo trpieť, aký je vlastne zmysel bolesti a utrpenia.

Boh chce odpovedať a odpovedá na túto otázku. V Starom zákone, v knihe Jób, zjavenie Božie dáva určité odpovede. V prvom rade človek z zlým užívaním svojej slobody pácha hriech, pácha zlo a za toto zlo musí byť potrestaný. Prehrešuje sa proti Bohu ako Pôvodcovi, Zákonodarcovi a Sudcovi a preto je zrejmé, že si musí odpýkať za svoj hriech, musí trpieť za to, že vniesol nesúlad do Božieho poriadku a urazil Stvoriteľa.

Mo i sám Jób priznáva, že nie každé zlo je následok hriechu. Trpí a toľkí nevinní! Prečo? Boh nás skúša utrpením, aby sme mu dokázali našu vernosť. Utrpenie môže teda byť zadostučinením za hriech, za zlo, ktoré spáchali iní. Utrpenie má ďalej slúžiť k obráteniu, k znovuvybudovaniu dobra. Utrpenie má za cieľ prevýšiť zlo a upevniť človeka v dobrom.

Najplnšiu odpoveď však na otázku utrpenia nám dal Ježiš Kristus-Boží Syn.

IV. Ježiš Kristus premohol utrpenie láskou

"Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby ten, kto v neho uverí, nezomrel, ale mal život večný" /Jn 3, 16/. Tieto slová vyjadrujú podstatu kresťanskej spásy, čiže teológiu spásenia. Dotýkajú sa tiež utrpenia v jeho základnom a definitívnom zmysle.

Boh vydal svojho jednorodeného Syna, aby človek nezomrel, ale mal večný život. Človek zomiera, keď stratí večný život. Ježiš Kristus nás teda vykúpil, keď nás oslobodil od večnej smrti. Poslanie Ježiša Krista pozostáva základne v tom, že premohol smrť a hriech. A premohol ich v ich vlastných koreňoch.

V prvom rade Ježiš Kristus zotiera z dejín ľudstva a človeka nadvládu hriechu, ktorý sa bol zakorenil v ľudstve pod vplyvom zlého ducha. Kristus nám dal možnosť žiť v Božej milosti, v milosti posväcujúcej, ktorá nás robí Božími deťmi. V dôsledku toho človek žije na svete s nádejou na večný život.

Aj keď Ježiš Kristus svojou smrťou a zmŕtvychvstaním neodstránil každé ľudské utrpenie, vrhol na tieto skutočnosti celkom nové svetlo.

V. Zapojiť sa do Kristovho utrpenia

Skrz utrpenie Ježiša Krista každá ľudská bolesť a utrpenie sa našli akoby v novej situácii: sú vykúpené. Ježiš Kristus trpel namiesto človeka a za človeka. Každému človekovi dáva však možnosť zapojiť sa do jeho vykupiteľského diela. Každý je povolaný zúčastniť sa práve svojím utrpením na tomto vykupiteľskom diele. Ježiš Kristus tým, že vykúpil svet utrpením, pozdvihol každé ľudské utrpenie na prostriedok vykúpenia. A tak každý človek sa môže svojím vlastným utrpením začleniť do vykupiteľského utrpenia Kristovho.

Teológia utrpenia sa však nezastavuje tu; ide ďalej. Ten, kto trpí s Kristom, kto trpí za jeho Božie kráľovstvo, ten sa stane hodným tohto kráľovstva. Apoštol Pavol uistuje svojich milovaných veriacich: "Sme naozaj spoludedičmi Krista, a ako sa zúčastňujeme na jeho utrpení, tak budeme účastní aj na jeho sláve" /2 Sol 1, 4/. Teda svedkovia Kristovho utrpenia, inými slovami kresťania, čo trpia spolu s Kristom, budú svedkami aj jeho oslávenia. Svedectvo tomuto osláveniu, tejto sláve, okrem mučeníkov za vieru vzdávajú aj mnohí dnešní ľudia, ktorí

trpí a sú ochotní dať aj svoj život za pravdu a za veľké ideály.

Utrpenie má teda charakter, povedali by sme "stvoriteľský".

VI. Evanjelium utrpenia

Svedkovia Kristovho kríža a jeho zmŕtvychvstania odovzdali Cirkvi a svetu zvláštne evanjelium utrpenia. Po boku Ježiša Krista pod krížom stála jeho Matka, Panna Mária. Jej utrpenie bolo jednak skúškou jej nezlomnej viery a jej podielom na spásе všetkých ľudí.

Ďalšiu veľkú kapitolu evanjelia utrpenia napísali a pošli a ďalší učeníci Krista, ktorí trpeli kruté prenasledovanie za vieru, pre jeho meno, a odhodlane kládli aj svoje životy za neho.

Ďalšiu veľkú kapitolu tohto evanjelia píšú všetci tí, čo trpia spolu s Ježišom Kristom a tak spájajú svoje utrpenie s vykupiteľským utrpením Majstra. Čím odhodlanejšie berie človek na seba svoj kríž a spája sa duchovne s Kristom, tým jasnejšie chápe vykupiteľský zmysel svojho utrpenia. A taký človek začne nachádzať vo svojom utrpení vnútorný pokoj a veľkú duchovnú radosť. A nakoniec človek celkom jasne odhalí, že utrpením pracuje ako Kristus, za spásu bratov a sestier.

VII. Milosrdný Samaritán

K evanjeliu utrpenia patrí aj podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi. Toto podobenstvo naznačuje, aký má byť vzťah každého z nás k blížnemu, ktorý trpí. Dobrý Samaritán je každý človek, ktorý sa zastaví pri trpiacom človekovi, nech je to hocikto. Dobrý Samaritán je každý človek, citlivý na utrpenie druhého. Je ten, kto je ochotný pomáhať druhému, je ten, ktorý je ochotný darovať sa druhému.

V priebehu dejín sa činnosť dobrého Samaritána stvárnila do organizovaných foriem a stala sa základnou zložkou morálnej kultúry a ľudskej civilizácie. Napriek tomu však, človek sa musí cítiť byť povolaný svedčiť v prvej osobe svoju lásku k trpiacim. Musí objasniť osobne ich utrpenie. Ježiš Kristus pokladá to, čo sme urobili blížnym, ako by sme to urobili jemu samému.

VIII. Zakončenie

Toto je skutočne nadprirodzený zmysel a zároveň aj ľudský zmysel utrpenia a bolesti. Je nadprirodzený, lebo korení v Božom tajomstve vykúpenia a spásy a je zároveň taký ľudský, lebo v ňom človek nachádza seba samého.

Jubilejný rok volá všetkých trpiacich, aby si stali pod Kristov kríž. Volá aj tých, čo trpia za vieru v Krista, umučeného a víťazného a všetkých ľudí dobrej vôle. Kiež by všetci ľudia našli zmysel pre svoje utrpenie a dokonalú odpoveď na každú ich bolesť.

Slovenské hlasy z Ríma,
č. 3/84.

- o -

DO KAŽDÉHO MESTA ROZMNOŽOVACÍ STROJ - DO KAŽDEJ RODINY
SAMIZDATOVÚ KATOLÍCKU LITERATÚRU !

Príklad sv. Kláry.

... Keď mala 12 rokov, odohralo sa v jej meste zvláštne divadlo: otec verejne vydedil svojho jediného syna Františka a ten sa v úplnej chudobe oddal službe Bohu. Stalo sa to v Assisi. Kláru očarilo Františkovo veľkodušné rozhodnutie a dlho nad ním rozmýšľala. Keď dovŕšila 18 rokov, jej strýko nástojil na čo najskoršom výdaji. Klára raz vnoci odišla so svojou priateľkou do lesa, kde pri malom kostolíku býval sv. František a jeho prví nasledovníci. Títo ju už čakali s horiacimi faklami.

V chudobnom kostolíku sa odohral jednoduchý, ale pôsobivý obrad: František odstrihol Kláre jej pekné vlasy, odovzdal jej hrubé rúcho, aké nosil aj on. Ona zložila do jeho rúk sľub chudoby, čistoty a poslušnosti, ktorým sa neodvolateľne zasvätila Bohu. Ešte tej istej noci ju František aj s jej družkou odviedol do kláštora reholných sestier benediktínok v neďalekej Bascii.

Klárina rodina bola pobúrená a strýko s ozbrojeným sprievodom chcel násilu priviesť domov mladú utečenku. Ale tá utiekla do kláštorného kostola, kde sa pevne chytila oltára. Dobiedzajúcim príbuzným iba odhrnula závoj, ktorý mala na hlave a ukázala odstrihnuté vlasy, ako znak svojho neoblomného rozhodnutia a zasvätenia sa Bohu. Napokon príbuzní ustúpili. Onedlho sa k ním pripojila v kláštore jej mladšia sestra Agneša.

Príklad statočných sestier povzbudil ďalšie dievčatá, aby nasledovali veľkodušné rozhodnutie. Vzniklo reholné spoločenstvo, ktoré sa stalo druhou vetvou rádu sv. Františka.

Základné pravidlá reholného života dal sestrám František. Boli to prísne pravidlá, ktoré zaväzovali Kláru a jej duchovné dcéry k tvrdému asketickému životu. Klára dávala príklad ostatným: pod reholnými šatami nosila tvrdé a drapľavé kajúce rúcho, spávala na horej zemi alebo na hrbe viničného prútia, až jej František rozkázal spávať na slamníku. Jedla veľmi málo a často sa postila.

Drahí priatelia,
aj tieto životy ukazujú cestu k večnému šťastiu. Silu k nasledovaniu načerpajme od našej nebeskej Matky!

VR, 14.8.84-sl.

- 0 -

Modlitba k svätej Kláre :

Čistá Panna, svätá Klára, ktorá si bola spolu so sv. Patriarchom sv. Františkom zakladateľkou rádu Chudobných panien a ktorá si okrasou a ozdobou katolíckej Cirkvi, prosíme ťa, neprestávaj orodovať za nás, nehodné tvoje dievky. Vypros od Boha milosti pre nás, aby sme mohli žiť sväto a čisto, zvlášť však oroduj za tie duše, ktoré sa chcú, strhnuté svojim žiarivým príkladom, obetovať Bohu v panenskej neporušenosti. Vypros im milosť, aby neodmietli hlas Boží, ktorý ich bude volať k panenskému životu, ale aby ho poslúchali, nevšímajúc si posmechu alebo odhovaraní sveta. Vypros im poznanie vznešenosti a potrebnosti panenského stavu pre náš národ a pripomen im, že ich život aj v panenstve bude neustálym materstvom, lebo svojou čistotou budú rodiť duše pre neho.

Svätá Klára, vzor našej čistoty a lásky k Bohu, vrúcne ťa prosíme, veď panenské duše, rozosiate medzi nami, o ktorých ani nevieme, po svojich svetlých stopách za nebeským Ženíchom do večnej blaženosti, aby tam spolu s tebou večne prespevovali hymnu neposkyrnených duší pred trónom Baránka.

Oroduj za nás svätá Klára. Aby sme sa stali hodní prislúbení Krist. Modlime sa: Prosíme Ťa, Bože, aby si nám služobníkom svojím, ktorí slávime pamiatku blahoslavennej panny Kláry, daš na jej orodovanie účasť na nebeských radostiach a spoludedičstvo v raji s Tvojím Jednorodeným Synom, ktorý s Tebou žije a kráľuje v jednote s Duchom

Svätá Klára z Assisi a Sviatosť Oltárna.

Ako svätý František, tak aj Klára, jeho krajanka a žiačka, je eucharistickou svätou v plnom zmysle slova. Ako nám to opisuje jej životopisec Tomáš z Celana, vážila si svätú Eucharistiu: "voči Sviatosťi Oltárnej mala obdivuhodnú úctu". V jej životopise sa doslene píše: "Aká veľká bola láskavá oddanosť blahoslavenej Kláry voči Sviatosťi Oltárnej, ukazuje ovocie jej činosti. V tej ťažkej chorobe, ktorá ju pripútala na lôžko, nechala sa zdvihnúť a podoprieť. Takto sediac, vyšivala vzácne plachty, zhotoviac vyše päťdesiat korporálov. Vložila ich do hodvábných alebo purpurových búrz a porozdávala jednotlivým kastolom na okolí mesta Assisi. Keď sa však chystala na sväté prijímanie, ne prijatie tela Pánovho, najprv ju zaliali slzy. A keď sa potom trasúc, pristúpila k stolu Pánovmu, ešte viac sa triasla pred Spasiteľom, skrývajúcim sa vo Sviatosťi, ktorý vládne nad nehom i zemou". /1/.

Predovšetkým sa však svätá Klára stala eucharistickou svätou pre tú scénu, ktorú nám tiež spomína Tomáš z Celána - ako svätá Klára so Sviatosťou Oltárnou zahmlala na útek Saracénov: "Za tej pohromy, ktorú musela Cirkev za cisára Fridricha II. znášať v rozličných častiach sveta, dostalo sa spoločnému údoliu častejšie piť z kalicha jeho hnevu. Na kráľovský rozkaz sa tam usadili vojská a saracénski lukostrelci, aby ako roje včiel búrali pevnosti a dobíjali mestá. Keď porazili jedného nepriateľa, vrhli sa na Assisi, na toto Bohom obľúbené mesto a vojsko sa už blížilo dokonca aj k bránam mesta, saracéni - tento zlopovestný národ, čo tak túži po krvi a na kresťanoch sa bez hanby dopúšťa všemožných násilností - pri San Damiáno prerazili mestské opevnenia a vrútili sa v jeden septembrový piatok 1240 aj do kláštora Bohu zasvätených panien. Mníšky zo strachu zamdlievali, ich hlas sa chvel strachom a s nárekom bežali k matke Kláre. Tá však, hoci bola chorá a ležala, sa vôbec nebála a nechala sa doviest k dverám, položiť sa pred nepriateľov a nechala pred sebou niest striebornú, zvnútra slonovinou vyloženú kazetu, v ktorej uctievali Telo Svätého svätých. Keď sa v m o d l i t b e celkom zverila do Pánovej opatery, hovorila so slzami v očiach: "Dopustil by si, Pane, sby sa tieto tvoje služobnice, ktoré som vychovala v láske k Tebe, dostala do rúk pohotov? Pane, prosím Ťa, ochraňuj tieto tvoje služobnice, lebo ja ich už neviem ochrániť!" Hneď nato začula zo starozákonného miesta /cf Num 7, 89/, akoby zaznieval do jej uší hlas chlapčeka: "Ja vás vždy obránim!"

Ďalej hovorila: "Pane môj, ak sa tilúbi, chráň aj toto mesto, ktoré nás z lásky k Tebe vyživuje!" A Kristus odpovedal: "Bude musieť vystáť ťažké navštívenia, ale dostane sa mu mojej ochrany!" Tu zdvihla panna Klára svoju uplakanú tvár, posilňovala svoje plačúce sestry a takto sa im prihovárala: "Vo viere vás zaprisahávam, dcéry moje, nič sa nám nestane, len dôverujte v Krista!" A hľa, bez prietahov, Saracéni stratili odvahu, začali sa triasť a rýchlo utekali cez múry, kade boli vrhli. Museli ustúpiť sile m o d l i a c e j s e m n í š k y. Klára však hneď zakázala tým, ktoré spomínaný hlas počuli, celkom rozhodne im hroziac: "Milované sestry, všemožne sa chráňte, kým ja budem nažive, s kýmkoľvek o tom hlase hovoriť" /2/.

Túto scénu kresťanské umenie v 15. storočí často stvárňovalo, zvlášť keď vo vojnách s Turkami záhnanie neveriacich Sviatosťou Oltárnou sa stávalo aktuálnym. Svätá Klára sa v začínajúcom baroku stala uprednostnenou eucharistickou sväticou. Samozrejme nezodpovedá historickej pravde, ak svätú Kláru znázorňujú tak, akoby niesla ciborium /poťažne monštranciu, ktorá vtedy ešte nebola známa/. Proti mienke, že svätá Klára vtedy sama pri obrane proti Saracénom niesla Sviatosť Oltárnu, hovorí predovšetkým správa očitej svedkyne, sestry Františky da Col di Mezzo /Proces IX, 2/. Svätá Klára nechala

kláštorného kaplána niesť pred sebou Sviatosť Oltárnu.

Pretože svätá Klára vo svojom reholnom živote Sviatosť Oltárnu s takou vierou a zbožnosťou si vážila a milovala, dvakrát sa jej dostalo ku koncu jej života zaopatrenie z najvyššej ruky: keď sa kardinál Rainald z Ostie, ktorý sa v tom čase zdržiaval na pápežskom dvore v Perugii dozvedel, že sa svätej Kláre choroba zhoršila, "pribehol sem z Perugia znavštvil Kristovu nevestu. On, neskorší pápež Alexander IV., bol totiž na základe svojho úradu jej duchovným otcom, následkom jeho starostlivosti jej vychovávateľom a pre jeho čistou lásku neustále jej verným a oddaným priateľom. Chorú posilnil sviatosťou Božieho Tela, ostatné sestry však povzbudil a spásnosne poučil" /3/.

Pápež Inocent IV. po jej poslednom svätom prijímaní osobne navštívil sväticu:

"Jej posvätné údy boli starou chorobou už načisto oslabnuté a tu ju napadla ešte nová choroba, ktorá už bola predzvestou, že si ju Pán už v krátkom čase povolá. No zároveň bola pripravená na cestu k večnému vyzdraveniu. Blahej pamäti svätý otec Inocent IV. sa s kardinálmi ponáhlal navštíviť Kristovu služobnicu. On, ktorý schvaľoval jej spôsob života a vyvyšoval ju nad všetky ženy našej doby, nezdráhal sa skrásliť koniec jej života svojou pápežskou návštevou. Len čo vstúpil do kláštora, ponáhlal sa k jej lôžku a chorej podal svoju ruku na pobozkanie. Klára prijala jeho ruku s najväčšou vďačnosťou a veľmi úctivo prosila, aby smela pobozkať pápežovi nohu.... Nato s anjelskou tvárou požiadala pápeža, aby jej odpustil všetky hriechy. On však odvetil: " Bárš by som ani ja nepotreboval väčšie odpustenie". Potom jej udelil dar milosti plnomocného rozhrešenia a najbohatšieho požehnanie. Zatiaľ čo sa všetci utiahli dozadu, zdvihla Klára svoje oči k nebu /sväté prijímanie bola v ten deň prijala z rúk provinciálneho ministra/, zdvihla ruky k Bohu a so slzami povedala svojim sestram: "Chváľte Pána, dcéry moje, lebo dnes mi ráčil Kristus dať takú milosť, že ani nebo ani zem ju nevyvážia. Veď som smela prijať Najvyššieho a vidieť jeho zástupcu na zemi" /4/.

/1/ P.E. Grau, OFM: Leben u. Schriften der hl. Clara, Wertl 1976, 58.

/2/ P.E. Grau, OFM, cit. miesto, 53-54.

/3/ --" --" 68.

/4/ --" --" 70-71.

Článok prevzatý z diela Ferdinanda Holböcka: Sviatosť Oltárna a svätí, Christiana Verlag Stein am Rhein /Schweiz/, 1979.

- o -

Skrátená verzia ruženca k Sedembolestnej Panne Márii :

1. Ktorý nech v nás rozmnožuje úctu k Sedembolestnej Matke.
2. Ktorý nech v nás rozmnožuje dôveru k Sedembolestnej Matke.
3. Ktorý nech v nás rozmnožuje lásku k Sedembolestnej Matke.

Modlí sa 7 x 7 Zdravasov s nasledovnými tajomstvami :

1. Pri ktorého obetovaní srdce Tvoje mečom prerazené bolo.
2. Pri ktorého úteku do Egypta srdce Tvoje mečom bolesti prerazené bolo.
3. Pri ktorého strate a hľadani v Jeruzaleme srdce Tvoje mečom bolesti prerazené bolo.
4. Pri ktorého nešení križa srdce Tvoje mečom bolesti prerazené bolo.
5. Pri ktorého ukrižovaní Srdce Tvoje mečom bolesti prerazené bolo.
6. Pri ktorého zložení z križa a položení do lona Tvojho Srdce Tvoje mečom bolesti prerazené bolo.
7. Pri ktorého pohrebe Srdce Tvoje mečom bolesti prerazené bolo.

- o -

Príhovor k reholným sestrám, 1.

Drahé reholné sestry!

Liturgické slávenie Nanebovstúpenia Pána upútalo našu pozornosť na nebeskú slávu. Pán Ježiš povedal: "Idem vám pripraviť miesto". Vieme teda, kam smerujeme, kam má vyústiť naše celoživotné úsilie. Vieme, kam sú pozvaní všetci ľudia.

Keď hovoríme o Fánovom nanebovstúpení, nemôžeme nemyslieť na Pannu Máriu, vzatú do neba. Ona už zaujala svoje miesto, ktoré jej pripravil Ježiš. Je jedna z nás. K nej máme upierať svoje oči, aby sme dosiahli, čo ona už dosiahla.

Koncilový dekrét "O Cirkvi" hovorí: "Všetci v Krista veriaci, nech sa obracajú na Matku Božiu a Matku ľudí s naliehavými a vrúcnyimi prosbami, aby ona, ktorá napomáhala prvotnú Cirkev svojimi modlitbami, aj teraz - povýšená v nebi nad všetkých blažených i anjelov - orodovala v spoločenstve všetkých svätých u svojho Syna, dokiaľ sa všetky národy šťastlivo nezhrmáždia v pokoji, svornosti v jediný Boží ľud, na slávu Najsvätejšej Trojice".

Táto výzva celkom osobitne by sa mala dotknúť Vášho srdca! Ján Pavol II. v exhortácii "Redemptionis Donum" hovorí: "Ak celá Cirkev má Pannu Máriu za vzor, tým viac ju máte mať za vzor vy, osoby a komunity zasvätené Bohu v lone Cirkvi. Obraciam sa na Vás, aby som Vás vyzval oživiť Vaše reholné zasvätenie podľa príkladu zasvätenia samej Bohorodičky.

V tej istej exhortácii Svätý Otec takto vykresluje obraz Panny Márie, dokonale zasvätenej Bohu: "Ona, nazaretská Panna, sa tým najdokonalejším spôsobom zasvätila Bohu. Ona, ako Matka, nosí Krista v náručí a súčasne tým najdokonalejším spôsobom uskutočňuje jeho výzvu 'nasleduj ma'. A nasleduje ho ona, Matka, ako svojho Učiteľa. Nasleduje ho v čistote, chudobe a poslušnosti. Aká bola chudobná v onej betlehemskej noci, aká chudobná na Kalvárii. Aká bola poslušná pri zvestovaní. A potom, stojac pod krížom, bola poslušná až do tej miery, že prijala smrť svojho Syna, ktorý sa stal poslušný až na smrť. Aká bola po celý život oddaná záujmom nebeského kráľovstva - a to z najčistejšej lásky."

Týmito jednoduchými slovami Svätý Otec Vám ukázal Pannu Máriu ako vzor hrdinského života podľa evanjeliových rád. Aj nový Kódex cirkevného práva má vo veci mariánskej úcty reholníkov zaujímavé nariadenie. Citujem 663 kánon, § 4 : "Reholné osoby nech uctievaajú osobitným kultom, aj modlitbou mariánskeho ruženca Pannu Máriu Bohorodičku, ochrankyňu a vzor každého zasväteného života." Teda aj r u ž e n c o m sa máte pripútať k Panne Márii, ktorá Vás učí, ochraňuje a vedie vo Vašom reholnom živote.

31. mája sa vo všeobecnej Cirkvi slávi sviatok Navštívenia Panny Márie. Na Slovensku sa tento sviatok slávi 2. júla. Toho roku to bude azda slávnostnejšie, pretože svätýňa Navštívenia v Levoči bola povýšená na baziliku!

Zastavme sa na chvíľku pri tajomstve navštívenia: Panna Mária ide k Alžbete, aby jej pomáhala. Ponáhľa sa, je to urgentné, ide s Ježišom. Pán Boh jej vnukol toto gesto lásky. Boh je láska a každá láska - opravdivá láska - je v ľudských dejinách odbleskom Božej lásky.

Nemôžem zabudnúť na slová Bellúnskeho otca biskupa mons. Mutschina, ktoré povedal po svätej omši matkám v katedrále: "Keď sa vrátite domov a pohľadáte s láskou "svoje" deti, pamatajte, že to vlastne Boh pohľadá deti Vašou rukou". Hej, Boh nám vnuká lásku, ako ju vnukol Panne Márii. Každý úkon lásky je teda čosi posvätné. Nie je to gesto vypočítavosti. Je to účasť na Božej láske. Preto by sme mali vykonať

každý úkon lásky, čo nám Boh vnuká, s takou ochotou, s akou ho vykonal Panna Mária. Mali by sme sa priblížiť ku človeku, ktorému chceme poslúžiť, s takou úctou, s akou sa priblížila k Alžbete Panna Mária s Ježišom pod srdcom.

Drahé reholné sestry,
ak dovoľíte, chcel by som Vám predložiť jeden návrh:
Panna Mária je prvá Bohu úplne zasvätená osoba. Vy idete za ňou, po jej ceste. Aj keď ide k Alžbete, aj keď sa približuje k iným ľuďom. A chce sa priblížiť ku všetkým ľuďom, pretože každému by rada priniesla Ježiša. A tu sme pri konkrétnom návrhu. Navrhujem :

p o m o d l i t e s a , k a ž d á z V á s , a t o k a ž d ý
d e ň , d r u h ý d e s i a t o k r a d o s t n é h o r u ž e n c a
n a v i a c ! Rozjímajte, "ktorého si, Panna, pri navštívení Alžbety
v živote nosila". A napodobňujte!

Modlite sa tento druhý desiatok navyše výslovne s týmto úmyslom:
- aby Vám Panna Mária pomáhala priblížiť sa s takou ochotnou láskou
ku každej Vašej spolusestre - v prvom rade - a potom ku každému
človekovi, s akou sa Panna Mária priblížila k Alžbete,
- a majte vždy v sebe Ježiša. Nielen v tom zmysle, že žijete v Božej
milosti, ale aj v tom zmysle, že sa usilujete mať city, zmysľanie,
slová, postoje a skutky podľa Srdca Pána Ježiša!

S k ú s t e t o !

Takáto modlitba navyše, modlitba druhého radostného desiatku a úsilie realizovať ho, pomôže vášmu spoločenstvu stopercentne k duchovnej obnove podľa Evanjelia.

Teda na zakľúčenie mesiaca mája 1984 urobme si toto predsavzatie:
k a ž d ý d e ň n a v i a c d r u h ý r a d o s t n ý d e s i a -
t o k r u ž e n c a ! Každá za všetky a všetky za každú!

Tento krátky príhovor chcem zakončiť slovami Svätého Otca, ktorý je celý Máriin:
"Milované sestry, Boh je verný... Zostaňte verné tomu, ktorý je verný. Pannu Máriu Boh povolal k najdokonalejšiemu spoločenstvu s jej Synom. Ona, Panna verná, nech je Vám Matkou na Vašej evanjeliovej ceste. Nech Vám pomáha, aby ste zakúsili a pred svetom dokázali, ako sám Boh je nekonečne verný!"
VR, 31.5.1984-sl.

- o -

Dnes, na sviatok Nanebovstúpenie Pána, svätý Otec Ján Pavol II. vysvätil 77 nových kňazov zo štyroch kontinentov sveta. Z jeho homílie pri svätej omši, pri tejto príležitosti, prinášame nasledovné:
"Daná mi je všetká moc na nebi a na zemi - hovorí Ježiš podľa slov sv. evanjelia podľa Matúša. Pod "mocou" rozumieme obyčajne právomoc na poli sociálnom a právnom. Ježiš ide hlbšie. Moc, ktorá je Jemu daná je schopnosť a moc vykúpiť ľudstvo a vesmír prostredníctvom obetovania seba samého z lásky za život celého sveta. Táto moc sa vrcholne prejavila jeho smrťou na kríži a zmŕtvychvstaním. Kristovu silu, obetovať seba za život sveta, každodenne dáva Cirkve prostredníctvom Eucharistie. Rozdávanie tejto sily je úlohou Cirkvi. Vy, ktorí prijímate dnes sviatosť kňazstva, máte mať pred očami Eucharistiou, sktórrou je kňazstvo najhlbšie spojené. Moc a silu obetovať seba za svet vám dáva celkom zvláštnym spôsobom Ježiš. Len Jemu bola daná táto moc na nebi a na zemi. Zmŕtvychvstalý Kristus pred odchodom k Otcovi povedal apoštolom : dostanete silu tým, že na vás zostúpi Duch Svätý a budete mi svedkami. Pri kňazskej vysviacke prosíme, aby zostúpil na vás Duch Svätý, lebo on je tvorcom kňazskej sily a moci vo vás....."
VR, 31.5.1984-sl.

Príhovor k rehoľným sestram, 2.

Drahé rehoľné sestry!

V JKS je melodicky i obsahovo veľmi pekná pieseň:
Sen srdce k Srdcu dones, by zblklo planeňom.

V duchu si ju zanôťme a v nálade, vytvorenej touto piesňou uvažujme spolu o úcte k Božskému Srdcu Ježišovmu v ženských rehoľných komunitách.

Naším vzorom je Panna Mária, ktorá najlepšie poznala lásku Ježišovho Srdca a najviac sa mu pripodobnila. Upríme zrak na Kalváriu a pozorujme, ako vojak preráža Kristov bok a otvára Ježišovo srdce. A postojme pod križom s Pannou Máriou. Aj jej srdce bolo prebodnuté mečom bolesti, ako jej to predpovedal prorok Simeon.

Ježišovo prebodnuté Srdce je veľkým svedectvom o najväčšej láske: "Boh tak miloval svet..." A bolesťou prebodnuté Srdce Panny Márie je obrazom najúprimnejšej spoluúčasti na obete a láske Pána Ježiša. Ona sa úplne oddala osobe a dielu Krista Pána.

Aj vy, rehoľné sestry, ste sa zasvätili osobe a dielu Krista Pána. Preto by ste mali v Panne Márii vidieť vzor pravej úcty k Božskému Srdcu.

Je zaujímavé, že v priebehu dejín sú to práve rehoľné sestry, čo sa podstatne zaslúžili o rozšírenie úcty k Božskému Srdcu. Najprv to boli mystické duše - sv. Matilda, sv. Gertrúda - neskôr si Pán vyvolil za apoštolku úcty k svojmu Srdcu sv. Máriu Margitu Alacoque. Jej pričinením sa rozšírila najmä pobožnosť prvých piatkov v mesiaci. Bl. sestra Mária Fischering na základe zjavení ktoré mala, napísala list Levovi XIII., aby zasvätil celý svet Božskému Srdcu. Lev XIII. tak aj urobil.

Že sa zaužíval zvyk sláviť mesiac jún ako mesiac Božského Srdca, aj to je zásluha jednej rehoľnej sestry. Predstavená parížskeho kláštora v Dezoazo napísala rozjímania na každý deň mesiaca júna. Táto knižočka mala 21. vydanie. Rozjímania schválil parížsky arcibiskup v r. 1833 a Lev XIII. ich vrelo odporúčal. Ďalej rehoľné sestry z Paray le Monial sa pričínili o rozšírenie svätej hodiny na odproszenie za urážky, ktorých sa dostáva Božskému Srdcu.

Je zaujímavý aj fakt, že dnes jestvuje v Cirkvi 119 rozličných ženských rehoľí, ktoré už svojim pomenovaním sa hlásia za rozširovatelky úcty k Božskému Srdcu. Tieto rehole majú v najrozličnejších kútoch sveta 6661 komunít, v ktorých žije 56 411 rehoľných sestier.

V posledných desaťročiach vznikli námietky proti úcte k Božskému Srdcu. Je to vraj sentimentálna zbožnosť, obraz Srdca je vraj nasladnutý symbol lásky, ako si ho maľujú na listy aj zamilované osoby. Je to vraj zbožnosť, zužujúca pohľad na tajomstvo Krista.

Títo namietači kládli úctu k Božskému Srdcu na roveň partikulárnym pobožnostiam - napr. úcte k rane na pravom pleci Krista Pána, úcte k ručníku Veroniky a pod. Je jasné, že tieto námietky sú nesprávne. Dobré vieme, že úcta k Božskému Srdcu nie je sentimentálna. Je to úcta k Ježišovej nekonečnej láske, ktorá nespočíva v prázdnom sentimente, ale v mnohých a viac než hrdinských činoch.

Kresťan si predstavuje celú osobu Krista. Kristus celým životom, všetkým čo konal a trpel, vykupoval svet. Úcta k Božskému Srdcu je teda úcta k osobe, ktorá vykúpila svet!

Je dobré nástožiť na tomto: Božské Srdce je Srdce Vykupiteľa!

Aj Ján Pavol II. v encyklike "Vykupiteľ človeka" takto hovorí o Božskom Srdci:

"Vykúpenie sveta, toto úžasné tajomstvo lásky, ktorým sa obnovuje stvorenie, je vo svojej podstate ospravedlnením človeka v jednom ľudskom srdci, v Srdci Jednorodeného Syna, aby sa mohlo stať ospravedlnením srdca mnohých ľudí."

Úcta k Božskému Srdcu by nás mala privádzať k tomu, aby sme sa stotožnili s úmyslami vykupiteľského Ježišovho Srdca.

Drahé reholné sestry,
vo svetle tejto pravdy žite svoje zasvätenie Bohu! Hovorí vám to Ján Pavol II. vo svojej apoštolskej exhortácii "Redemptionis Donum" - "Dar vykúpenia" týmito slovami :

"Reholné zasvätenie vkladá do srdca každého - a každej z vás - Otcovu lásku. Tú lásku, ktorá je v Srdci Ježiša Krista, Vykupiteľa sveta. Táto láska objíma svet a všetko, čo v ňom pochádza od Otca...."

Na inom mieste, v tej istej exhortácii, Svätý Otec hovorí :
"Reholným zasvätím... v bezvýhradnom darovaní seba chcete naplniť svoje telo i dušu duchom obety, ako k tomu povzbudzuje sv. Pavol v liste Rimanom -"Prinášajte svoje telá ako obetu". Týmto spôsobom vaše reholné zasvätenie dostáva pečať podobnosti s tou láskou, ktorá v Kristovom Srdci je zároveň vykupiteľská i snúbenecká."

Vaša láska má byť snúbenecká. Buďte verné Cirkvi a Kristovi. Vaša láska má byť vykupiteľská. Máte horieť horlivosťou za spásu svojich bratov a sestier. Naučte sa milovať Božiu slávu, žiť pre Božiu slávu, všetko konať na väčšiu Božiu slávu.

Pán Ježiš bol baránkom, ktorý sňal, zmyl hriechy sveta, aby bol oslávený Otec, ktorý je na nebesiach. Aj vy sa usilujte o čosi podobné!

Okolo vás žije menšina národa: tí, čo popierajú Boha, čo by chceli, aby Boh neexistoval. Sú v menšine, ale musí nás i to bolieť, že sa vôbec takí nájdu, pretože popieranie Boha, ktorý všetko z lásky stvoril, je veľkou urážkou Stvoriteľa. Nemôžete zostať k tomu indiferentné. Snažte sa vernosťou Bohu a dobrovoľnými krížmi byť podobné Božiemu baránkovi. Odčisťujte, odprosujte! Ak by ste nič iného nemohli urobiť, len toto, uť konáte svoje veľké poslanie. Myslite na to!

Milujte láskou Kristovho Srdca... Svoje predsavzatie formulujte podľa rozjímania o Božskom Srdci od Miriam Liptovskej: denne s Kristom, zapáliť každého s i l o u d o b r e , osvietiť každému najrovnejšiu cestu a pretaviť seba na viditeľného Krista.
/Posledný odstavec pre silné nušenie rekonštrukcia/ VR, 28.6.84-sl.

- o -

Ján Pavol II. sa chystá v roku 1985 na pastoračnú návštevu do Belgicka. Povedal to dňa 28.6.1984 delegácii belgických novinárov, ktorí mu odovzdali výsledok zbierky pre pápeža, ktorú každoročne usporiada Združenie katolíckych novinárov a Zväz katolíckych časopisov v Belgicku.

Vo svojom príhovore Ján Pavol II. sa poďakoval všetkým darcom a povedal, že prinesenú sumu dá na podporu hladujúcim v krajinách tretieho sveta. Záverom poznamenal, že reči o údajnom bohatstve Vatikánu sú veľmi prehnané.

VR, 28.6.84-sl.

Príhovor k rehoľným sestram, 3.

Drahé rehoľné sestry!

V týchto prázdninových mesiacoch, keď každý kto môže, myslí na dovolenku, vy obyčajne pomýšľate na duchovné cvičenia, na dlhšie pobudnutie v intenzívnej Ježišovej prítomnosti a pri hlbšej revízií života. Za toto vás treba pochváliť.

Tento krátky príhovor nech je pre nás spoločným zamyslením sa nad tým, a k o s a m o d l í m e, či nemáme v živote modlitby urobiť väčšie alebo menšie opravy. Je to veľmi dôležité, pretože, ako hovorí nový Kódex cirkevného práva, prvou a osobitnou povinnosťou všetkých rehoľných osôb má byť kontemplácia Božích právd a ustavičné spojenie s Bohom prostredníctvom modlitby.

Čo je modlitba?

Nachádza sa vo všetkých náboženstvách, u všetkých národov a je rôzne chápaná. Pre kresťana modlitba je uvedenie si veľkej skutočnosti krstného znovuzrodenia a odpovedou srdca na túto nadprirodzenú novosť v našom živote. Sme Božie stvorenia, v Božom Synovi sme sa stali Božími deťmi, Duch Svätý nám dosvedčuje toto adoptívne synovstvo a v ňom voláme k Bohu: Otče nás.

Ľudia, ktorí na túto veľkú skutočnosť zabúdajú, tí sa veru nemodlia. Vy ste sa rehoľným zasvätením zaviazali žiť sviatosť krstu dokonalejším spôsobom. Vaša väčšia pozornosť, ktorú venujete sviatosti krstu, by sa mala prejaviť hojnejšou modlitbou.

Položte si teda prvú otázku :

Modlite sa viacej, než vaši bratia a sestry vo svete?
Ste oddané modlitbe?

Ľud na vás pozerá ako na osoby zasvätené modlitbe. Často vás prosia o modlitby, odporúčajú sa do vašich modlitieb. Kedysi ste sa predstavovali aj navonok ako osoby oddané modlitbe tým, že ste za pásmo viditeľne nosili veľký ruženec. Aj keď z rozličných dôvodov dnes tento viditeľný znak nenesíte, vnútorne by ste mali zostať svätynou, v ktorej sa ustavične koná boheslužba, v ktorej modlitba nikdy neumiera.

Aké sú smutné tie kostoly, v ktorých je len svätá omša a potom sú celý deň zamknuté!

A ešte čosi: Modlitba je rozhovor s nadovšetko milovaným Bohom. Je prejavom a zvýraznením tejto lásky k Bohu. Nie je možné, aby láska zostávala stále na tom istom stupni. Musí sa zveľaďovať, musí rásť v intenzite. Teda aj vaša modlitba, ktorá by mala byť prejavom a vyjadrením lásky k Bohu, by mala byť stále intenzívnejšia, vrúcnejšia. Nesmie byť ako stojatá voda. Nie je možný pravý rehoľný život tam, kde sa modlitba stala čímsi zvykovým, mŕtvym, neživotným.

A tu si položte druhú otázku :

Usilujete sa o prehĺbenie vášho života modlitby?

Druhý vatikánsky koncil v konštitúcii "O Cirkvi" povedal, že predstavujete svetu modliaceho sa Krista. A dekrét "O obnove rehoľného života" píše: "Tí, čo sa zaväzujú zachovávať evanjeliové rady, nech predovšetkým hľadajú a milujú Boha, ktorý si prvý zamiloval nás a nech sa v každých okolnostiach usilujú viesť život skrytý s Kristom v Bohu. Nech preto členovia Inštitútov vytrvalo a horlivo pestujú ducha modlitby a modlitbu samu, čerpajúc z rýdzich prameňov kresťanskej duchovnosti."

Drahé sestry,
všimnite si, že tu koncil rozlišuje:
- najprv hovorí: pestujte ducha modlitby,
- potom dodáva: pestujte i modlitbu samu.

Ide tu o dve veľmi dôležité veci: duch modlitby - to je vnútorné rozpoloženie duše, ktorá túži po zjednotení s Bohom. Boh je pre nu všetko: "Kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce". Duch modlitby - to je trvalé nasmerovanie srdca k Bohu, trvalá túžba po rozhovore s Bohom.

Modlitba sama, o ktorej hovorí koncil hneď za tým, sú rozličné úkony ú s t n e j a m e n t á l n e j modlitby. Nimi sa prejavuje prítomnosť a životnosť ducha modlitby.

Je dobre pripomenúť, že toto rozlíšenie nebolo v pôvodnom texte dekrétu. Konciloví otcovia ho tam dodatočne vložili, aby upozornili, že nie je možné mať ducha modlitby bez rozličných efektívnych úkonov modlitby. Je isté, že bez rozličných úkonov modlitby by duch modlitby postupne vymizol, ako je na druhej strane tiež isté, že bez ducha modlitby by sa rozličné úkony modlitby postupne stali prázdny opakováním slov. Preto každá múdro usporiadaná rehoľa určuje svojim členom rozličné modlitby, ktoré si reholnícky majú vykonať buď spoločne alebo súkromne. Tieto predpísané modlitby nie sú cieľom a nemá teda ísť v prvom rade o to, aby sme ich presne - i keď roztržite - vykonali. Ony sú prostriedkom k tomu, aby sme nimi pestovali ducha modlitby. Totiž to rozpoloženie srdca, ktoré potom vlastne premení celý náš život na modlitbu, na prejav lásky k nebeskému Otcovi.

Pri vykonávaní rozličných modlitieb, ústne modlitby nemajú zabráť všetok čas. Má sa venovať viac času osobnej rozjímavej modlitbe. Pápež Pavol VI. upozorňuje, že kde upadá osobná rozjímavá modlitba, tam hrozí nebezpečie, že aj celá liturgia bude vnútorne ochudobnená a stane sa iba vonkajším obradom.

Je potrebná a krásna spoločná modlitba. Komunita, ktorá sa spoločne dobre modlí, žije zjednotená. Ale je prepotrebná osobná rozjímavá modlitba, ktorou sa pestuje a oživuje duch modlitby. Koncilový dekrét ďalej hovorí, že ak chceme pestovať ducha modlitby, máme čerpať z rýdzich prameňov.

Na prvom mieste odporúča prameň Božieho slova. Píše: Nech každodenne berú do rúk sväté Písmo, aby si čítaním a rozjímaním svätých spisov získali nesmierne vzácne poznanie o Ježišovi Kristovi. Teda o tom Ježišovi, ktorého máte predstavovať svetu.

Naplňte si srdcia Božím slovom, aby sa vo vašich srdciach mohli zrodiť Božie skutky!

Kiežby sa mohlo povedať o každej z vás, čo sv. Hieroným napísal o svojom priateľovi Nepocianovi: usilovným čítaním svätého Písma a dlhým rozjímaním urobil svoje srdce Kristovou bibliotékou - Kristovou knižnicou.

Do takého srdca Kristus prichádza vyučovať svoju múdrosť a duša sa učí jeho štýlom milovať Boha. A to sa potom ukáže aj v živote modlitby.

Drahé reholné sestry,
skončili sme toto krátke spoločné uvažovanie. Opravme čo treba, aby sme boli dušami modlitby, aby sme harmonicky zapadli do veľkolepého chóru modliacej sa Cirkvi!

VR, 27.7.84-sl.

V posledných rokoch sa Panna ~~zjavuje~~ zjavuje ~~preberáme~~ preberáme z talianskeho mariánskeho časopisu "Madre di Dio".

"JA SOM MATKA SLOVA"

Jedno ruandské príslovie hovorí: "Pán Boh sa celý deň zdržuje v práci vo svete, ale na noc príde stráviť do Ruandy". To isté nemožno povedať o Panne Márii, ktorá sa v posledných rokoch zjavuje v tejto krajine viacerým dievčatám. Ona aj dni trávi v Ruande, povedal istý kňaz.

Ruanda je malý štát v srdci Afriky s piatimi miliónmi obyvateľov. Polovica z nich sú katolíci. Škola reholníčok v Kibeho, kde sa zjavuje Panna Mária, sa nachádza asi 30 km od mesta Butare, ktoré je druhým najväčším mestom v štáte a je aj sídlom diecézneho biskupa.

Prvé zjavenie sa udialo v sobotu 28.11.1981. Matka Božia, "Matka milosrdenstva" sa zjavila 17-ročnej deve Alfonzke Numereke. Deva navštevovala v tom čase prvú triedu vyššej školy.

Sme v jedálni dievčar a je 12,35 hod. Alfonzka posluguje svojim spolužiačkam pri stole. Cítila som sa veľmi šťastnou - povedala dievčina neskôršie - ale moja radosť bola zahalená akýmsi zvláštnym smútkom. Naraz som začula hlas, ktorý ma oslovil: "Dcéra moja!" Ochotne som odpovedala: "Tu som."

Potom sa deva pohla smerom na chodbu, pokľakla si a prežehnala sa. Naraz zazrela pred sebou krásnu Paniu a opýtala sa jej: "Kto ste?" Pani odpovedala: "Ja som Matka Slova". Potom sa zjavenie obrátilo k dievčatu slovami:

"Čo si najviac ceníš v náboženstve?"

Alfonzka ochotne odpovedala:

"Milovať z celého srdca Pána Boha a Matku Božiu, ktorá nám dala svojho Syna, čo nás vykúpil z hriechu".

Panna Mária s úľubou podotkla:

"Keď sa veci tak majú, ubezpečujem ťa, že vyslyším všetky tvoje prosby. Bola by som však rada, keby všetky tvoje spolužiačky mali väčšiu vieru, lebo mnohé majú slabú vieru".

Alfonzka pridala:

"Matka Spasiteľa, ak si to naozaj ty, čo si nám prišla povedať, že máme slabú vieru, to je znak, že nás miluješ. Som veľmi rada, že si sa mi zjavila".

Alfonzka neskôr vyjaviť, že Panna Mária nebola biela /"muzungu"/, ako ju často vidieť na obrázkoch. Bola bosá a mala na sebe dlhý biely šat. Potom povedala:

"Myslela som si, že počas zjavenia nikto nebol pri mne. Neskôršie mi povedali, že som bola v jedálni a všetky spolužiačky ma videli. Ba moje kamarátky mi povedali, že som počas zjavenia hovorila po francúzsky, anglicky, v nárečí kynyarwanda a v iných rečiach, ktorým nerozumeli". A pokračovala:

"Keď sa najsvätejšia Panna chystala odísť, pomodlila som sa tri Zdravas Mária a tiež modlitbu Príd, Duchu Svätý. Keď sa so mnou rozlúčila, nevidela som ju zmiznúť na obzore, ale vystúpiť k nebu, ako Ježiš pri nanebovstúpení".

Panna Mária sa zjavila Alfonzke viac ako 30 rás, vždy v škole v Kibeho.

Ď a l š i e z j a v e n i a

Dňa 12.1.1982 sa Matka Božia zjavila druhému dievčatu menom Anatólia Mukamazimpaka. Odvtedy malo dievča viac ako 20 zjavení. O pár týždňov neskôršie, 1.5.1982 tretie dievča, Mária Klára Mukangango, stalo sa účastným zjavení Matky Božej. Doteraz sa jej Panna Mária zjavila vyše 20 rás.

Zjavenia "krásnej Panej" sa stávajú v jedálni alebo na dvore školy. Dievčatá sú niekedy o zjaveniach vopred upozornené vo sne, inokedy zjavenie príde nečakane. Panna Mária sa zjavuje za bieleho dňa, inokedy večer, najmä počas zvláštnych večerných mariánskych pobožností. Všetky dievčatá vtedy spievajú rôzne mariánske piesne, mnohé tancujú za sprievodu bubnov a rytmického tleskania rúk.

Počas zjavení dievčatá obyčajne nevnímajú osoby a veci okolo seba. Sú vo vytržení. Mária Klára jedného dňa požiadala Pannu Máriu, aby sa mohla dívať na tancujúce a spievajúce dievčatá, zatiaľ čo bola vo vytržení. Krásna Pani jej to dovolila a vtedy dievča videlo Matku Božiu uprostred tancujúcich detí, ako s vystretými rukami prijíma hold svojich otiteliek. Ba raz Panna Mária požiadala prostredníctvom devy vo vytržení, aby všetky dievčatá prítomné na pobožnosti, po tri razy opakovali pieseň "Nimunkulikire, nzabagira abarobyi - Nasledujte ma, urobím vás rybármi ľudí". Omilostené dievčatá mali pocit, že Panna Mária je uprostred dievčat ako ich dobrotivá matka.

Zdá sa, že jedna z charakteristík zjavení v Kibeho je materinská láska Matky Slova. Všetko je dovolené tomu, kto má úprimné, detské srdce. Taký veriaci môže žartovať a smieť sa, môže sa správať celkom nenútené. A dievčatá sa správajú celkom nenútené počas zjavení.

Ďalšia pravda, ktorú potvrdzujú zjavenia v Kibeho je, že Panna Mária je neustále prítomná v našom živote. Ona sprevádza svojich synov a dcéry všade: v škole, na dvore, v kostole, v jedálni, v spálni, ráno, cez deň i večer. Ona je stále s nami. "Kto ma hľadá, ľahko ma nájde" - povedala "madona Anatólii 26.6.1982.

P o s o l s t v o

Posolstvo, ktoré Matka Božia oznamuje omilosteným dievčatám, je určené pre celý svet. Krásna Pani viac ráz povedala: "Keď niekoho navštevujem, chcem sa jeho prostredníctvom obrátiť na všetkých ľudí. Keď teraz prichádzam do farnosti Kibeho, to neznamena, že prichádzam len pre Kibeho alebo len pre diecézu Butare. Neprichádzam ani len pre samotnú Ruandu alebo Afriku, ja prichádzam pre celý svet".

Prečo sa Panna Mária zjavuje?

Podľa svedectva dievčat, Matka Božia chce upozorniť na hriechy a nepravosti, ktoré ľudia páchajú. Matka Božia použila veľmi silné slová a výrazy, aby poukázala na to, ako je hriech rozšírený po svete: "Hriechy ľudí sú početnejšie ako kvapky vody v mori... Svet sa rúti do záhuby... Svet sa stáva čoraz horší."

Na sviatok Nanebovzatia, 15.8.1982 sa Panna Mária zjavila veľmi smutná. Dievčatá povedali, že ju videli veľmi utrpenú. Alfonzka vyrazila, že videla Pannu Máriu horko plakať. Aj dievčatá vtedy plakali, triasli sa od strachu, drkotali zubami počas extáze.

Po zjaveniach, ktoré niekedy trvajú až osem hodín, dievčatá povedali, že vo vytržení videli hrôzostrešné obrázky: rieky krvi, množstvo ľudí, ktorí sa medzi sebou zabíjali, hrby nepochovaných mŕtvol, obrovské krátery, lesy v plameňoch, strašné požiare v mestách a podobne. Dakedy aj prítomných ľudí, čo sú zhromaždení okolo dievčat, pojme strach a hrôza.

Panna Mária však neprišla len pre toto. Tieto hrozné veci podáva ľuďom na spôsob lieku, ktorý pozostáva v m o d l i t b e a p o k á n i . Treba sa veľa modliť a robiť úprimné pokánie.

Dievčatá sa obracajú na Madonu ozaj dojemnými slovami: "Matka, my sme slabí. Naša slabosť je bez miery. Peniaze, pôžitky, zmyselnosť, pohodlnosť sa nás zmocňujú a prekážajú nám myslieť na Pána Boha... Nič nezvládneme, ak nám Ty neotvoríš srdcia... Sme hluché a slepé, uzdrav nás!"

"Matka Božia nám chce oznámiť, že prostredníctvom nej sa zachrá-
nime. Žiada od nás, aby sme prijali utrpenie v spojení s
Ježišom Kristom na kríži", povedali viac ráz devy.

Každé z troch omilostených dievčat dostalo od Panny Márie osobit-
né potvrdenie o jej materinskej láske. Anatolia je chorá už viacero
mesiacov na nemoc, ktorú lekári nevedia diagnostikovať. Choroba jej
prekáža v štúdiách. Je to kríž, čo jej poslala Panna Mária, aby ju
bližšie prímkla ku krížu Ježiša Krista a k jeho vykupiteľskému dielu.
Matka Božia takto vysvetľuje zmysel utrpenia v ľudskom živote:
"Máriin syn a dcéra sa nikdy neodlučujú od Kristovho kríža".

R o z l i č n é ž i a d o s t i

Panna Mária nástoľčivo ž i a d a o b r á t e n i e h r i e š -
n i k o v . Žiadala tiež, aby na jej počesť bola postavená kaplnka.
Anatolia videla vo vytržení budovu zasvätenú Tej, "ktorá vyrovnáva
všetko, čo je krivé". Okrem toho videla aj iné miesta, ktoré niesli
nápis: "Spoločenstvo tých, čo zmýlili".

Márii Kláre Panna Mária zverila úlohu rozširovať modlitbu svätého
r u ž e n c a , tzv. r u ž e n c a k s i e d m i m b o l e s -
t i a m M a t k y B o ž e j . Treba sa modliť a meditovať tajom-
stvá ruženca, najmä v u t o r o k a v p i a t o k . Vo videní
31.5.1982 Panna Mária povedala Márii Kláre: "Žiadam si od vás, aby
ste robili pokánie. Ak sa budete modliť ruženec k mojim siedmim bo-
lestiam, obsiahnete milosť pokánia. Mnohí ľudia už nevedia prosiť o
milosť pokánia a neďalej križujú môjho milovaného Syna svojimi hrie-
chmi. Prišla som preto upozorniť ľudí, aby sa obrátili".

Treba pripomenúť, že modlitbu ruženca k siedmim bolestiam Matky
Božej rozšírili v tom kraji reholné sestričky, ktoré majú na starosti
školu v Kibeho.

S ú p r a v d i v é t i e t o z j a v e n i a ?

Komisia, stanovená miestnym biskupom, sa ešte nevyslovila. Môže-
me však podotknúť, že znaky o pravdivosti zjavení sú mnohé, a sme
istí, že ďalšie bude ešte nasledovať. Viaceré dôveryhodné osoby sa
vyslovili veľmi pozitívne o zjaveniach:
"Dievčatá sú jednoduché, normálne a ničím sa nelíšia od svojich spo-
lužiačok. Lekári a psychiatri ich majú neustále pod dozorom".

Počas zjavení dievčatá sú vo vytržení. Často majú tvár prežiarenú
zvláštnym svetlom. Ich oči hľadajú na určitý bod. Nevnímajú, čo sa
okolo nich deje. Nedajú sa vyrušovať ani fotografistami a kinoopera-
térmi, aj keď hodiny a hodiny sú na nich upreté aparáty a osvetľova-
cie telesá".

S Alfonzkou jej spolužiačky urobili aj niektoré pokusy. Počas vy-
trženia jej priložili k ramenu zapálenú sviecu a dlho ju držali tak,
že plameň sviece sa dotýkal tela, ale ona vôbec nereagovala. Inokedy
ju pichali špendlíkmi a ihlami hlboko do tela, ale ani na tieto pi-
chania nijako nereagovala.

Prišli správy o mnohých telesných uzdraveniach a najmä o duchovných
milostiach, ktoré sa udiali na tomto mieste. Počas jedného zjavenia
ľudia videli plakať jedného muža, ktorý prišiel z ostrova Réunion.
Keď sa ho pýtali na príčinu plaču, odpovedal: "Otče, ja som stratil
vieru a znova som ju našiel v Kibeho. Panna Mária ma osvietila svojou
láskou a presvedčil som sa, že viera v Boha je najväčším a najvzneše-
nejším darom, ktorý si treba veľmi vážiť".

Uvidíme, ako sa udalosti okolo týchto zjavení vyvinú. Jedno je však
isté, že Panna Mária, ako Matka Cirkvi, je veľmi ustarostená o svoje
duchovné deti. Vidí, ako sa mnohí odcudzujú Bohu a jej Synovi a chce
ich zachrániť od tohto hrozného pomýlenia. Gabriel Maindrón- Andrej
Pauliny, SHZR, č. 5/84.

rozširovali vraj už siedmi svätí zakladatelia rehole servitov, ktorú založili v polovici 13. storočia na vrchu Senario, blízko Florencie. Ruženec sa skladá zo siedmich desiatkov a každý desiatok z jedného Otčenáša a sedem Zdravasov na pamiatku sedem bolestí prebl. Panny, o ktorých treba pri modlitbe rozjímať. Možno sa ho modliť nasledovne :

V z b u d e n i e l ú t o s t i .

Môj jediný a milovania najhodnejší Pane, pozri na mňa v Tvojej najsvätejšej prítomnosti zahabného pri rozjímaní o mnohých ťažkých urážkach, ktoré som Ti zapríčinil. Prosím Ťa zo srdca, odpusť mi ich, lebo ich z čistej lásky k Tebe ľutujem pri pohľade na Tvoju nekonečnú dobrotu a opovrhujem nimi. Kiež by som bol radšej tisíc ráz podstúpil smrť, ako Teba urazil. Som pevne odhodlaný radšej stratiť život, ako Ťa ešte niekedy uraziť. Ježišu môj ukrižovaný, dávam si silné predsavzatie, že si svoju dušu čím skôr očistím v Tvojej predrahej krvi, vo sviatosti zmierenia.

Milovania najhodnejšia Panna, Matka milosrdenstva a útočisko hriešnikov, Teba prosím, vymôž mi skrze svoje prevelké bolesti túžené odpustenie svojich hriechov. A keďže sa modlím na úmysel Svätého Otca - aby som obsiahol odpustky, dané tomuto ružencu - dúfam, že mi ich pomocou odpustíš aj pokuty, ktoré si pre svoje hriechy zasluhujem. S touto dôverou v srdci rozmyšľam

- o prvej bolesti, ktorú pocítila prebl. Panna Mária a Matka Božia, keď v chráme položila jednorodeného Syna Ježiša do náručia blahoslaveného starca Simeona a počula od neho slová: Meč bolesti prerazí Tvoju dušu, čím poukázal na muku a na smrť Jej Syna Ježiša.
1 x Otče náš a 7 x Zdravas Mária.

- Druhú bolesť pocítila prebl. Panna Mária, keď musela utekať do Egypta, aby ušla prenasledovaniu hrozného Herodesa, lebo vo svojej bezbožnosti hľadal smrť Jej milovaného Syna.
1 x Otče náš, 7 x Zdravas.

- Tretiu bolesť podstúpila prebl. Panna, keď vo veľkonočnom čase so sv. Jozefom a s milovaným Synom navštívila Jeruzalem a vracajúc sa do chudobnej domoviny, stratila svojho jedináčka a Jeho stratu tri dni oplakávala.
1 x Otče náš a 7 x Zdravas.

- Štvrtú bolesť pocítila prebl. Panna, keď stretla svojho milovania najhodnejšieho Syna Ježiša, nesúceho ťažký kríž na útlých ramenách na Kalváriu, aby sa tam dal ukrižovať za naše spasenie.
1 x Otče náš, 7 x Zdravas.

- Piatu bolesť pocítila prebl. Panna, keď uzrela Syna Ježiša vyvýšeného na dreve kríža, z celého presvätého tela krvácať a po trojhodinovom smrtelnom boji umierať.
1 x Otče náš, 7 x Zdravas.

- Šiestu bolesť pocítila prebl. Panna, keď kopija prerazila bok Jej milovaného Syna Ježiša, ktorého Jozef a Nikodém snáli z kríža a položili do Jej najčistejšieho lona.
1 x Otče náš, 7 x Zdravas.

- Siedmu bolesť pocítila prebl. Panna Mária, naša Pani, mocná orodovnica svojich služobníkov a všetkých úbohých hriešnikov, keď videla najsvätejšie telo svojho Syna Ježiša položiť do hrobu.
1 x Otče náš, 7 x Zdravas.

Potom sa pomodlime ešte 3 x Zdravas Mária na úctu slz, ktoré prebl. Panna vo svojich bôľoch vyronila, aby sme obsiahli milosť

pravej lútosti nad svojimi hriechami a boli účastní svätých odpustkov.

Oroduj za nás najbolestnejšia Panna! Aby sme sa stali hodní prislúbení Kristových.

Modlime sa :

Prosíme Ťa, Pane Ježišu Kriste, neeň oroduje za nás teraz i v hodinu smrti našej u Tvojej dobrotivosti blahoslavená Panna Mária, Tvoja Matka, ktorej presvätú dušu pri Tvojom umučení prerazil meč bolesti. - Skrze Teba, Ježišu Kriste, Vykupiteľa sveta, ktorý žiješ a kráľuješ, Boh na veky vekov. Amen.

- o -

Modlitba k nepoškvrnenému Srdcu Bolestnej Matky .

Slávna Kráľovna nebies, svätá Panna Mária, zhliaďni na nás svojimi milosrdnými očami; pozri milostivo, aké hrozné nešťastie, ktoré nás ohrozuje neverou a hriechom. Svätá Panna, uznávame, že za svoje hriechy a nevďačnosť si zasluhujeme, aby nás nebeský Otec potrestal. No preniknutí bolesťou a so skrúšeným srdcom sa opožujeme utiekať k Tvojmu materinskému Srdcu a prosiť Ťa o mocné orodovanie. Rozpomeň sa, dobrotivá Matka, že keď si stála pod krížom svojho svätého Syna, svoje slzy si miešala s krvou, tečúcou z rán Tvojho Syna, za spasenie ľudského pokolenia, ktoré pre svoju nevernosť a hriechy stratilo spásu. Rozpamätaj sa, že tam na vrchu Kalvárie si bola ustanovená za Matku ľudského pokolenia. My slabí ľudia, boli sme Tebe v Jánovi odporúčaní za synov. Preto sa ako dieťky utiekame k Tebe, k svojej matke. Oroduj za nás u Ježiša Krista, na ktorého bolestiach si i Ty mala účasť a skrze ktorého si vyvolená za Matku.

S bolestným srdcom uznávame, že veľký je počet tých, ktorí zavrhnú milosť Božiu a príkazy svätej Cirkvi, ako i všetko čo je sväté šliapu nohami. Ale veľa je aj tých, ktorí Tvojho Syna z celého srdca a z celej sily milujú, svoju vieru zachovávajú a podľa nej aj žijú. Ty, Mária, si Matkou týchto dobrých, ako i tamých nešťastných. Preto ráč za nich orodovať, aby neveriaci verili a hriešnici činili pokánie. Panna Mária, my toto od teba s istotou dúfame, lebo pokiaľ si ešte žila na zemi, i vtedy si modlitby k Tebe sa utiekajúcich svojim orodovaním podporovala. Tým skôr môžeš teraz po pravici svojho Syna a nad všetkých svätých vyvýšená, pri tróne milosti a milosrdenstva naše prosby žiadúcim výsledkom korunovať.

Najmilšia Matka, povedz svojmu Synovi, že my všetci - dobrí i zlí - podľa Jeho slov sme Tvoje dieťky a Jeho vyvolení, že sme tí, za ktorých vyliak krv a najhroznejšiu smrť podstúpil na kríži. Isto prijme Tvoje prosby, Tvoje orodovanie, lebo si potešenie zarmútených, pomocnica kresťanov a útočisko hriešnikov!

Milostivý Ježišu, Syn Boží, Ty si nepoškvrnené Srdce Panny Márie, svojej Matky, naplnil milosťou a všetkými čnosťami: dopraj milosť, aby sme úctou k tomuto Srdcu preukazovanou, zo dňa na deň vo viere a láske k Tebe boli dokonalejší. Daj, aby sme po tomto krátkom živote boli účastní radostí večného blahoslavenstva a Teba, ktorému tu naozaj prítomnému sa v najhlbšej poníženosti klanujeme, s Otcom i s Duchom Svätým milovali a oslavovali na večné veky. Amen.

Prevzaté z knižočky:

Sedembolestná patronka Slovenska /modlitebná knižočka pobožnosti k Sedembolestnej/ Zostavili editelia Sedembolestnej, vyd. PBSJ, Trnava, 1945, 4. vyd. Imprimatur Nr. 7503/1944, Tyrnaviae, die 30. nov. 1944. Mons. Joseph Minárik, vicarius generalis.

- o -

Príspevok otca Štefana Vragaša

O mariánskej úcte .

Na sviatok Nanebovzatia Panny Márie sa náš zrak obracia na Božiu Matku, ktorú si v tento deň Cirkev uctieva osobitným spôsobom. V tomto letnom období sa veriaci intenzívnejšie zúčastňujú púti do mariánskych svätýň a celá mariánska úcta nadobúda výraznejšiu podobu v srdciach Máriiných ctiteľov.

Ľsma kapitola dogmatickej konštitúcie De ecclesia II. vatikánskeho koncilu hovorí o vzťahu Cirkvi a Panny Márie. Panna Mária sa tu pokladá za vzor Cirkvi. A tak celá mariánska úcta vyrastá vlastne z podstaty Cirkvi, pretože Cirkev vidí v Márii svoju konečnú a dokonalú podobu.

Božia Matka zaujala v diele spásy osobitné miesto a preto jej patrí aj osobitná úcta. Keďže v Márii chválime dielo našej spásy, je potom uctievanie Panny Márie prejavom úcty samému Bohu.

V encyklike pápeža Pavla VI. Marialis cultus sa mariánska úcta pokladá za špecificky kristologickú, lebo má svoj pôvod v Máriinom Synovi Ježišovi Kristovi.

Ak chceme správne chápať mariánsku úctu, t.j. v duchu II. vatikánskeho koncilu, musíme si uvedomiť dve základné veci:

1. Panna Mária nie je nijaká bytosť, čo by sa nachádzala medzi Bohom a tvormi, ale je tvorom, dcérou Evy a má teda účasť na živote tvorov.
2. Panna Mária si svojim penenským materstvom získala jedinečný vzťah k Bohu. Ako jediná z ľudských dcér bola vyvolená spolupracovať na uskutočnení plánu spásy. Začlenila sa teda do Kristovho diela spásy počnúc jeho vtelením až do zoslania Svätého Ducha.

No Máriina účasť na živote Cirkvi pokračuje aj po jej nanebovzatí. Je činná pri rozdeľovaní Synových milostí a svojim orodovaním u Syna pomáha Cirkvi a každému jednotlivému veriacemu, čo sa na ňu s dôverou obráti.

Zvláštna dôstojnosť a poslanie Panny Márie sa stali základom mariánskej úcty tak v živote Cirkvi, ako aj v živote jednotlivých veriacich. Táto úcta žije v Cirkvi nepretržite už od 4. storočia. Nad podstatou, obsahom a formami mariánskej úcty sa popri koncilovej konštitúcii a pápežských encyklik zamýšľajú i teológovia.

Všimnime si teraz mienku niektorých autorov, ako ju predstavujú vo svojich spisoch, aby sme mohli lepšie vniknúť do niektorých aspektov mariánskej úcty :

Kardinál Ratzinger, ktorý sa tiež zamýšľa nad mariánskou úctou, zbožnosťou, kladie v nej na prvé miesto **K r i s t o v o v t e l e n i e**. Takto mariánska úcta podľa Ratzingera má adventný charakter, pretože sa orientuje na Kristov príchod. No vzhľadom na nanebovzatie Panny Márie, prekračuje mariánska zbožnosť adventný rámec, prechádza cez utrpenie a kríž a končí sa v eschatológii, transcendentne. V tomto zmysle mariánska úcta zodpovedá logike biblickej viery, pretože stesňuje všetky tajomstvá spásy. Ratzinger vidí v mariánskej úcte trojakú úlohu :

1. Mariánska úcta musí byť kristologická, čiže sa musí orientovať na Krista.
2. Nesmie sa obmedziť len na určitý úsek spásy, ale musí sa otvoriť celému tajomstvu spásy, pre všetky jeho etapy.
3. Mariánsku úctu bude vždy sprevádzať dynamické napätie medzi dvoma pólmi, t.j. medzi teologickou racionalitou a citovým záujmom veriaceho srdca.

Ide o to, aby si mariánska úcta zachovala správnu mieru rozumovej argumentácie a nepotláčala trpezlivo mieru citových prejavov viery, pretože ľudské srdce vie často viac pochopiť ako len čistý rozum.

Francúzsky kardinál Garón sa vyjadruje o mariánskej úcte takto: iba vierou sa možno priblížiť k Márii. Svetlo viery nám pomôže nájsť v Márii pomocníčku na ceste k jej Synovi Ježišovi Kristovi, na ceste k Bohu. Svoju mienku kardinál podopiera citátom z Grignona z Montforty: "Ak vyslovím meno Mária, ozve sa mi echom meno Ježiš". Ďalej Garón poznamenáva, že Cirkev na ceste s Kristom vždy stretáva jeho Matku, čo jednoznačne dosvedčujú aj cirkevné dejiny. Mária je našou prostredníčkou k Ježišovi, je v stálej službe väčšej slávy Božieho Syna a preto je potrebné poznať, milovať a uctievať si Božiu Matku.

Ako príklady mariánskej úcty, ktoré môže každý nasledovať, Garón spomína arského farára sv. Jána Vianney a svätú Teréziu z Lisieux. Obaja sa v úcte k Panne Márii vyznačujú jednoduchosťou a detinskou dôverou, bez vyhľadávania hlbokých teologických argumentácií a bez oddávania sa prepjatej sentimentalite.

Veľmi povzbudivé myšlienky o mariánskej úcte vyslovuje známy teológ Hans Urs von Balthasar. On tvrdí, že mariánska úcta je najschodnejšia a najkratšia cesta, ktorá vedie bezprostredne ku Kristovi. V meditovaní jednotlivých fáz Máriinho života prichádzame na to, čo znamená v každodennom živote žiť pre Krista a s Kristom. Sú to predovšetkým mariánske modlitby, čo nás uvádzajú do tajomstva spásy a približujú nás ku Kristovi.

Urs von Balthasar vyzdvihuje v tejto súvislosti tri modlitby: Zdravas Mária, Anjel Pána a ruženec. Tieto modlitby pozostávajú z čisto biblických slov a aspektov. Ich obsahom sú tajomstvá Kristovho života a poslania. Tu treba vidieť dôvod, prečo sa zachovali cez dlhé stáročia ako stále živé modlitby a stále živý odkaz mariánskej úcty.

Iný súčasný teológ, čo značne prispel k prehĺbeniu mariánskej úcty, je Leo Ševčík. Korene a východisko mariánskej úcty nevidí iba v Máriinej osobe, obdarenej zvláštnymi privilégiami, ale aj v mieste a úlohe, ktoré zaujala v dejinách spásy. Boh z nej urobil panen-skú Božiu matku, aby spolupracovala s Ježišom na uskutočnení ľudskej spásy. Takto sa Mária stala predmetom osobitnej úcty, ktorú jej Cirkev preukazuje už od samého začiatku. No Panne Márii, ako aj svätým, sa dostáva tzv. regiáivneho kultu, čo znamená, že uctievanie Božej Matky a svätých sa v konečnom dôsledku vzťahuje na samého Boha.

Zodpovedá to napokon teologickej zásade: uctievaním svätých si uctieваме Boha.

Nad mariánskou úctou sa zamýšľa tiež Karol Rahner v práve uverejnenom spise "Múd zur Marien verehrung". Zdôrazňuje tuná okolnosť, že Cirkev od samého začiatku uctievala Pannu Máriu, a j keď pravda- jednotlivé formy a prejavy mariánskej úcty podliehali dejinným zmenám a vývinu. Úctu a chválu Božej Matky v Cirkvi pokladá Rahner za samozrejmu vec.

Všetky doteraz uvedené svedectvá mocne obraňujú a podporujú mariánsku úctu v katolíckej Cirkvi. Napokon tým, že II. vatikánsky koncil v dogmatickej konštitúcii O Cirkvi poctil Pannu Máriu titulom Mater ecclesiae- Matka Cirkvi, povzbudzuje veriaci ľud v našej dobe k ešte horlivejšiemu uctievaniu nebeskej Matky!

VR, 15.8.84-sl.

Svätý ruženec, zbraň proti nepriateľom Večna :

Encyklika sv. Otca Pia XI.

Ingravescentibus malis - Za zväčšujúceho sa zla .

Stále hroziace zlá súčasnej doby sa nedajú, ako sme to už opakovali a najnovšie prehlásili v encyklike "Divini Redemptoris", ináč vyliečiť ako návratom k Pánu Ježišovi a Jeho svätým prikázaniam. Lebo len On má "slová života večného". Ani jednotlivci, ani spoločnosť nemôžu niečo urobiť, lebo by sa to veľmi skoro a biedne zrútilo, keď sa zneváži Boží Majestát a zavrhnú Jeho zákon.

1. Núdzna prítomnosti .

Kto pozorne študuje dejiny katolíckej Cirkvi, hneď zbadá, ako viditeľne vystupuje vo všetkých dôležitých udalostiach kresťanstva ochrana panenskej Matky Božej. Vždy, keď sa bludárstvo rozšírilo na všetkých stranách, napadlo zázračne jednotné zloženie Cirkvi a hrozilo priniesť katolícky svet do rozvratu, obrátili sa naši predkovia, plní dôvery na tú, ktorá "porazila sama všetky bludy na celom svete". A víťazstvá, ktoré Prebl. Panna vybojovala, pripravovali návrat lepších časov. Tak bolo, keď sa zdalo, že bezbožní mohamedáni so svojím mocným loďstvom a silným vojskom prinášajú národom Európy pohromu a otroctvo; na vyzvanie pápeža volalo ľudstvo o ochranu nebeskú Matku a nepriatelia boli porazení a ich loďstvo zničené.- Ako v núdzi verejnej, tak i vo svojich starostiach súkromných upierali veriaci všetkých dôb dôveryplne svoj zrak k Márii a vyprosovali od Najmilosrdnejšej pomoci, útechy a uzdravenia svojich telesných a duševných bolestí. Nikdy veru nevzývali jej silnej pomoci nadarmo, keď zaletela k nej zbožná a dôverná modlitba.

I za našich časov ohrozujú štát a Cirkev nebezpečenstvá, ktoré sú nie menšie, ako tie v minulosti. Sú medzi nami mnohé, ktoré najvyššiu autoritu Božiu, Jeho príkazy a zákazy znevažujú a úplne odmietajú. Následkom toho je oslabenie svedomia a kresťanského citu pre povinnosť a - vlašnosť, ba úplné vymretie viery v dušiach, čo vedie k rozvráteniu, áno, k úplnému zrúteniu sa základov ľudskej spoločnosti. Tak pozorujeme, že občania tej istej krajiny len preto viedli medzi sebou krvavé vojny, lebo jedny mali veľké majetky, druhí si však musia na denný chlebiček pre seba a svoju rodinu zarábať tvrdou prácou. V jednotlivých krajinách toto zlo už tak ďaleko pokročilo, že sa chce odstrániť právo na súkromný majetok a všetky majetky urobiť spoločnými. Na druhej strane sú však ľudia, ktorí zastávajú prepiaty názor o štáte, zabezpečiť všetkými možnými prostriedkami občiansky poriadok a chcú posilniť vládnú moc a veria, že týmto spôsobom budú môcť premôcť nezdravé nauky komunizmu. Týmto svojím počínaním znevažujú však učenie evanjelia, prepádajú pohanským bludom a usilujú sa znovu zobudiť k životu pohanske mravy. Ku tomu všetkému prichádza ešte prefíkaná a zhubná sekta tých, ktorí popierajú a nenávidia Boha, sami sa nazývajú nepriateľmi Večna a ktorí sa všade pretisnú, vytrhujú z duší každú náboženskú vieru a šliapuc nohami všetko ľudské i božské právo. Tak zasypávajú nádej na nebeské dobré posmechom a popudzujú súčasne spoluobčanov domáhať sa lživého zemskeho šťastia i nezákonnými prostriedkami. So zločinnou smelostou pripravujú uvoľnenie spoločenského poriadku, vzbudzujú všade nepokoje, povstania, ba i občianske vojny.

Tak sú to ťažké a mnohé zlá, ktoré nám hrozia a v budúcnosti možno sa obávať ešte väčších. Nesmieme však stratiť odvahu, ešte sa nevzdať dôvernej viery v pomoc danú jedine v Bohu! Boh tak stvo-til národy, že sú vždy schopné znovuzrodenia. Iste nedá zahynúť vykúpeným drahou krvou a svojej Cirkvi. Ale, ako sme spomenuli, obracajme sa k Bohu prostredníctvom prebl. Panny, ktorá je Bohu veľmi milá, lebo ako hovorí sv. Bernard, "taká je vôľa Božia, ktorá chce, aby sme obdržali všetko prostredníctvom Márie".

2. Podstata modlitby svätého ruženca .

Medzi všetkými modlitbami k Matke Božej zaujíma sv. ruženec bez pochyby zvláštne miesto. Táto modlitba volá sa i "žalmami Panny Márie" alebo "breviárom Panny Márie a kresťanského života". - Už náš predchodca bl. pamäti Lev XIII. odporúčal ju týmito hlbokými slovami: "Je to podivuhodný veniec, spletený z anjelských pozdravení a modlitby Pána a pripojeného uvažovania, takže je prekrásnou modlitbou, význačnou a užitočnou modlitbou k dosiahnutiu večného života". To isté platí i o kvetoch, ktoré sú zavité do tohoto mystického venca. Niet primeranejšej a svätejšej modlitby. Otčenáš sa premodlil sám Božský Spasiteľ, keď sa učeníci obrátili naň: "Nauč nás modliť sa!" Nevedie nás len ku pocte Božej, ale obsahuje v sebe i všetky potreby nášho tela i duše. Akoby nám nemal večný Otec prísť na pomoc, keď Ho prosíme o niečo slovami Jeho vlastného Syna?

Druhou modlitbou je anjelské pozdravenie. Začína sa slovami archanjela Gabriela a svätej Alžbety a končí zbožnou prosbou o pomoc Najsv. Panny teraz i v hodine smrti našej. K tejto modlitbe perí prístupuje rozjímanie o najvyšších tajomstvách viery. Radosť, utrpenie a víťazstvo Ježiša Krista a Jeho Matky stavajú sa pred naše oči a donášajú nám útechu a posilu v starostiach. Keď nasledujeme tie sväté príklady, vystupujeme vyššie a vyššie k blaženosti nebeského Otca.

Ruženec je ľahkým, i neučeným a jednoduchým ľuďom prístupným spôsobom modlitby, ktorý zaviedol a rozšíril sv. Dominik, iste na nebeské vnuknutie. Hádám sú i takí, čo túto pobožnosť pokladajú za nudnú a jednohlasne sa opakujúcu formulu, ktorá je na osov len deťom a ženám. Ale ako ďaleko sú títo od pravdy! Isteže zbožnosť a láska opakuje tie isté slová, ale nie tie isté city, ktoré prúdia vždy z novej účasti a lásky. Napokon má tento spôsob modlitby ducha prostoty evanjelia. Kto však týmto pohŕda, tomu je podľa učenia nášho Božského Vykupiteľa nemožno dosiahnuť nebeského kráľovstva: "Veru, veru hovorím vám, ak nebudete ako maličká, nevôjdete do kráľovstva nebeského". Naše pyšné storočie môže ruženec vysmievať a odmietat, ale veľmi mnohí svätí, mužovia každého veku a stavu ho uctievali; s veľkou zbožnosťou sa ho modlili, v každom životnom položení ako mocnej zbrane ho užívajú k zahnaní pekelného nepriateľa, k zachovaniu svätého života a k ľahšiemu dosiahnutiu cností. Veľkí učenci sa ho modlili i pri napnutej vedeckej činnosti denne na kolenách pred obrazom Panny Márie. Králi a kniežatá si ho obľúbili, hoci mali mnoho starostí a to veľmi naliehavých.

Tento tajuplný veniec je teda uctievaný nielen chudobnými, ale príslušníkmi všetkých spoločenských tried. Svätá Panna sama odporúčala i v našom čase túto modlitbu veľmi naliehavo, keď sa zjavila v lurdskej jaskyni nevinnému dieťaťu a naučila ho svojím príkladom tejto modlitbe. Tak smieme od neho dúfať všetky milosti, keď sa budeme modliť týmto spôsobom a v správnom zmyslení k nebeskej Matke.

3. Úmysel modlitby svätého Otca .

Preto si nástojčivo prajeme, ctihodní bratia, aby sa modlieval s v ä t ý r u ž e n e c n a j m a c e l ý o k t ó b e r a t o so zväčšenou pobožnosťou ako v kostoloch tak i v súkromných domoch. Prajeme si preto toto roku horlivú modlitbu, lebo známi nepriatelia Boha s dvojnásobnou zúrivosťou tupia meno Večného, prenasledujú katolícku vieru a Cirkev, majúcu mať slobodu a rozputávajú nezdravé sily proti ľudskému a božiemu právnemu poriadku, aby tak zaviedli celú ľudskú spoločnosť do záhuby. Panenská Matka Božia má nám pomôcť týchto nepriateľov premôcť, priviesť ich k pokániu a na správnu cestu. Nech Panna Mária, ktorá kedysi porazila strašnú sektu Albigencov, zhubne pôsobiacu v kresťanských krajinách, vyslyší naše prosby a rozoženie nové bludy, najmä komunistický, ktoré po jednej stránke pripomínajú oné herezy. V časoch krížiac-kých výprav zjednotili sa národy celej Európy k jednotnej modlitbe. To isté nech sa stane i dnes po celom svete, v mestách i najmenších dedinkách skutočnosťou. Prosme so všetkými silami, detinsky a ustavične veľkú Matku Pána, aby zničila nepriateľov kresťanského a ľudského kultúrneho života a darovala ustatému a poblúdenému ľudstvu opravdivý pokoj. Keď sa však budeme modliť s pravým úmyslom a veľkou dôverou, tak možno dúfať, že Najsv. Panna dosiahne od svojho Božského Syna ako v minulosti tak i dnes, že utíši rozbúrené viny súčasného sveta a korunuje víťazstvom túto šľachetnú vojnu modlitby.

4. Napomínanie k modlitbe .

Ale ružencom nezvíťazíme len nad nepriateľmi Boha a náboženstva. Táto modlitba nás pohne i k cnostnému životu. Posilní našu katolícku vieru, lebo rozjímanie o svätých tajomstvách povznáša ducha k pravdám zjaveným Bohom. Netreba preto zvlášť upozorňovať, akou je spasiteľnou najmä dnes, keď sa prejavuje i v radách veriacich istá ľahostajnosť k veciam Ducha, ba i nuda pri ohlasovaní kresťanského učenia. Modlitba ruženca posilní našu túžbu po nesmrteľných majetkoch a rozjímanie o sláve Krista a Márie ukáže i nám otvorené nebo a pozve ku dobývaniu večnej vlasti. - V srdciach ľudských vládne nespútaná túžba po veciach tejto zeme. Usilujú sa o pominuteľné bohatstvá a dočasné radosti. Ale ctitelia svätého ruženca sú pozvaní k nebeským pokladom, ku ktorým ani zlodeji nepreniknú, ani hrdza ich nezožiera.

A či láska, ktorá dnes u mnohých vychladla, nevzplanie zas v srdciach tých, ktorí súciteľne uvažujú o utrpení a smrti nášho Vykupiteľa a o sklúčenosti Sedembolestnej Matky? Z tejto lásky k Bohu nutne vytryskne úprimnejšia láska k bližnému, lebo premýšľanie o utrpení, ktoré náš Pán musel pretrpieť, aby všetkým prinavrátil stratené detinstvo Božie, nás k tomu nutne vedie. - Starajte sa teda, ctihodní bratia, aby táto tak blahodarná modlitba získavala vždy viac priateľov, aby rozmnožila všeobecnú zbožnosť. Vysvetľujte i vy i knazi, ktorí s vami pracujú na spásu duší, veriacim všetkých spoločenských vrstiev, aká je krásna a záslužná. Nech z nej čerpá mládež silu k zdolaniu nezriadených pokušení k zlému, aby si zachovala svoju dušu bez poškvry. Stárež však nájde tu pokoj a utíšenie vo svojich starostiach a úzkostiach. Pre pracovníkov v Katolíckej akcii nech je pohnútkou, aby stupňovala horlivosť svojho apoštolátu. Trpiacim a zomierajúcim však bude posilnením a ich nádejou, že dosiahnu večného šťastia.

A dávajte predovšetkým vy, otcovia a matky, dobrý príklad svojim deťom, keď sa zhromaždíte večer po celodennej práci pri rodinnom ohnisku, modlite sa v š e t c i s p o l o č n e pred obrazom prebl. Panny ruženec, rodičia striedavo s deťmi. Je to zvyk veľmi krásny, ktorý obsype požehnaním celý dom. Preto, keď

prijímame v audienciách tak často novomanželov a vravíme k nim otcovským slovom, dávame im ruženec a vyzývame ich, aby ho stále nosili a odvolávajú sa na svoj príklad, odporúčame im, aby nedali bez tejto modlitby ujsť ani dnu, i keby mali veľa starostí a práce.

Preto vám, ctihodní bratia, a všetkým veriacim radíme modlitbu svätého ruženca tak naliehavo a sme presvedčení, že poslúchnuc našu otcovskú výzvu, budete z nej mať veľký úžitok. A ešte z jedného dôvodu sa na vás obraciame touto encyklikou. Prajeme si, aby sa s nami spojili všetky naše dietky v Ježišovi Kristovi a vzdaly vďaky Matke Božej za naše uzdravenie. Pričítame to hlavne príhovoru sv. Terezky Ježiškovej z Lisieux. Ale vieme dobre, že všetko čo dostávame, prichádza nám od Boha rukami Panny Márie.

5. Protest proti hanobeniu .

A napokon, po útokoch v tlači, v ktorých sa objavili hrozné urážky prebl. Panny Márie, používame tejto príležitosti, spájajúc sa s biskupmi a veriacimi národa, ktorý uctieva Pannu Máriu ako "Kráľovnu Poľska", aby sme odčinili urážky, ktorých sa Kráľovnej dostalo. A pred celým svetom zatracujeme ako nedôstojné a zavrnutia hodné rúhanie, ktorého sa dopustili v kultúrnom národe.

Udeľujeme vám z plného srdcam ctihodní bratia, ako i veriacim, zvereným vašej starostlivosti, apoštolské požehnanie.

V Castell Gandolfo pri Ríme, 29. septembra na sviatok sv. Michala archanjela, roku 1937, v XVI. roku nášho Pontifikátu

Pius PP. XI.

- o -

Poslovenčil J. Vrbovský. Prevzaté z časopisu "Svätá Rodina" Časopis k úcte svätej Rodiny Nazaretskej a k ochrane rodín kresťanských. Ročník XXXI., január 1938, č. 1, str. 25-29. Vydavateľ Misijný Dom Rádu Slova Božieho v Nitre a Štiavniku. Redaktor: Dr. Ján Ferencík, profesor a rektor bohosloveckého seminára v Spišskej Kapitule.

- o -

... Budúcnosť sa skladá z predvídaní a z udalostí. Predvídanie sa dá odhadnúť, lebo je iba rozvitím prítomného. Ak poznáme prítomné zložky, môžeme predvídať budúcu výslednicu. Preto futurologia je /alebo chce byť/ vedou, ale vedou, ktorá zvyčajne naháňa strach: pomáha nám predvídať aj ekologické pohromy a odhadovať ničivosť vojen. Dožili sme sa priam bômb, ktoré zabíjajú ľudí, ale veci šanujú. Aký pokrok! V daždi, v záplave vecí ľudia nielen "zvecneli", ale nemajú ani takú cenu ako veci!

Budúcnosť je však aj z udalostí. Udalosť je absolútna novosť. Nebola donesená z prítomného, a preto sa nedá predvídať. Predvídanie vystupuje z prítomného, udalosť zostupuje zhora a včleňuje sa do osnovy dejín s absolútnou slobodou. Objavenie Ameriky, penicilínu, atómovej energie, narodenie svätého Františka Assiského, Druhý vatikánsky koncil, to všetko sú udalosti, ktoré nemohol nik predvídať a tým menej vyrátať. Ako vidno, udalosť ukazuje na zákrok Božej prozreteľnosti do behu dejín i do života jednotlivca....

Z knihy Adolfa L'Arco: So srdcom na dlani, vydal SÚSCM, Rím, 1983.

- o -

D ô v o d y u m ŕ t v o v a n i a .

Aj jednoduchí ľudia, ktorí nemajú nejaké vysoké teologické vzdelanie povedia, že sa máme umŕtvovať, aby sme zadostučinili za svoje hriechy.

Je pravda, že hriechu sa zbavíme úprimnou svätou spoveďou alebo dokonalou ľútosťou, spojenou s úmyslom čím skôr sa vyspovedať. Akt ľútosti a poníženosti celkom zruší náš hriech ako urážku Boha. Odpustený hriech však zanecháva u človeka trojakú povinnosť:

- voči Pánu Bohu,
- voči sebe,
- voči blížnemu.

- V čom spočíva povinnosť voči Bohu ?

Je to povinnosť v y n á h r a d y . Všetci si dobre uvedomujeme, že keď nám Pán Boh odpustí hriech ako vinu, Božia spravodlivosť musí - pōdčiarkujem m u s í - požadovať zadostučinenie za spáchanú urážku. Preto spovedník po rozhrešení dá a kajúcnikovi sviatostnú pokutu. Toto je však akoby len úvod do toho väčšieho zadostučinenia, ktoré spočíva v úsilí konať d o b r é s k u t k y, žiť umŕtvenejším životom a snažiť sa tak vykoreniť to zlo, ktoré je v nás.

Ďalšia povinnosť je voči sebe samým. Mohli by sme ju nazvať povinnosť p o l o p ť e n i a s a . Všetci priam akosi inštinktívne cítíme, že po odpustení hriechu mali by sme sa zavďačiť Pánu Bohu tým, že sa polepšíme.

Vieme, že telesná choroba oslabuje ľudský organizmus a zanecháva v ňom náchylnosť znova upadnúť do choroby. Je to tzv. recidíva. Tak isto po každej duchovnej porážke - po hriechu - ostávajú v schopnostiach duše zárodoky ďalších chorôb. Preto ich treba odstrániť, aby sa nestali nebezpečnými pareniskami.

Najvhodnejším prostriedkom na zničenie týchto ohnísk zla je umŕtvovanie. Lebo ako hovorí sv. Tomáš Akvinský, umŕtvovanie usmrcuje zbytky hriechu. Treba ešte pripomenúť, že čím častejšie sa opakuje hriech, tým zhubnejšie sú jeho následky, aj keď nám hriech bol vo spovedi odpustený. Ostáva v nás náchylnosť k hriechu, proti ktorej treba bojovať.

A k o ?

Je potrebné vykonať veľa skutkov o p a č n e j p o v a h y a k o b o l h r i e c h ! Keď človek zhreší pýchou - musí sa snažiť vykonať veľa skutkov pokory a poníženosti. Keď zhrešil zmyselnosťou - musí sa snažiť o čistotu. Jedným slovom, proti vášni alebo zlej náklonnosti treba bojovať opačnou d o b r o u n á k l o n n o s ť o u alebo čnosťou. Ale čnosti a dobré návyky, dobré náklonnosti sa nadobúdajú častým opakovaním dobrých skutkov. Dokiaľ s určitou ľahkosťou nekonáme dobré skutky, nemôžeme hovoriť že sme získali čnosť.

- Spomenuli ste aj povinnosť voči druhým. V čom ona spočíva ?

Našimi hriechami sme často zapríčinili škodu druhým a máme teda povinnosť túto škodu nahradiť. Táto povinnosť je celkom zrejmá napríklad pri krádeži. Treba si však uvedomiť, že každým hriechom spôsobujeme duchovnú škodu na dedičstve tajomného tela Kristovho. Inými slovami: každým hriechom umenšujeme svätosť cirkevného spoločenstva! Celý svet sa stáva horším pre náš hriech. Je teda spravodlivé, aby sme túto škodu nahradili tým, že sa budeme usilovať o svätosť a tak zväčšovať svätosť Cirkvi, obohacovať ju a zkrášľovať ju našou svätosťou.

- Sú ešte aj iné príčiny, pre ktoré sa máme umŕtvovať?

Veľmi dôležitou príčinou, pre ktorú sa máme umŕtvovať je, že ňou stále nosíme následky dedičného hriechu. Hoci by bol človek aj bez ťažkých osobných hriechov a zlých návykov, predsa cíti v sebe zlé sklony a veľké ťažkosti, keď chce konať dobro. To konštatoval aj taký veľký svätý, ako bol Pavol, ktorý v liste veriacim v Ríme napísal: V sebe samom pozorujem iný zákon, zákon hriechu, ktorý bojuje proti zákonu môjho rozumu, proti Božiemu zákonu. Táto náchylnosť k zlému u človeka má pôvod v dedičnom hriechu.

Pred pádom našich prarodičov bolo to celkom ináč. Mali výsady, ktoré sú teraz navždy stratené. Nemali zamrieť a trpieť chorobami. Mali vrodenu múdrosť, primeranú potrebám ich ľudskej prirodzenosti a nepodliehali žiadostivosti tela a zmyslov. Musíme si priznať, že strata tejto poslednej výsady je pre ciele asketickej dokonalosti veľmi osudná. To nás núti neustále zápasiť o svätosť a cítime, že ísť za svätosťou znamená í s ť p r o t i p r ú d u . A ak nebojujeme, veľmi ľahko sklzneme do priepasti.

- Azda bude vhodné trochu sa pozastaviť a lepšie objasniť povahu ľudskej žiadostivosti; lebo ľudia majú o nej skreslené pojmy.

Máte pravdu! Niektorí si myslia, že žiadostivosť netreba kontrolovať a usmerňovať, lebo vraj je to prirodzená sila, ktoré treba nechať sa vyburíť. Mnohí filozofovia hlásajú tzv. spontánnosť, živelnosť, ktorej netreba klásť nijaké hranice.

My tvrdíme, že žiadostivosť je náklonnosť, sila, vášeň, ktorá je v podstate dobrá a má svoju funkciu v ľudskom živote. Musí ju však riadiť r o z u m . Napr. žiadostivosť nasýtiť sa, dobre si zajesť, je sama v sebe zdravá. Veď bez pokrmu by sme sa neudržali pri živote. Ale aj túto žiadostivosť musí riadiť rozum. Keď jeme - ako sa hovorí "bez rozumu", keď sa prepchávame bez zmyslu, keď necháme volnú uzdu tejto sile, pokazíme si žalúdok, ochoríme a kompromitujeme tak aj svoje zdravie.

Niektorí hovoria, že žiadostivosti sa nedajú ovládať. To nie je pravda! Ak vyvineme potrebné úsilie, môžeme s pomocou Božou ovládať všetky naše vášne a žiadostivosti.

- Tradične hovoríme o 7. slabých stránkach, na ktoré vášne robia najväčší nátlak. Nazývame ich hlavnými hriechami.

Áno, sú to pýcha, lakomstvo, obžerstvo, smilstvo, hnev, závisť a duchovná lenivosť. Voláme ich hlavnými preto, lebo od nich pochádza mnoho iných nerestí. Frameňom všetkých je však p ý c h a , čiže nezriadená láska k sebe samým.

Naše umŕtvovanie sa musí uberať hlavne proti týmto 7. hydrám. Umŕtvujeme sa, aby sme nadobudli vnútornú vládu nad sebou, vnútornú vyrovnanosť a slobodu povzniesť sa k Bohu.

Podľa toho všetkého čo sme povedali, môžeme umŕtvovanie definovať ako s y s t e m a t i c k ý b o j p r o t i z l ý m n á k l o n n o s t i a m , aby sme ich podriadili vôli a túto zasa najvyššiemu Bohu. Tento boj, to je vlastne ten každodenný kríž, ktorý nám Pán Ježiš káže zobrať na naše plecia. Je veľmi dôležité zdôrazniť, že umŕtvovanie nesmieme chápať ako len zriekanie sa tých vecí, ktoré by nás mohli priviesť k hriechu. Je dôležité, aby sme sa vyšvihli až na taký stupeň umŕtšovania, že sa zriekneme a j v e c í d o v o l e n ý c h , aj vecí milých, dakedy aj užitočných. Nie preto, žeby sme týmito vecami pohrdali, ale aby sme tak dosiahli ešte väčšiu slobodu ducha a naučili sa priľnúť k Bohu, ktorý je jediným našim dobrom a najväčším šťastím.

- Umrŕtvovať sa nie je ľahkou vecou a mnohí majú z umrŕtvovania priam strach. Čo povedať takým ľuďom?

Azda by bolo vhodné poukázať im na túto skutočnosť: Ľudia, ktorí sa nevedia umrŕtvovať, nedokážu takmer nič vo svojom živote! Svätci, ktorí sú výkvetom ľudstva, sa stali svätými, pretože sa vedeli umrŕtvovať. Umrŕtvovaním sa postupne zbavovali starého človeka a obliekali si človeka nového, stvoreného na Boží obraz, na obraz Jeho spravodlivosti a svätosti. Jedine umrŕtvením ľudia dokázali veľké veci v prospech druhých. Jedine umrŕtvením sa vedeli obetovať za druhých.

Ako veľmi pravdivo napísal autor knižočky "Nasledovanie Krista": iba natolko pokročíš v duchovnom živote, nakoľko budeš schopný sa umrŕtvovať. Bez umrŕtvovania niet pokroku v duchovnom živote.

Chcem ukončiť touto myšlienkou:

Pozorujúc a študujúc zjavenia Matky Božej v posledných desaťročiach, prídeme k uzáveru, že Panna Mária či už v Lurde, vo Fatime, v Banneau a posledne aj v Medzigorje, odporúča popri modlitbe p o k á n i e, čiže umrŕtvovanie. A je to, aj logické. Ľudia sa dajú na správnu cestu iba vtedy, keď sa dajú umrŕtvovať a tým naprávať svoju poranenú -ba, povedzme si úprimne - aj pokazenú ľudskú prírodu. VR, 25.5.1984-sl.

- o -

Vatikán : Svätý Otec prijal na osobitnej audiencii tento piatok, 25.5.1984, skupinu sestier z rehole Blahoslavenej Panny Márie na Filipínach, ktoré prišli do Ríma pri príležitosti 300. výročia od založenia ich kongregácie. Je to prvá reholná spoločnosť na Filipínach, ktorú založila domgrodá sestra Ignacia del e Spiritu Sancto. Vo svojom príhovore Ján Pavol II. poukázal na skutočnosť, že životnosť reholného zasvätenia možno udržať iba prostredníctvom intenzívneho života modlitby, v spojení s Ježišom Kristom. Zároveň povzbudil reholné sestry, aby s pomocou Božej milosti sa snažili - obetujúc sa - napredovať k stále väčšej svätosti. Aby i naďalej pokračovali v službe Kristovi a jeho núdznym bratom a sestrám, pomáhajúc im duchovne i hmotne, aby takto ich príklad bol žiarivým svetlom pre mužov a ženy našich čias.

Taliansko : "Pápež nádeje- cesty pokoja" je názov 2. dielu knihy o Jánovi Pavlovi II., ktorého autorom je taliansky spisovateľ Sergio Trassatti. V spomínanom diele okrem pápežových prejavoch, homílií a príhovoroch autor zdôrazňuje predovšetkým pastoračnú činnosť Jána Pavla II., jeho apoštolské cesty do rôznych krajín, ďalej jeho prínos k zachovaniu mieru vo svete a snahu o povznesenie spravodlivosti, dôstojnosti človeka a jeho práva.

Spojené štáty Americké: Páter Emanuel Sullivan je novým rektorom ekumenického inštitútu Greemoor v Spojených štátoch. Do tejto funkcie ho vymenoval generálny predstavený bratov františkánov, P. Carmeno Gulliamo, ktorý zároveň vymenoval aj sestru Ann Terezu Nagy za vice-rektora toho istého inštitútu. Podľa informácie Americkej tlačovej služby, ekumenický inštitút Greemoor spolu s komisiou pre vieru národnej rady cirkví sa zameriava zvlášť na vydávanie materiálu pre týždenné modlitieb za zjednotenie kresťanov, prispôsobujúc pre cirkvi v Spojených štátoch materiál, vydávaný vatikánskym Sekretariátom pre zjednotenie kresťanov a Svetovou radou cirkví. VR, 25.5.1984-sl.

- o -

Carl Tropper, viceprezident Christian Solidarity International povedal, že úlohou tejto organizácie je informovať slobodný svet o prenasledovaní kresťanov, všade kde ešte doteraz na svete existuje. Ťažiskom práce je predovšetkým Východná Európa, krajiny tretieho sveta a štáty, v ktorých islam kresťanov diskriminuje. Organizácia je interkonfesijná. SE, 30.5.1984.

Otec Andrej Paulíny v seriáli "Všetci sme povolani k plnosti kresťanského života" hovorí na tému

U m ŕ t v o v a n i e -II. pokračovanie.

Dnes sa chceme pozastaviť nad otázkou, čo treba umŕtvovať?

Súhrnne by sa dalo ihneď povedať, že treba umŕtvovať "starého človeka" - telo i dušu - aby telo slúžilo duši a duša Bohu. Preto predmetom sebadisciplíny sú vonkajšie a vnútorné zmysly, ďalej schopnosti duše, srdca, záľuby, vášne, neresti i vlastná povaha. O každom tomto predmete sa chceme aspoň nakrátko zmieniť.

Začnime teda s umŕtvovaním nášho tela a vonkajších a vnútorných zmyslov:

O našom tele môžeme povedať veci veľmi protichodné. Telo môže pomáhať alebo prekážať. Môže byť zdrojom radosti alebo žiaľu. Prostriedkom svätosti alebo skazenosti. Každý z nás celkom jasne chápe, že disciplinované telo je výborným prostriedkom nášho posväcovania sa. Vieme však, že v aktuálnom stave porušenej prírody následkom hriechu aj telo je viac náchylné - prostredníctvom zmyslov - k tomu, čo prináša so sebou pôžitok, čo upokojuje naše zmysly. Iba vláda nad zmyslami, ktorú dosiahneme umŕtvovaním zabráni, aby sa telo nestalo prekážkou k dosiahnutiu večného cieľa.

- Dakto by však mohol namietat, že Boh - Stvoriteľ ľudskej prírody - urobil všetko veľmi dobré a dokonalé. Aj naše zmysly sú nádherným výplodom Božej múdrosti. Prečo teda prekážať zmyslom v ich činnosti, keď ich Boh stvoril práve na to?

Už svätý Ján z Kríža - o ktorom sa neprávom tvrdí, že bol nepriateľom zmyslov - poukázal na to, že človek nemôže nijako zabraňovať zmyslom, aby boli sprostredkovateľmi medzi vonkajším svetom a nami, a spôsobovali nám tým aj určitý pôžitok. Ide len o to, aby človek nehľadal v tom zmyselnom pôžitku svoje k o n e č n é spočinutie a svoj konečný cieľ. Zmysly majú byť len odrazovým mostikom k čomusi v y š š i e m u, totiž k Stvoriteľovi, k Bohu. Zmysly samé od seba smerujú len k zmyslovému pôžitku a sú v tom dakeď takmer nenásytne. Duša má b e d l i ť a nedovoliť, aby sa človek ukájal len zmyslovým pôžitkom, ale vyhľadávať svoje najvyššie šťastie v Bohu. Túto bedlivosť, túto n a d v l á d u nad zmyslami dosiahneme iba u m ŕ t v o v a n í m, čiže riadením aj zmyslovej činnosti. Právom teda hovoríme, že máme umŕtvovať náš zrak, náš sluch, čuch, chuť i hmat.

Všetci vieme, že najbystrejší náš zmysel je z r a k . Vedecky bolo dokázané, že zrak nás v najvyššej miere spája s vonkajším svetom. Percentuálne je to až 75 %, kým sluch len 13 %. Z toho vyplýva, že zrak prispieva v najväčšej miere aj k nášmu duchovnému obohacovaniu a preto potrebuje aj najväčšiu kontrolu!

Okrem toho hodno pripomenúť, že keď už v minulých storočiach duchovní vodcovia tak úzkostlivo odporúčali umŕtvovanie zraku, o čo viac je potrebná táto umŕtvenosť dnes, keď naša civilizácia nás priamo zahrňa obrazmi a fotografiami v tlači, vo filme, v televízii. Fotografiami a obrazmi, ktoré, žiaľ, nie sú vždy čudné, čnostné, povzbudivé. Veľa špiny, vyzývavosti a necudnosti je v masovo-komunikačných prostriedkoch a preto výber - opakujem v ý b e r - je prepo-trebný!

Správne spomenul istý duchovný spisovateľ, že hygiena duše je podmienená hygienou nášho zraku! Preto preč so všetkými obrazmi a zrakovými vnemami, ktoré by mohli zašpiniť našu dušu! Naše oči sa nesmú stať zberačmi všetkej špiny, ale zásobovačmi len čistých, krásnych a vznešených podnetov pre náš duchovný život. Ak toto platí pre všetkých, vo zvýšenej miere to platí pre m l á d e ž, ktorá je

od prírody zvedavá a v určitom životnom období priama dychtivá po určitých obrazoch, pohľadoch, zobrazeniach.

Drahí chlapci a dievčatá,
nepaste svoj zrak po nevhodných časopisoch, na pikantných filmových a TV scénach, na vyzývavých postojoch! Zapamätajte si slová Písma: Ak bude tvoje oko čisté, celá tvoja duša bude žiarivá. A tie ďalšie, prísne slová Ježiša Krista: Ak ťa tvoje oko zvädza na hriech, vylúp ho a odhoď od seba!

Nuž ťažko sa udržať cnostným tomu, kto chce všetko vidieť a neurobil zmluvu so svojimi očami, že bude hľadiť len na veci počestné, dobré a povznášajúce.

- Len tak pre zaujímavosť by som chcel pripomenúť, že mnohí mladíci - ale aj dospelí ľudia v Taliansku - cez pôstny čas sa zriekli TV programov, filmových a divadelných predstavení - mali z toho veľký duchovný úžitok.

Máte pravdu! Títo ľudia zriekanim sa kina a TV dokázali, že si vedia r o z k á z a ť a nie sú otrokmi týchto moderných prostriedkov.

Druhým dôležitým zmyslom je s l u c h . Sluchom, ako hovorí Písmo sväté, sa dostávame k viere. Viera je z počutia a sluchom sa veľmi duchovne obohacujeme, prijímajúc poznatky od druhých. Sluch nám umožňuje s druhými sa dohovoriť a podeliť sa s nimi o ich duchovnosť. Sluch a jazyk však vedia narobiť aj veľa zlého a preto je potrebné, aby aj tento zmysel bol pod kontrolou ducha a našich vyšších duchovných schopností. Umrťovanie sluchu nás vedie k tomu, aby sme sa vyhýbali všetkým nebezpečným, samopašným, necudným a nemravným rozhodovom a konverzáciám. Ďalej sa treba vyhýbať ohováraniam, kritikám, osočovaniam a vôbec rečiam, ktoré škodia nám a druhým, okrádajú o česť a zhadzujú dôstojnosť druhého.

K umrťovaniu sluchu patria aj iné veci. Napríklad je vhodné, aby sme si občas vedeli odoprieť aj také sluchové vjemy, ktoré sú príjemné a nevinné - pekná melodia, pekná pieseň. A pre náš duchovný život je veľmi potrebné, aby sme sa n a u č i l i a j m l č a ť a zachovávať tichosť v určitých chvíľach, lebo bez uzobrania je ťažko mysliteľný hociaký duchovný život a pokrok.

- Čo by ste nám povedali - tak súhrnne - o ostatných troch zmysloch?

Už sv. Gregor a sv. Tomáš Akvinský vypočítali päť spôsobov, ako sa ľahko prehrešíme proti zmyslu, ktorý nazývame c h u ť . Hovoria:

1. Kto je bez príčiny každú chvíľu, kedy sa mu zachce.
2. Kto je s veľkým chvatom.
3. Kto vyhľadáva výborné, drahé a chutné jedlá.
4. Kto je priberčivý a mlsný.
5. Kto je veľa, kto sa prejedáva, čiže prepcháva.

Treba si uvedomiť, že obžerstvo, ktoré akosi združuje všetky priestupky proti chuti a jedeniu, je jedným z hlavných hriechov a môže byť príčinou toľkých neprávosti. Preto je potrebné umrťovať aj tento zmysel.

Už naše staré slovenské príslovie veľmi dobre hovorí, že jeme preto, aby sme žili a nežijeme preto, aby sme jedli! Do tohto argumentu patrí aj a l k o h o l i z m u s , ktorý by si zasluhoval zvláštne pojednanie, čo je nám však teraz nemožné. je to

So zmyslom chuti je spojená vôňa. Preto ázda zmysel, ktorý predstavuje najmenšie nebezpečenstvo na našej ceste za dokonalosťou. Je však potrebné naznačiť k tomu niektoré poznámky: keď to vyžaduje láska k druhým, máme byť ochotní trpezlivo znášať aj nevhodné zápachy a ne-

príjemné vône, ako napr. pri návštevách chorých, pri návštevách vo väzeniach atď.

Názor na užívanie voňaviek sa istotne veľmi zmenil v posledných desaťročiach. Mohli by sme povedať, že v určitých okolnostiach je priamo povinné použiť dajakú voňavku. Ale aj tu sa treba riediť zásadou sv. Terézie: všetko s mierou!

Čo sa týka h m a t u , psychológovia ho klasifikujú ako najhrubší a najrozšírenejší zmysel. Veď receptori hmatu máme rozšírené takmer po celej pokožke. Preto je - podľa učiteľov asketiky - aj n a j - n e b e z p e č n e j š í m ! Treba si neustále uvedomovať, že naše telo, ako aj telo našich blízkych, je chrámom Ducha Svätého. Treba ho mať v tej najväčšej úcte. Nedovoliť si nikdy nijaký dotyk, nijaké gesto, ktoré by mohlo poškiniť svätosť nášho tela.

Veľkú pozornosť treba mať voči telu d r u h ý c h a nijakým spôsobom - pozor teda na dotyky, tance, pohľadzania, bozky - nena-rušiť jasnosť a čistotu druhého.

Súhrnne možno povedať o umŕtvovení našich zmyslov a nášho tela toto: záleží na nás, aby sme z nášho tela urobili poslušný nástroj nášho ducha na slávu Kristovu. Ako to napísal sv. apoštol Pavol v liste Filipanom: snažte sa, aby Kristus bol oslávený vo vašom tele! A dodávam: vašim telom. VR, 1.6.1984-sl.

- o -

V Československu je podľa oficiálnych údajov 26.000 Vietnamcov, v skutočnosti pravdepodobne až 40.000.

Pôvodne mali prísť na zaškolenie a s touto vyhlídkou ich väčšina z Vietnamu odchádzala. V skutočnosti sa dostali do postavenia lacných pracovných síl, ktoré majú svojej vláde pomôcť splácať dlhy. Miesto toho aby študovali, pracujú ako pomocní robotníci. Ich situácia je v mnohom podobná situácii Turkov v NSR alebo Alžírčanov a Španielov vo Francúzsku. Ako oni, aj títo žijú v uzavretých getách, vykonávajú nekvalifikované práce a narážajú na nevraživosť obyvateľstva.

Na rozdiel od západných gastarbeiterov, Vietnamci nedostávajú plnú mzdu. Časť ich zárobku sa ukladá v Hanoi na uzavreté konto, z ktorého sa platia vietnamske štátne dlhy.

Pre mnohých má tento následok krátenia zárobku dôsledok v tom, že nemôžu kupovať nedostatkový tovar. Napriek tomu, že Turci v NSR a Alžírčania a Španieli vo Francúzsku oživujú trh, Vietnamci v CSSR oberajú trh o tovar.

Vietnamci sa takto dostávajú do pozície nevítaných konkurentov, medzi nimi a domácim obyvateľstvom dochádza ku nezgodám a neraz i k obojstranným brutalitám. Ukazuje sa, že komunistický systém podporuje a zosilňuje protiklady medzi príslušníkmi rôznych národov a rozličných kultúr a v krajine tradične tolerantnej, vyhlásenej za pohostinnú, takto "vyrába" šovinizmus a rasizmus.

I v tomto prípade je vyhlasovaný a vychvalovaný proletársky internacionalizmus iba utopiou. /SE, 25.5.84./

Brat, sestra,
za tohto stavu vecí, rozmyšľal si, ako týmto bratom vo viere alebo niekedy odlúčeným bratom - pretože nie su ani kresťanmi, ukážem Krista, vieru, pravé a žité náboženstvo?

Je vidieť na mne, že som nasledovník Krista? Ako im "svietim"?
Čo urobím konkrétne?

- o -

V katechetickú reláciu otca Andreja Paulínyho hovoríme na tému

Umrŕtvovanie III. - ovládanie vnútorných zmyslov.

- Čo sú to vnútorné zmysly?

Na rozdiel od vonkajších zmyslov, ktorých receptory - alebo prijímače - sú umiestnené na povrchu tela, vnútorné zmysly majú sídlo v ľudskom mozgu. Ich účelom je zachovať, vyceniť a oživiť vnemy vonkajších zmyslov. Ide o určité predĺženie činnosti vonkajších zmyslov. Vnútorné zmysly sú štyri:

- všeobecný zmysel,
- súdnosť,
- obrazotvornosť
- pamäť.

My si všimneme predovšetkým dva posledné vnútorné zmysly: obrazotvornosť, čiže fantáziu a pamäť.

Ako už samotné slovo hovorí, obrazotvornosť je schopnosť, ktorá vytvára v nás obrazy. Rozumie sa vnútorné. Je to schopnosť, ktorá zachováva, reprodukuje, rozdeľuje, kombinuje a tvorí rozličné zoskupenia obrazov a vnemov, ktoré sme obsiahli pomocou vonkajších zmyslov. Tak napr. obrazotvornosť zachová v našom mozgu obraz osoby, ktorú sme videli. Keď túto osobu vidíme druhý raz, máme dojem, že už sme ju videli. Ten pocit "už videného" zapríčiňuje fantázia.

Táto schopnosť však nie je len dajakým magazínom nahromadených obrazov. Fantázia má možnosť obrazy medzi sebou združovať a vytvárať nové, ako sa hovorí fantastické obrazy. Touto schopnosťou sú poväčšine obdarení veľkí umelci, básnici, spisovatelia, maliari, sochári, hudobní skladatelia, vedci a vynálezci. všetci ľudia však majú aký-taký stupeň obrazotvornosti.

Obrazotvornosť sama osebe je veľmi vzácna a keď je p o d k o n - t r o l o u r o z u m u , poskytuje človeku veľké služby. Napríklad pomáha nám živo vyjadriť naše myšlienky, pomáha nám v každej našej činnosti dať nami vykonanej veci svojský charakter, svojskú pečať. Vynálezy boli vo veľkej miere umožnené práve touto schopnosťou. Aj Pán Ježiš musel mať dokonale vyvinutú obrazotvornosť. Svedčia o tom jeho výstižné obrazy a podobenstvá, jeho kvetnatá a podmanivá reč.

Keď však človek nedrží na uzde túto schopnosť a keď fantastické združovania obrazov a vnemov nie sú viac kontrolované rozumom a vôľou, fantázia nadobúda prehrané formy. A v takomto prípade vhodne označujeme fantáziu ako bláznivú.

Okrem toho si treba uvedomiť, že fantázia vyvíja veľký tlak aj na našu žiadostivosť. Oblieka totiž - mohli by sme povedať - predmet žiadostivosti do príjemných a príťažlivých šiat a tak ho robí chutným, lákavejším, zvodným. Fantázia sa môže stať pomocníčkou zmyselnosti - a na toto nesmieme zabudnúť!

- Z povedaného každý zdravo zmyslujúci človek usúdi, že fantázia má rozhodujúci vplyv na život človeka:

Istotne! Keď postavíme fantáziu do služieb d o b r a , poskytne nám vynikajúcu pomoc. Keď ju však necháme blúdiť hore-dole, krížom-krážom, môže zapríčiniť nášmu duchovnému životu veľa mrzutosti a stane sa jednou z najťažších prekážok v duchovnom napredovaní. Treba totiž vedieť, že fantázia bola poranená dedičným hriechom a od tej doby sa veľmi ťažko podriaďuje rozumu a vôli. Obrazotvornosť je na príčine napr. našej r o z t r ť i t o s t i . Podarilo sa zistiť, že fantázia prebieha z jedného obrazu na druhý veľmi rýchle. A keď nie je kontrolovaná, pozastavuje sa najviac osem sekúnd na jednej veci. Keď chceme, aby sa pozastavila nad určitým predmetom dlhšie, je potrebné

neustále a vytrvale ju riadiť. Len čo môže, hneď preskočí na druhý predmet.

Teraz pochopíme, skade sa berú naše roztržitosti pri modlitbe, pri rozjímaní a duchovných pobožnostiach. Zapríčiňuje ich také strečkovanie našej fantázie. Uzobranosť je preto ťažká vec a dosiahne sa len dlhým cvičením a neustálym dozorom nad fantáziou. Obrazotvornosť však nie je len príčinou našej roztržitosti. Ona zapríčiňuje aj dačo horšie: zvádza človeka k zlému.

Veľmi často hovoríme, že diabol nás pokúša. No v podstate nás pokúša naša fantázia. Je to ona, ktorá nám predkladá zmes obrazov, vne-
mov, spomienok a zároveň v nás rozohŕňuje žiadostivosť a túžby po predstavených veciach, veľmi často nevhodných a zlých.

- Ako sa brániť proti nežiadúcim vplyvom fantázie?

Treba neustále očisťovať našu obrazotvornosť, treba ju jedným slovom ovládať!

- Ako očisťovať túto našu schopnosť?

V prvom rade kontrolovaním našich vonkajších zmyslov.

Prečo vonkajších zmyslov, spýta sa niekto?

Povedali sme, že fantázia iba zachováva, oživuje a kombinuje v nespočetných variáciach materiál, ktorý sme získali vonkajšími zmyslami a najmä zrakom. Preto je potrebné položiť hrádzu všetkým zmyslom, no najmä zraku, aby nimi nevošlo nič, čo by mohlo poškodiť a poškrvniť našu obrazotvornosť.

Veľmi správne poznamenáva istý duchovný vodca: keď tvojimi očami vošiel dajaký špatný a necudný obraz, niet takého svätého, ktorý by takýto obraz vo svojej fantázii vymazal. Špatný obraz ožije v tebe aj po rokoch a po rokoch ťa bude zvádzať k zakázanému pôžitku!

- Je teda potrebné postaviť stráž pred naše zmysly vonkajšie, aby neutrpeli zmysly vnútorné: naša fantázia a pamäť. Sú ešte aj dajaké iné spôsoby, ako očisťovať našu fantáziu?

Aby naša fantázia ostala zdravá a čistá, je veľmi vhodné obmedziť a poprípade celkom vylúčiť čítanie prázdných, nezdravej, škodlivej a nemorálnej literatúry. Na každý pád treba vylúčiť nemravné romány, časopisy a posobné čítania. Treba obmedziť aj čítanie prázdnych a povrchných diel.

Niektorí však povie: ale niekedy sa treba roztržiť! Hej, správne, ale môžeme sa roztržiť tým, že ponúkneme našej fantázii veci pekné, užitočné, zdravé a morálne.

Fantáziu by sme mohli ľahko prirovnať k mlynu, ktorý melie, čo doň vložíme. Keď vložíme do mlyna dobré zrno - to znamená dobré knihy, ušľachtilé, náboženské - dostaneme zdravú múku pre zdravý duchovný chlieb. Keď však dáme do mlyna nehnilé a potuchnuté zrno, dostaneme múku, ktorá nás môže otráviť.

Teda nestačí len vyhýbať sa zlým a pochybným čítaniam. Musíme fantáziu kŕmiť dobrými, zdravými, povznášajúcimi čítaniami! To isté platí aj o kinách, televíznych a divadelných predstaveniach. Človek si musí vedieť vybrať, zvoliť veci dobré a zdravé.

Ďalším dôležitým prostriedkom na zachovanie zdravej fantázie je vyhýbanie sa záhľadke! Fantázia totiž nikdy nie je spokojná. Musí stále niečo "mlieť". Keď nemá dobrú stravu - nakoľko je naklonená k zlému - pôjde si hľadať stravu podľa svojej zlej vôle. A to robí najmä počas záhalky! Vtedy začne vyberať zo svojich zásob

vnemy, zážitky a situácie nie práve najlepšie. Tie potom kombinuje, okrásľuje, podfarbieva žiadostivosťou a tak zvädza človeka k zlému.

Ďalším veľmi vhodným prostriedkom na očisťovanie fantázie je robiť to, čo robíme s veľkou pozornosťou. Príslovia: rob, čo robíš! - skrýva v sebe veľkú životnú múdrosť. Týmto spôsobom totiž usmerňujeme našu obrazotvornosť, zabrániac jej blúdiť sem a tam.

Súhrnne možno povedať, že keď chceme usmerňovať a riadiť našu fantáziu, musíme ju chrániť od nebezpečných vnemov, ktoré by nás mohli priviesť k hriechu. Ďalej musíme sa sústreďovať na užitočné, dobré a sväté veci. Preto preč s prázdnu alebo škodlivou literatúrou, preč s neplodným rojčiením, preč s nebezpečnými knihami, televíznymi a divadelnými predstaveniami, preč so záhalkou! Krásy stvoreného sveta, nádherné liturgické obrady, dobrá literatúra, povzbudzujúce rozhovory a najmä rozjímanie svätého Písma nech sú dobrou stravou pre našu fantáziu!

- o -

VR, 8.6.84-sl.

"Keď sa v kultúre národa veda oddeľuje od etiky, človek je neustále vystavený vážnym nebezpečenstvám". Tieto výstražné slová povedal Ján Pavol II. počas audiencie v piatok, 8.6.1984, na ktorej prijal 350 bádateľov a vedeckých pracovníkov, účastníkov dvoch kongresov "o zodpovednom plodení", ktoré sa konajú v týchto dňoch na Lateránskej a Katolíckej univerzite Božského Srdca v Ríme.

Vo svojom predslove sv. Otec poukázal na dôležitosť dialógu medzi vedou, etikou a teológiou. Hovoriac o zodpovednom otcovstve, sústreďil pozornosť na pravdu o človeku, na jeho dôstojnosť a na jeho neporovnateľné hodnoty, zdôrazňiac pritom ľudské a kresťanské hodnoty, súvisiace s prirodzenou metódou regulácie pôrodnosti, ktorá jediná je prípustná Cirkvou. Cirkev netvrdí, že zodpovedné otcovstvo je ľahké, avšak milosť sviatosti manželstva dá kresťanským manželom schopnosť žiť svoju záväznú úlohu verne a radostne. Okrem toho dôvod používania prirodzeného spôsobu regulácie pôrodnosti nespočíva len v jej biologickej účinnosti alebo istote, ale v jej súvislosti s kresťanským názorom o sexualite, ako vyjadrením manželskej lásky.

V tomto pastoračnom úsilí Ján Pavol II. odporúčal vedcom a bádateľom vzájomnú spoluprácu. Takto Cirkev bude schopnejšia predstaviť hodnoty prirodzených metód a znížiť nadšenie po neplodnosti a umelom potrate, ktoré sú vo svete tak rozšírené.

Taliansko: Začiatkom mája 1984 posvätil turínsky arcibiskup kardinál Balestrero v rodisku don Boska veľkolepý kostol, ktorý saleziáni vystavili v blízkosti chudobného rodného domu svätca. Kostol stavali vyše dvadsať rokov. Myšlienka postaviť kostol vznikla z podnetu vtedajšieho hlavného predstaveného don Riccardoneho v roku 1942. Tento slúbil vystaviť kostol ako prejav vďaky za Božiu ochranu, preukázanú saleziánom počas II. svetovej vojny. Saleziáni z celého sveta prispeli na jeho výstavbu. A jsl. slovenskí saleziáni v zahraničí obetovali skromnú, symbolickú sumu na stavbu v roku 1962 v mene svojich spoluhratov na Slovensku.

Poľsko: Hoci v Poľsku je ťažká náboženská situácia, predsa vzrástá počet kňazských a rehoľných povolání. V roku 1983 Poľsko malo 21.643 aktívnych kňazov. Počet Bohoslovcov vzrástol zo 7.225 na 7.681. V roku 1983 bolo vysvätených 732 novokňazov! Z celkového počtu 21.643 kňazov, 5.443 patrí do rozličných rehoľných spoločností.

Taliansko: Medzinárodná esperantská komisia pre liturgiu pracuje na posledných prípravách vydania misála v esperantskej reči. Predsedom komisie je pomocný varšavský biskup mon. Midžorek, ktorý sa stará aj o duchovné vedenie katolíckych esperantistov v Poľsku. VR, 8.6.84-sl.

Niekoľko slov na zamyslenie.

Zodpovednosť za budovanie sveta nedal Boh každému človeku individuálne, ale všetkým kolektívne. Preto nijaký človek sa nemôže plne realizovať bez iných ľudí a nemôže uskutočniť poslanie, ktoré mu bolo zverené.

Či človek chce alebo nie, je spojený so všetkými ľuďmi celého sveta a na prvom mieste s tými, čo žijú bezprostredne okolo neho a prichádzajú s ním do styku. Aby sa rozvinul potrebuje všetkých a všetci potrebujú jeho. Je údom veľkého tela.

Milosť iba pretvára, zbožštuje prirodzenú solidaritu tela, ľudstva. Buduje z neho telo Kristovo. Ľudia majú túto solidaritu nielen uznať, ale aj vnútorne prijať a najmä žiť ju v láske. Tí čo to chápu, uskutočňujú želanie nebeského Otca, ktorý od počiatku vložil hlboko do prírody korene ľudského bratstva. Ježiš Kristus prišiel toto bratstvo uskutočniť. Preto sa môžu pripojiť k jeho činnosti študenti, ktorí nechcú študovať iba pre seba, ale starajú sa konkrétnym spôsobom o svoju triedu, o svojú školu, o študentské prostredie, o všetkých mladých ľudí svojej krajiny a celého sveta.

Podobne môžu urobiť aj mestskí alebo vidiecki pracovníci, ktorí nechcú pozdvihnúť len seba, ale aj svojich bratov z poľnohospodárstva alebo z hospodárstva, z rôznych povolání, z celého robotníckeho alebo roľníckeho sveta.

Každý človek nesie ťažkú zodpovednosť harmonicky zládiť absolútnu povinnosť rástť osobne, nie individuálne s nie menej absolútnou povinnosťou nerástť iba sám. Len keď bude pracovať so všetkými silami s ostatnými ľuďmi na budovaní sveta, počnúc miestom na ktorom sa nechádza a so všetkými svojimi talentami, zjednotí obe tieto úlohy!

Keď totiž človek zdokonaľuje stvorenie, zdokonaľuje sám seba a na dobúdu pravú radosť. Nikdy nebude úplne a naozaj šťastný bez iných, pretože Boh navždy spojil v Ježišovi Kristovi osud sveta s osudom všetkých ľudí, tvoriacich ľudstvo!

VR, 22.8.84-sl.

- o -

Záhreb : Pri príležitosti osláv 1300. výročia pokresťančenia Chorvátska sa v nedeľu 9.9.1984 konal v Záhrebe a v Márii Bystrici eucharistický kongres. Pápežský legát, viedenský kardinál König prečítal pred vyše 300.000 veriacimi posolstvo Jána Pavla II., ktorého ústrednou témou bola výzva všetkým obyvateľom Juhoslávie - veriacim i neveriacim - aby rešpektovali náboženskú slobodu a dôstojnosť ľudskej osoby. Na adresu vládnucich sa pápež doslova vyjadril :

Nemajte strach pred tými, ktorí veria v Boha a ktorí slobodne vyznávajú vieru. Cirkev netúži po pozemskej moci, po privilégiách. Ide jej iba o večnú spásu človeka. "

Ján Pavol II. v posolstve okrem iného vyjadril aj želanie v dohľadnom čase navštíviť chorvátsku svätyňu v Márii Bystrici. Dúfa, že sa bude môcť podujat' na dušpastierskú cestu do Juhoslávie. Vzhľadom na priateľskú ochotu štátnych úradov by sa nemali vyskytnúť prekážky. Pápež Ján Pavol II. v posolstve zdôrazňuje, že Cirkev sa po II. vatikánskom koncile usiluje o úprimný dialóg s kresťanmi i nekresťanmi, veriacimi i neveriacimi, pravoslávnyimi a protestantmi, mohamedánmi a príslušníkmi každého náboženstva. Mládeži odkazuje, aby sa nedala pomyliť nijakým svetonázorom, ktorý tvorí protiklad ku Kristovi. V krajine ako Juhoslávia, kde je obyvateľstvo vystavené náporu materializmu, nadobúda svedectvo a apoštolská angažovanosť laikov mimoriadný význam!

SE, 18. a 19.9.84

Svätý Otec Ján Pavol II. mladým Švajčiarska .

Stretnutie vo Frieburgu, 13. júna 1984, podvečer, v hokejovom štadióne:

"V tomto štadióne počuť veľmi často oduševnené privolávanie našim športovcom, keď tu hrá hokejový klub z Frieburgu. Dnes by som si tu prial zažiť podobné oduševnenie za vec Kristovu" - začal svoj prejav mons. Buyle, tamojší biskup, v ktorom sa obracal na zhromaždených mladých, keď vítal Svätého Otca.

Vari nebolo treba ani takejto pripomienky, lebo z úst 12.000 mladých zaburácalo oduševnené "Nech žije Svätý Otec", keď Ján Pavol II. vstupoval na štadión. Podobné oduševnenie zaznieva štadiónom, keď sa predstavujú jednotlivé skupiny z kantonov alebo aj z cudziny, ktoré sa pridali k domácej mládeži. A je ich h odne. Ale odznievajú aj vážne otázky, ktoré rozvíjajú mladí v prejavoch, ktoré nasledujú jeden za druhým.

Nechýbajú ani kritiky, neušetria ani osobu pápeža: cestuje priveľa, k čomu to slúži? Ale proti tejto kritike protestuje živo a spontánne 12 tisíc mladých, ktorí sa zhromaždili na tomto štadióne.

Prídu na rad aj kňazi: máme z nich dojem, ako keby boli vyššie bytosti. Ako môžu súdiť problémy, o ktorých nemajú nijakej skúsenosti? A nie je hádam aj celibát na príčine, že je nedostatok kňazov?

Niektoré kritiky mladí schvalujú, na druhé odpovedajú pískaním. Spomína sa Kristus a hovorí sa o nedelných kresťanov, o pomalom pokroku v ekumenických riešeniach, o bezvýhľadnej budúcnosti, o svetovej kríze - o všetkom.

A potom odpovedá Svätý Otec: spokojne a vecne, tak ako to máva vo zvyku. Nemýli ho, že niektorí sa žalujú, ale sa ho dotýka, že mnohí z mladých stratili vieru a že iní síce veria, ale žijú mimo Cirkvi. Ján Pavol II. cíti, že nehovorí do vetra, i keď mu mladí občas puk vracajú, ako to býva na hokejovom zápase.

Pýta sa mladých, či nieto dosť práce pri rekonštrukcii tohoto sveta, ktorý majú oni premeniť v nový svet? Na to treba vyrovnaného ducha, cit, umnosť pri zaobchádzaní s inými. Je to ako na stavbe: iba tu ide o stavenisko celého sveta. Na tomto stavenisku sa nedá pokročiť, ak sa buduje egoistickým duchom jednotlivcov alebo i malých skupín. A keď zhrňuje výkrikom: Takýmto spôsobom sa nedá budovať svet zajtrajška! - mladí s ním súhlasia za hromového aplauzu.

Ale ani v najlepších podmienkach sa svet nedá zmeniť za deň. Kresťanské spoločenstvo, ktoré sa skladá z ľudí rozličného veku, s rôznymi mentalitami, potrebuje č a s . Potom ich povzbudzuje: Vy utvárate živé puto Kristovej Cirkvi. Staňte sa aj vy druhým Kristom! Ľuďmi, žijúcimi pre druhých! Tak vybudujete spolu s ostatnými mladými sveta novú civilizáciu spravodlivosti a lásky.....

- o -

VR, 15.6.84-sl.

Taliansko : Delegácia mesta Assisi sa zúčastní 2. augusta 1984 v Los Angeles, v Kalifornii, osláv 215. výročia založenia tohto mesta. Jeho zakladateľmi boli práve františkánski rehoľníci, ktorí tu pôvodne zriadili misijnú stanicu, zasvätenú Panne Márii Kráľovnej Anjelov, z čoho pochádza i názov tohto veľkomesta. VR, 26.7.84-č.

Rím : V minulých dňoch vykonali kanonickú návštevu ad limina v Ríme biskupi zo Srí Lanky /Cejlón/. Pri tejto príležitosti oznámili sv. Otcovi svoj úmysel, že cirkev na tomto ostrove bude sa všetkými možnými spôsobmi usilovať o mierumilovné a bratské spolužitie rôznych rás, ktoré ho obývajú. Katolíkov je niečo viac ako milión z celkového počtu 15 mil. obyvateľov, ale napriek tomu veria, že ich úsilie bude mať úspech....

VR, 27.7.84-č.

Opatrenia proti púti na Levočskú horu.

"Na sviatok Navštívenia Panny Márie, resp. na prvý víkend po ňom prichádzajú na Levočskú horu pútníci zo všetkých kútov Slovenska, aby vzdali hold Matke Božej."

Tak začína samizdatový citát, ktorý koluje po Slovensku a oboznamuje veriacich s opatreniami vlády a bezpečnostných orgánov na prekazenie účasti na púti v sobotu a v nedeľu - 7. a 8. júla 1984.

Pohnútkou k púťam do Levoče - hovorí sa ďalej v letáku - bol neblahý politický osud nášho Bohu oddaného národa, ktorý musel často prežívať príkoria cudzej moci, šliapajúcej po jeho základných právach.

Na Levočskú horu sa podľa tradície začalo putovať už v 12. storočí. V 13. storočí tam meštania postavili kaplnku. Počas reformácie platievali veriaci vysoké pokuty, ak ich prichytili na púti na hore. Za Jozefa II. sa im tiež kládli prekážky. Napriek tomu sa tradícia púti zachovala.

Po roku 1948, keď politickú moc v krajine uchvátili ateistické živly, narážali pútníci na ešte väčší odpor zo strany vrchnosti, ako kedykoľvek predtým. Zámer režimu je jasný:

u s i ľ u j e s a s d e f i n i t í v n o u p l a t n o s ť o u
z l i k v i d o v a ť i t e n t o - v r a j - p r e ž i t o k !

Po tomto úvode sa v letáku hovorí o spôsobe, akým veriaci čelili zásahom bezpečnostných orgánov v posledných rokoch: pútníci, akoby vedení Duchom Svätým, išli v takom počte po všetkých veľkých i malých cestách do Levoče - od Braniska, Štrby, Dunajca, Starej Ľubovne - že bezpečnostné orgány museli jednoducho kapitulovať. A tak tí, ktorí dostali za úlohu všemožným spôsobom prekážať veriacim na ceste k svätyni, sa voľky-nevoľky premenili na usmerňovateľov cestnej premávky.

Ani toho roku to nemá byť ináč. Očakáva sa totiž aspoň také množstvo pútníkov, ako vlani a predvlani. Úrady si budú musieť uvedomiť prevažuh ducha nad hrozbami, nepohodlím a šikanovaním!

Podľa letáka sa stranícke orgány vyslovili, že treba stoj čo stoj prekaziť, aby sa z Levoče stala "slovenská Čenstochová". Sila viery slovenského ľudu straší ateistov ako daký temný prízrak. Preto bezpečnostné orgány mobilizujú odbory a organizácie k činnosti. Najprv vraj treba zastaviť príliv mladých ľudí do Levoče. Na dosiahnutie tohto cieľa sa majú na prvom mieste zaangažovať učitelia. Od nadradených miest dostali úpravy, aby v sobotu a v nedeľu - 7. a 8. júla - rozličnými podujatiami natoľko zamestnali žiakov základných škôl, žeby im bolo nemožné ísť do Levoče. Účasť na školských podujatiach má byť totiž povinná!

Odbory kultúry v každej obci dostali úpravy, aby sa všetkými prostriedkami usilovali pritiahnúť mládež a odpútať ju tak od myšlienky na púť. V sobotu a v nedeľu majú byť otvorené diskotéky, majú sa organizovať programy a zábavy za účasti známych hudobných súborov. Finančnými prostriedkami sa nemá šetriť. Okrem toho sa počas púte bude konať folklórny festival vo Východnej....

Hlas Ameriky,
W, 30.6.84.

"Púť do mariánskej svätyně v Levoči

stále väčšmi nadobúda charakter manifestácie vernosti, viere, Cirkvi, pápežovi". Takto sa začína rozsiahly článok redaktorky nemeckej katolíckej tlačovej služby KNA, Trefferťovej, pod názvom Slovenská Čenstochová, v Deutsche Tagespost z 3. a 4. augusta 1984.

Autorka v ňom najskôr veľmi výstižne a pútavo informuje nemeckú verejnosť o iniciatívach štátnych orgánov na prekáženie veľkej účasti na púti, ako aj o rozličných nepríjemnostiach, ktoré čakali pútnikov na ceste do Levoče alebo priamo na mariánskej hore: mnohé obchádzky kvôli údajným opravám na ceste, poplatok 25.- Kčs za parkovanie, sťažený prístup k svätyni, lebo úrady rozkázali vytať staré práchnivé duby - vraj aby sa predišlo možnému nešťastiu - ktoré zostali ležať na ceste.

Hoci si tajná polícia netrúfala zasiahnuť do priebehu púte, veriaci vedeli, že si ich pozorne všíma. Dokonca z jedného muža, ktorý vyberal do zvončeka, sa vyklul tajný, píše Trefferťová a dodáva: Veriaci, zvyknutí na podvod a šikanovanie zo strany režimu, však nereagovali na takéto provokácie.

Autorka článku "Slovenská Čenstochová?" sa potom sústreďuje na dva významné akty počas slávnostných bohoslužieb 8. júla 1984, ktorými púť vyvrcholila:

- prvým bolo prečítanie dekrétu Kongregácie pre sviatosti z 24.1.84, ktorým sa mariánskej svätyni v Levoči udeľuje titul "bazilica minor - menšia bazilika".
- Ako druhý uvádza Trefferťová zasvätenie sa prítomných Kristovi a jeho krížu.

Spišský ordinár Štefan Garaj, predtým ako začal predriekať slová zasvätenia, spomenul svojho predchodcu, ktorý to isté zasvätenie previedol v roku 1948. Hoci ho Garaj nemenoval - píše Trefferťová - prítomní vedeli, že mal na mysli biskupa Jána Vojtaššáka, ktorého roku 1951 odsúdili na 25 rokov väzenia.

Kým Garaj predriekal slová zasväcujúcej modlitby, desatisíce pútnikov zdvihli do výšky doma zhotovené drevené kríže.

Trefferťová končí svoj článok o levočskej púti konštatovaním, že hoci ide o podujatie čisto náboženského charakteru, predsa mu režim pripisuje politický význam. Dráždi ho skutočnosť, že napriek úporným ateistickým snahám sa veľká časť mládeže hlási ku kresťanstvu!

Mládež tvorila asi 70 % účastníkov púte, ktorých počet sa odhadoval na 150 tisíc!

Pararela k poľskej Čenstochovej je stále zreteľnejšia! Levočská púť je dôkazom, že Slováci nie sú ochotní dať si režimom vziať vieru!

SE, 7. a 8.8.84.

- o -

Vatikán: Rímskokatolícka a sýrska pravoslávna cirkev sa dohodli na vzájomnej pastoračnej pomoci. Vo vyhlásení, ktoré 23.6.1984 podpísali Ján Pavol II. a patriarcha Ignácus Sakka I. Ivas, sa veriacim oboch cirkví povoľuje prijať sviatosť pokánia, sviatosť chorých a sväté prijímanie i od kňazov druhej cirkvi, keď vlastný kňaz nie je k dispozícii.

Zatiaľ nie je povolené spoločné slávenie Eucharistie, pretože ešte nebola dosiahnutá úplná názorová jednota. Sýrska pravoslávna cirkev sa odlúčila roku 451 na koncile v Chalcedone od všeobecnej Cirkvi a dnes k nej patrí do 5 miliónov kresťanov na Blízkom Východe a v Indii.

- o -

SE, 10.7.84

Moja modlitba preráža vesmír.

Doktor Stavell, jeden z najväčších amerických vedcov, hľadal nové cesty pri výskumoch z odboru jadrovej energie a prevádzal jedinečné pokusy. Jeho podivuhodné vedecké poznatky zmenili aj jeho životný názor. Začal sa vážne zamýšľať nad existenciou neviditeľného posmrtného života. Sám napísal: "Bol som presvedčeným ateistom. Veril som, že Boh existuje len vo fantázii veriacich. Nikdy mi nenapadlo veriť v živého, osobného, milujúceho Boha".

A pokračuje: "Pri našich vedeckých prácach sme odhalili senzačnú činnosť ľudského mozgu. Zistili sme, že mozog funguje ako rozhlasová stanica. Snažili sme sa nájsť dĺžku jeho vln. Našli sme ju - ba našli sme celú stupnicu vln ľudského mozgu. Počas výskumov mi napadlo: keď my ľudia môžeme merať činnosť ľudského mozgu, prečo by nemohol Boh - ak existuje - zachytiť naše myšlienky?"

Rozhodol som sa zistiť, čo sa robí v mozgu umierajúceho. K pokusu sme vybrali istú staršiu zbožnú paniu, ktorá ležala v nemocnici na nevyliciteľnú chorobu a lekári nás uistili, že pani čoskoro zomrie. Nevedela o tom, že sa chceme pokúsiť sledovať jej posledné životné chvíle z vedľajšej miestnosti. Päť vynikajúcich vedcov s veľkým záujmom sledovalo, čo sa bude robiť. Chcem poznamenať, že ani jeden z vedcov nebol veriaci. Mali sme viaceré prístroje a jeden meral silu myšlienky umierajúcej. Meradlo malo začiatkové číslo - 0 - v strede a po oboch stranách pozitívnu a negatívnu, stupnicu až po 500 stupňov. Týmto prístrojom sme odmerali silu jednej z najsilnejších rozhlasových staníc, ktorá vysielala program okolo zemegule - a namerali sme 9 stupňov na pozitívnej strane.

Keď sa priblížila posledná chvíľa nemojnej ženy, táto sa začala modliť, chváliť Pána Boha, ďakovať mu, prosiť ho o milosť a o odpustenie hriechov, začala vyjadrovať dôveru, že Pán Boh jej odpustí hriechy pre lásku a pre obetu Ježiša Krista na kríži. Tešila sa, že čoskoro bude vo večnom živote so svojim milovaným Spasiteľom. Boli sme všetci dojatí týmito slovami, takže sme skoro zabudli na prístroj. V tom zazvonilo naše meradlo. Ručička ukazovala 500 stupňov na pozitívnej strane a chcela ísť ešte ďalej. Po prvý raz sme zmerali silu modlitby. Bola 55 x väčšia, ako sila jednej z najsilnejších rozhlasových staníc v Spojených štátoch amerických. Všetci sme boli tým dojatí a náš ateistický názor sa začal rozpadávať.

Po nejakom čase sme urobili pokus s nevercom, ktorý bol tiež na smrteľnej posteli. Pripravili sme naše prístroje a jedna učiteľka začala s ním hovoriť, rozprávať sa. Muž prehlásil, že stratil dôveru v Boha i v ľudí. On vraj v Boha neverí. Začali sme sa dívať na ručičku; dala sa do pohybu negatívnym smerom. Potom začal oslovený muž asi veľa trpieť a vtedy začal preklínať Boha, zlorečiť, nadávať a hrešiť. Meradlo zazvonilo a ručička sa zastavila na 500 stupňoch na negatívnej strane. Zistili sme znova po prvý raz v dejinách ľudstva silu nenávisťi a preklínania.

Zamysleli sme sa: ak my, vedci, môžeme merať obsah a silu myšlienky, prečo by nemohol BOH ČITAŤ NAŠE MYŠLIENKY, keď náš mozog vysielá vlny s väčšou silou ako rozhlasová stanica.

Moja nevera sa čoskoro rozpadla. Ako vedec musím uznať túto pravdu. A uveril som. Svätožiars okolo hlavy Pána Ježiša, Panny Márie a svätých nie je nijaká fantázia, ale symbol viery!

Prebrané z KLUBU, 2/1984.

Slovenské hlasy z Ríma, č. 3/1984.

Zo "Zápisníka" pre 1. stupeň kurzu hnutia Oázy Nového Života veberáme
O m o d l i t b e .

1. Urči si čas modlitby :

Hoci osobné podmienky rôznych ľudí nie sú tie isté, predsa mnohí si vyberajú ranné hodiny pred začatím plnenia denných povinností.

- Dávid bol nazvaný mužom Božím /Ž 5, 3/. Čo robil denne?
- V akých podmienkach sa modlil Pán Ježiš? /Mk 1, 35/.
- V akom čase sa modlíš ty?

Nikto nemôže povedať, že nemá čas na modlitbu a štúdium Biblie. Všetko môžeme urobiť, ak to skutočne chceme urobiť. Preto si vyhradme určitý čas na modlitbu /nie je dôležité či dlhý alebo krátky/.

2. Rozhodni sa pre určité miesto :

Aby sa nerozptylovala tvoja pozornosť, nájdi si tiché, vlastné miesto na modlitbu. Ak sa nemôžeš sústrediť doma, nájdi si vhodné miesto v kostole, v kaplnke alebo i v knižnici a pod.

3. Čas modlitby oslobod' od náhlenia :

Náš čas modlitby má byť preniknutý náladou očakávania. Očakávaj stretnutie s Bohom. Nemysli na povinnosti, ktoré ťa čakajú. Skús sa sústrediť na Pánovu blízkosť. Každodenný ustálený čas veľmi pomôže. Krátky čas v sústredenosti je lepší, ako dlhý čas modlitby s myšlienkami na rôzne veci.

4. Cieľ modlitby :

Musíme vidieť cieľ a príčinu všetkého, čo robíme. Naším cieľom má byť spoločenstvo s Bohom a vyhovenie svojim vlastným duchovným potrebám. Náš život musí byť na vysokej duchovnej úrovni, lebo nemôžeme priviesť iných vyššie, než sme sami došli. Počas modlitby nemáme zanebávať analýzu toho, čo sa nám nevydarilo, ako aj opätovné oddanie sa úlohe, ktorá stojí pred nami.

5. Ako vyplniť čas modlitby :

- Čas modlitby musí obsahovať :
- uvažovanie nad textom Biblie,
 - osobné velebenie
 - a tichú meditáciu.

Všetky tieto fázy sú tak úzko spojené, že v skutočnosti ich možno vykonávať súčasne. Napríklad začni čítaním žalmu vďakyvzdania alebo chválospevu. Počas čítania tvoje srdce odpovie a so srdcom plným vďaky začneš oslavovať a velebiť Boha.

Teraz obráť pozornosť na iný úryvok z Písma svätého, napr. Rim 8. Prerušuj čítanie, aby si poďakoval Bohu za každú pravdu, ktorá sa ťa dotýka ako kresťana. Keď raz začneš, budeš sa diviť, za koľké veci môžeš ďakovať Bohu a oslavovať Ho.

Keď si dočítal príslušnú stať a pomodlil sa velebením Boha, započúvaj sa, čo Ti hovorí a aké ti dáva odporúčania. Na kúsok papiera si napíš všetky myšlienky, ktoré ti prídu na um. Tieto nech sa stanú obsahom tvojej modlitby.

Na dodatok môžeš čítať náboženskú knihu alebo sa učiť naspamäť verše zo svätého Písma.

Preštuduj si stať z Matúša, hlava 6, verše 9-13. Túto modlitbu odmieňaj vlastnými slovami. Používaj výrazy, ktoré ti vyhovujú.

Stredajšie okienko pre všetkých trpiacich prináša správu z Colorado, z Denveru, hlavného mesta tohto amerického štátu. Rodičia, zničení stratou svojich detí, vytvorili

H n u t i e " o t v o r e n á n á r u č " .

Pred 18. mesiacmi vytvorili program, ktorý umožňuje zarmúteným rodičom nadviazať medzi sebou kontakt. Stále jasnejšie sa ukazuje, ako si zarmútení rodičia dokážu úchvatne pomáhať, keď p r e m ô ť u ochromujúcu silu svojho zármutku a idú z a d r u h ý m i , vyhlásila Karolina Hoodová, členka katolíckeho pomocného výboru. Je to pre nich bolestné, ale tým že dávajú, tým že sa dokážu podeliť so s-vojou skúsenosťou, rýchlejšie nachádzajú vnútornú vyrovnanosť, otvárajú sa odovzdanosti a Božiemu pokoju.

Päťdesiat rôznych spoločností a provincií prevzalo patronát nad týmto programom, ktorý bol vytvorený na základe nápadu Patricie Kimelovej a Barbary Reyballovej, dvoch matiek-súsediek vo Westmisteru v štáte Colorado, ktoré krátko po sebe stratili deti.

19-ročný syn pani Reyballovej zomrel pred dvoma rokmi na aneurizmu aorty a po troch mesiacoch potom auto prešlo 3-ročného syna pani Kimelovej.

Zavolała som si Barbaru, pretože som vedela že bude chápať, čo prežívam, povedala pani Kimelová. Keď si uvedomila, akú silu jej to dodalo, keď mala niekoho, s kým sa mohla vo svetle viery podeliť o svoju bolesť, obrátila sa na f a r s k é s p o l o č e n s t v o s myšlienkou, ako by sa dalo pomáhať rovnako postihnutým rodičom. Čoskoro sa pridali ďalšie katolícké organizácie - a tak vzniklo Hnutie "otvorená náruč".

Ženy-zakladateľky prispôbili program pre ovdovelé osoby a začali odpovedať ohlasy alebo na telefonické hovory postihnutých rodičov. Tí, ktorí sa už vyrovnávajú so stratou svojich detí a nadobúdajú z e- sa vnútornú vyrovnanosť, sú zaradení do zoznamu, aby sa na nich mohli obrátiť rodičia, ktorých ešte zvierá ochromujúci zármutok. Spoznali sme, že úplné ozdravenie sa môže dostať iba p o e t a - p á c h , hovorí pani Kimelová. Mnohí ľudia sú v rôznych obdobiach takéhoto ozdravenia zasiahnutí alebo pocitom viny alebo hanby, či odporom, dochádza k výbuchom hnevu alebo odrazu upadajú do zúfalstva. Ja sama som sa dokázala zmieriť so smrťou svojho syna až po šiestich mesiacoch - doznela úprimne pani Reyballová.

Po strate dieťaťa je citový život zničený, mnohokrát sa dostavia i finančné ťažkosti a skoro vždy vzrastajú manželské ťažkosti: rodičia sú vykoľajení a bez kontroly. Ak si na to nedajú pozor, môže to byť prirodzený dôsledok straty dieťaťa.

Hoci hnutie "otvorená náruč" víte spoluprácu oboch rodičov, organizátori doznávajú, že nemajú mnoho úspechov pri otcov. Muži si myslia, hovorí pani Reyballová, že musia byť rezervovaní. Spoločnosť im vtíka do hlavy, že nie je možné prejavovať svoje city. Takto všetko nosia v sebe - i keď sa tým zožierajú. Avšak ženy, ktoré sa zaradili do hnutia, dokážu potom pomáhať svojím manželom.

Sandra Jacksonová patrí k zakladajúcim členkám hnutia Otvorená náruč. Bolo to 6 mesiacov po náhlej smrti jej 16-ročného syna, ktorého zabil elektrický prúd. Práve touto prácou s rodičmi, ktorí prežili stratu svojich detí, som prišla k uzáveru - hovorí pani Jacksonová - že život môjho syna, krátky život na zemi, mal svoju cenu. Boh dokázal použiť túto tragédiu na moje dobro.

VR, 6.6.1984-č.

Niekoľko slov na zamyslenie .

Katolícka Cirkev sa musí brániť proti otvoreným nepriateľom Boha - ateistom a ako by to ešte nebolo dosť, aj niektoré sekty podryvajú vieru ľudu. Veľmi rýchlo sa šíri sekta, ktorá je na Slovensku známa pod menom **Jehovoví svedkovia**.

Rýchle šírenie tejto sekty sa môže pripísať tomu, že jeho členovia musia chodiť z dom do domu, predávať literatúru a pomocou Biblie presvedčať veriacich kresťanov, že sa mylia a že pravdu nájdu len u nich. Neodbytní Jehovisti sa nanútia do domov veriacich a snažia sa ich odvrátiť od pravej viery. Sekta rastie len o d v á d z a n í m v e r i a c i c h z kresťanských cirkví. Je to teda príživnícka sekta!

Neidú medzi pohanov, nemajú zámorské misie, pytláčia medzi kresťanmi! Hľadajú jednoduchých, bohabojných ľudí a šikovným manipulovaním slov Biblie, slov Ježiša Krista, navedú nábožné duše na to, aby chodili na ich stretnutia a aby čítali ich literatúru. Veľmi často veriaci kresťania pri rozhovoroch s jehovistami nemajú ani predtuchu o tom, že majú do činenia so zákernými podryvačmi kresťanstva! Využívajú každú príležitosť. Sú ochotní spriatelíť sa s každým. Nepovedia že sú jehovisti, len "pekne" rozprávajú o Bohu a citujú zo svätého Písma. Neskôr keď pre krúcaním pr a v d y získali poslucháča, začnú siať aj nenávistnú kritiku kresťanských cirkví. Sľubujú večný život už tu na zemi. Raj na zemi - ale len pre vyvolených- jehovových svedkov.

Už aj iní sľúbili raj na zemi - a nedali. Možno títo, čo tak dobre poznajú Bibliu, majú aj pravdu - myslia si niektorí.

Prečo niektorí ľudia veria týmto sektárom a nie Cirkvi, ktorá je založená samým Ježišom Kristom ?

Sekty - ako Jehovisti - boli založené len nedávno. Obyčajne ich založil horlivec, ktorý nebol spokojný so "svojou" cirkvou. Počuli ste o sekte, ktorú začal reverend Johnson z Kalifornie. Navrboval jednoduchých veriacich ľudí a keď už ich mal dostatočný počet, zaviezol ich do Južnej Ameriky - do Guajany. Pobral im pasy, inkasoval ich šeky a poisťky a nakoniec ich terorizoval, presvedčil, aby vypili nápoj, ktorý dal pripraviť. V ten deň sa otrávil skoro tisíc jeho veriacich a on s nimi!

Nie všetci sektári sa takto správajú voči s vojim stúpencom, ale stále sa nájdu ľudia, ktorí prestanú veriť Ježišovi Kristovi a idú z a f a l o š n ý m i p r o r o k m i , ktorí prišli v ovčom rúchu!

- o -

VR, 20.6.84-sl.

Švajčiarsko : V mestečku Ingebohl, kde je materský dom sestier sv. Kríža, bude od 3.7. do 7.8. 1984 generálna kapitula, na ktorú sa zide 67 sestier. 16.7.84 si vyvolia generálnu predstavenú, jej 6 radkyň a sestru ekonómku. Na ďalších zasadaniach budú schválené konštitúcie, ktoré pošlu do Ríma na definitívne schválenie.

Kongregácia sestier sv. Kríža má 6.700 členiek v 13 štátoch. Okrem Európy a Spojených štátov pracujú v Indii, na Tajvane, v Brazílii, Burundi, v Keňi. Sestry sv. Kríža účinne pracovali aj na Slovensku, kým v roku 1950 neboli pobraté tak, ako ostatné rehoľné sestry. Materský dom mali v Podunajských Biskupiciach. Pracovali na 24 miestach. Mali školy, nemocnice, sirotince a ústavy. Niektoré z nich pracujú v misiách.

VR, 20.6.84-sl.

Švajčiarsko: Konisariát Spojených národov pre utečencov oznámil, že 5. júna 1984 nasadlo na rybársku loď 84 vietnamských utečencov. Na búrlivom mori sa im pokazil motor a za 32 dní ich vláčili morské prúdy. 68 z nich zomrelo hladom a smädom. 16-ti zostali nažive a keď ich more zavlieklo k jednému ostrovu na sever od Filipín, povedali, že stretli 40 lodí a signalizovali im, no nik im neprišiel na pomoc! VR, 28.7.84-sl.

Taliansko: Asi tisíc mladých chlapcov a dievčat zahájili v minulý utorok z rôznych miest v Taliansku pochod do Assisi, kde spoločne dôjdu večer vo štvrtok, 2.8.1984, na sviatok tzv. Porciunkuly, aby získali zvláštne, tzv. asiské plnomocné odpustky, ktoré možno obsiahnuť práve v tento den. Pri svojom pochode prenocujú na farách v rôznych cirkevných domoch. Ich pochod má symbolicky znázorniť cestu krestana k Bohu a k bližným a vidieť Boha v každom stvorení. Na pochode sa každý deň zúčastnia svätej omši a pol hodiny venujú rozjímaniu. Ako hlavná téma tohto pochodu, ktorý sa v tomto čase koná už niekoľko rokov, bolo tohto roku vyvolené heslo: So svätým Františkom sme bratni všetkých ľudí.

Uvedené plnomocné odpustky môže získať 2. augusta každý, kto navštívi kaplnku Porciunkuly v tamojšej veľkej bazilike Panny Márie, Kráľovnej anjelov. Veriaci ich však môžu získať aj inde, pri návšteve vlastného farského kostola alebo diecéznej katedrály.

Juhoslávia: Podľa správy miestnej konferencie vyšších rehoľných predstavených, žilo apracovalo na začiatku t.r. v Juhoslávii celkove 2.528 rehoľníkov, patriacich k 21 rôznym rádom a kongregáciám. Z nich je 1.924 kňazov, 264 bratov-laikov, 78 novicov a 262 študentov teológie. Na tento rok predstavení pripravili 6 stretnutí za účelom prehlbenia Bohu zasväteného života a služby Cirkvi.

Z juhoslávskych rehoľníč pracuje v súčasnosti 280 na poli katechézy rôznych vrstiev obyvateľstva. VR, 30.7.84-sl.

Castel Gandolfo: Japonská divadelná skupina No, predviedla v Castel Gandolfe Svätému Otcovi drámu "Agoromo- páperové šaty". Ján Pavol II. v ďakovnom príhovore účinkujúcim povedal, že sa im podarilo vynikajúcim spôsobom dosiahnuť, aby sa tri roky po svojej návšteve v Japonsku rozpamätal na bohatstvo kultúrnej tradície tejto krajiny.

Švajčiarsko: Vo Švajčiarsku žijúci ruský pravoslávny spisovateľ Anatolij Levitin-Krasnov napísal Jánovi Pavlovi II., kard. Casarolimu a generálnemu predstavenému jezuitov-Kolvenbachovi listy, v ktorých kritizuje politiku Vatikánu voči Kremľu a označuje ju ako pomýlenú a škodlivú. Sťažuje sa aj na postoj niektorých členov jezuitskej rehole, ktorí - píše doslova - poznajú síce presne situáciu sovietskych kňazov a rehoľníkov, ale napriek tomu udržiavajú radšej diplomatické styky s moskovským patriarchátom. Levitin pripomína v liste pápežovi tiež všeobecné polozenie kňazov, ktorí nie sú ochotní uzavrieť kompromis so sovietskym režimom.

San Chozé de Costarica: Katolícki laici v strednej Amerike chcú zmobilizovať celú svoju energiu do služby Cirkvi a jej národom, predovšetkým v oblasti vzdelávania, resp. ďalšieho vzdelávania laikov na všetkých úrovniach, hlavne tých, ktorí zastávajú vedúce pozície. O tomto uistuje záverečný dokument z 1. stretnutia laikov Strednej Ameriky, ktorý dokončili po päť ročných prácach 24.7.84 v costarickom hlavnom meste San Chozé. V dokumente sa hovorí o nutnosti pozorného a kritického posudzovania ideológií národnej istoty, ako aj marxizmu-leninizmu. Veriacich varuje pred tzv. "cirkvou ľudu", ktorá jestvuje v Nicaragua, pretože táto sa vlastne dáva do služieb marxistickej stratégie. Tak isto treba mať kritický postoj voči šíreniu sa náboženských siekt, ktoré praktizujú agresívny prozelytizmus alebo špiritualitu, odsudzujúcu človeka seba samému. SE, 31.7. a 1.8.84.

Eva

L A V A L L I È R E

1866 - 1929

francúzska divadelná herečka
terciárka

Zasvätenie sa Panne Márii .

Svätá Mária, Matka Božia a Panna! Ja, nehodný Tvoj sluha, volím si Ťa dnes za svoju Pani, Ochráňkyňu a Orodovnicu a silno si predzavzám, že Ťa nikdy neopustím, nikdy nič proti Tebe nepoviem ani neurobím a nepripustím, aby sa niečo stalo proti Tvojej cti.

Prosím Ťa, prijmi za svojho večného služobníka, pomáhaj mi vo všetkých mojich podujatiach, hlavne v zachovávaní reguly a neopušť ma v hodine smrti. Amen.

Prosba k Panne Márii Anjelskej o milosť.

Pohliadni na nás, ktorí sme prišli ku Tebe, veľká Kráľovna anjelov. S veľkou úctou sa skláňame pred Tebou a vyznávame, že si dcérou Večného Otca, Matkou Vteleného Slova, Nevestou Ducha Svätého, pokladnicou a rozdávatelkou božieho milosrdenstva. Nevyslyšala si niekoho, kto sa kedy obrátil na Teba s dôverou? Nie, Pútostivá Panna Mária, nikdy sa nestalo, aby si opustila toho, kto sa k Tebe v biede utiekal.

Povzbudení touto dôverou, obraciame sa k Tebe, Matka milosrdenstva, so slzami v očiach padáme na kolena pred Tebou a prosíme Ťa, aby si nám dopriala okúsiť radosť, s akou nás miluješ a aby si nám udelila milosť, o ktorú prosíme. Matka Ježišova, ktorá rozdávaš toľké milosti, neodvrhni naše prosby, ale láskavo ich vypočuj a vyslyš.

Svätý Patriarcha František, aj Ty predlož naše prosby pred trón Najvyššieho, aby sme dosiahli túženú milosť.

- o -

P. Metod Lucký, OFM: Serafínska cesta.

Bola fantastickou herečkou a jej život bol tragédiou. Jej mladosť sa pdobala krvavej dráme, pochybnosti ju hnali až na okraj smrti a zúfalstva, choroba bola jej krížom. Bola omámená špiritizmom; no špiritizmus bol aj mostom na ceste jej obrátenia. Dôverne prezradila Róbertovi de Flera: "Skrz diabla som sa dostala k Bohu."

P ô v o d

Jej otec, Emil Fonoglio, bol Talian. V Tolone mal krajčírsku dielňu. Hazardný hráč, spustlík, pijan. V bezdôvodných záchvatoch žiarlivosti brutálne napádal svoju manželku.

Syn Leo nemal ani dva roky, keď 1. apríla 1866, na úsvite Veľkonočného rána, keď Zmŕtvychvstalý Kristus sa zjavil kajúcej Márii Magdaléne, narodila sa Mária Pascalina Eugénia. Na ten istý den pripadla pamiatka stigmatizácie sv. Kataríny Sienskej. Pri kolíske budúcej Evy Lavallierovej stáli: láska, kajúcnosť a bolesť.

Nad rodinou sa vznášala búrlivá a biedna atmosféra. Malé dievčatko malo chorľavé a na lásku, nežnosť chudobné detstvo, ba často mnoho razy ju potrestali nespravodlivo. Matka sa často vyhla hnevľivým výpadom svojho muža tak, že utiekla do svojej rodnej obce Perpegnan i so svojimi deťmi. Raz sa odsťahovala natrvalo, no muž prišiel za ňou.

Eugénia bola jemná a usilovná žiačka, pripravovala sa horľivo na prvé sväté prijímanie. Ako znak svojho budúceho povolania, na konci prípravy predviedla žartovnú šelmovskú pantomímu.

"A nato prišiel veľký deň a môžem prchlásiť, že som bola veľmi šťastné dieťa tu na zemi, ktoré už nemyslelo na to, že ju ponižovali a ranili, ktoré milovalo svoju matku a ako zázrak i matka milovala mňa."

jej nejaké peniaze a poslala ju ku svojej príbuznej do Nizzy. Eugénia sa zastavila v Toulone, kde chcela navštíviť brata. Ten bol práve vo väzení, lebo zdezertoval a netešil sa, že vôbec prišla. Priatelia z rodiny ju chladno prijali.

V takejto situácii sa úbohé dievča vrátilo na stanicu, nastúpila do vlaku, postavila sa k oknu a pozorovala kraj. Náhle si spomenula, že v Toulone na stanici si zabudla kufor. V tej chvíli vošiel vlak do tunela. Vnútorné i navonok rozrušená, stratila ešte i vre vreckovku, v ktorej mala trochu penazí, cestovný lístok a adresu tety.

V Nizze sa rýchlo vytratila zo stanice, túlala sa sem-tam po uličkách, sadla si na lavičku a rozmyšľala o možnostiach zárobku. Prihovoril sa jej okoloidúci pán a Eugénia mu rozpovedala svoj osud. Odprevadil ju k jej tete, ktorá viedla penzion. Ale teta nechcela prijať pôvabnú neteť, ktorej pôvod naháňal strach, najmä kvôli svojim synom. Hoci jej náhodný ochránca sa prihovárал za ňu, madame Fenoglio ju vyvrela z dverí a poslala k bratančovi, ktorý bol v tom meste obuvníkom.

Tam ju srdečne prijali. Ale špinavá, biedna, potuchnutým pachom koží presiaknutá miestnosť nebola nijako príťažlivá. Syn bol prihlúply a príliš galantný. Keď utekala, aby sa mu vymkla, bratanci jej tvrdošijne strojili nástrahy.

Znovu utiekla a keďže nevedela, kam sa poďeť, sadla si na breh rybníka a rozhodla sa vrhnúť don, ak jej nik nepomôže.

Šiel tadiaľ obchodný cestujúci a bez úmyslu dotknúť sa jej nevinnosti, odviezol ju najprv do reštaurácie, potom do hotela a na druhý deň do divadla.

Vyrozprávala mu o svojej láske a túžbe po divadle. Ten ju predstavil riaditeľovi divadla, ktorý bol jeho priateľom. Riaditeľ ju angažoval.

H a d

Až doteraz Eugénia dbala na svoju dievčenskú česť. Teraz však nesvedomitý 50-ročný muž postrehol a povšimol si jej pôvab a dievča prijímalo luxus, ktorý jej ponúkal; úbohá žiačka privoľovala na jeho dotieravé ponuky.

Oblubovala vejúce viažanky a priateľky ju pomenovali "Lavallière".

Totô pomenovanie jej zostalo aj ako herecké meno. Čoskoro opúštila koketnú Villa z Palavas, kde bola i strokynou i kráľovnou a odišla do Paríža. Istý profesor javiskovej reči, ovplyvnený jej obdivuhodnými schopnosťami, venoval jej hodiny správnej výslovnosti a zaviedol ju do Variété. V r. 1889 vystúpila v revue "Parížska výstava" ako Eva Lavallierová.

Stála na prahu úspechov, keď riaditeľom divadla bol Samuel a boja jeho milenkou. Nazývali ho "Le Magnifique", lebo obluboval prepych. Pri tom bol dobroprajný, kultivovaný a s istým prejavom zbožnosti. Jeho život s Evou bol samozrejme hriešny, nebránilo mu to však, aby dcérke Jane, ktorá sa im narodila v r. 1895, zavesil na krk medailu Najčistejšej Panny.

Jeho rozumné rady pomáhali Eve umelocky rásť. Kritici chválili jej veľké, neobyčajné oči, jej hlas, ktorý prirovnávali ku hlasu chorového spevu chlapcov pri mutácii, jej rázovité, ohromujúce, nezabudnuteľné herecké umenie, jej zmysel pre komičnosť, čo je u žien neobvyklé. V hre "Poranený vták" /Loiseau blessé/ však dokázala ľudí rozplakať. Henri Batille ju charakterizoval ako "tragédku roztopašných vecí". Iní povedali o nej: "Jej ironia je vlastne nežnosť, ktorá sa bráni". A René Maizeroy jej venoval básen, ktorej posledná sloha končila slovami: "Slová diabla v ústach anjela."

Raz, keď bola v sklade kulís, padol Eve na hlavu ťažký zväzok múr. Museli jej prevrtať lebku a pritom odstrihnúť jej krásne vlasy.

Veľmi zavčasu prežívala túžbu, náklonnosť k divadlu a len nato myslela, ako v niektorom priateľskom dome zorganizovať divadelné predstavenie. Tam bola i herečkou, navrhovateľkou kostýmov i režisérkou.

V r. 1881 sa rodina vrátila znova do Toulonu. Po dvoch rokoch však matka i dcéra odišli zasa do Perpignan a Eugénia nastúpila ako učnica u modistky. Občas prišiel za nimi otec, ale vždy sa správal zúrivo a vyvolával spory. Pri takej slovnej hádke 16. marca 1884 otec zúril, ako bez seba a párkrát vystrelil na ženu. Keď mŕtva klesla na zem, otec sa zhrozene díval na smrteľne prestrašenú dcéru a potom namieril zbran proti sebe.

Tak odrazu zostala Eugénia sirotou. Táto strašná dráma tak otriasla nervovým systémom dievčata, že celé noci nespávala a prenasledovali ju halucinácie. Ujala sa jej matkina knotra, bola to však prísna pani a nemohla si získať náklonnosť dievčata. Eugénia utiekla k tútorovi, ktorý ju zveril svojmu synovi. Jeho dcéra bola približne taká stará ako Eugénia a obidvom sa zapáčil mladý medik. Medik nanešťastie uprednostňoval Eugéniu. Mala veľké, tmavé, ohnivé oči jemné ťahy a jantárovo zafarbenú pleť. Cúly duch a jej prirodzený šarm neodolateľne priťahovali.

Nemyslela na dobývanie srdca, nič nerobila aby sa vytiahla - a predsa ju obvinili z falošnosti. V tomto zmätku prišla ku hrobu svojej matky. Keď cintorín zatvorili, sadla si ku potôčiku. Jej ctiteľ ju tam objavil, vyznal jej lásku. Keď ho odmietla, zaviedol ju k tútorovi, ktorý sa jej láskavo ujal. Na Eugéniu sa hrnuli ťažkosti. Pretože si chcela zarobiť na živobytie nastúpila do módného obchodu. Tam ju začal prenasledovať manžel majiteľky podniku.

Opustila i tento dom a odcestovala do Marseilles, k dedovi z matkinej strany, ktorý bol v obchode s potravinami. Práve sa druhý raz oženil. Jeho žena sa nechcela Eugénie ujať, ale dala

Odteraz ich musela nosiť krátke. Tým zaviedla terajšiu módu.

Keď musela žiť dlhší čas odlúčená od Samuela, spoznala, že ju klamal a nechcela s ním obnoviť spolunažívanie. Pri tom ale udržovali aj naďalej priateľské a umelecké vzťahy. Toto sklamanie ju hlboko ranilo a Maurice de Waleffe napísal: "Hrá úlohy rozpustilého a neviazaného rázu, je však melancholičkou, ktorá vidí, že priečka medzi životom a smrťou je priehľadná."

No predsa žne triumf za triumfom: "Starý chodec" /Le Vieux Marchurd/, "Pramienok" /La Veine/, "Dve školy" /Les deux écoles/, "Miketta jej matka" /Miquette et sa mère/, "Anjel" /Un ange/, "Posvätné drevo" /Le Bois sacré/. Jemná a jedinečná originalita zaraďovala ju medzi najvynikajúcejšie talenty. Mala veľmi chatrné zdravie, ťažko ochorela a museli ju operovať. Vtedy povedala sestre, ktorá ju ošetrovala: "Nebojím sa smrti, lebo nie som šťastná na zemi. Vskutku som komediantka, no v prvom rade kresťanka a ako taká chcem aj zomrieť." Vyspovedala sa, strávila niekoľko dní v zbožnej uzobranosti, bola prítomná na počakovaní, ktoré spievali sestry ako vďaka za jej uzdravenie a položila červenú ružu k nohám Panny Márie. Keď po veľkých predstaveniach jej loža bola zaplavená kvetmi, najkrajšie posielala na oltár kostola Notre Dame.

Zakázané ovocie

V mnohých divadlách hrávala popri mnohých iných: "Plody" /Les Petits/, "Zelené rucho" /L'habit vert/, "Tango", "Moja teča d'Honfleur" a žala opojné aplauzy, kvety a zalúbenia. To všetko ju však neovplyvnilo. Mladému mužovi, ktorý jej vyznával lásku, povedala: "Dajte mi jasný dôkaz: kvôli mne sa úplne zruinujte!" Ani zábava, ani sláva neuspokojovali jej

výroku Francis de Croisset, Eva napriek svojmu nízkemu pôvodu bola "malá princezná".

Vznešená rodina však úzkostlivo sa bála tejto mezaliancie a bránila herečke navštevovať kliniku, v ktorej pán grof zápasil so smrťou, keďže bol vo vojne ranený.

Vyhnaná z pozemského raja, Eva znovu sa pokúšala o samovraždu. Prekazila jej v tom zvláštna okolnosť, v ktorej videla nadprirodzený zásah. Vrátila sa znova na javisko a mocné citové záchvevy, ktoré vyjadrovala vo svojich úlohách, pomohli jej povzniesť sa nad svoje vlastné city. Herecké umenie je mnohostranné a vzrušenie ktoré vyvoláva, okúzľujúce. Hrala v "Somár Buridanu" a vytvorila rolu Carminetty v divadle Michel. V Paríži jej navrhli zmluvu, druhú zasa v Amerike, aby hrala úlohu Sepho s Lucien Guitry.

Strom poznania

Pre srdcovú bolesť a porúchané zdravie bola posadnutá zanechať ruch bulvárov. Opanovala ju myšlienka odcestovať i s Leonou do Lotrinska a tam sa zotaviť.

Koncom mája 1917 zblížila sa s abbé Chastaigner, farárom v Chanceaux-Choisille, ktorý pre svoju zverenkyňu spravoval zámok de la Brocherie. Zámok bol prebudovaný v 18. storočí, ohradený nemurovaným parkom. Umelkyni sa páčil.

Prvý deň po jej príchode bola nedela. Po odpoľudnajszej pobožnosti navštívil farár Evu a nevládal utajiť svoje prekvapenie, že nebola na svätej omši.

Slúbila, že nabudúce už príde. Obe priateľky sa bavili nevydarenom speve v kostole. Farár kázal o veľkých konvertitoch a popoludní sa spýtal svojho nového farského dieťaťa, aké má dojmy z bohoslužieb. Nedotkla sa tohoto bodu. Ale viac ju hnevala jeho výslovnosť

preto ho učila rečovú techniku. Vzájomné vzťahy boli srdečné. Abbé Chasteigner bol jednoduchý a priamy muž. Jedného dňa povedal: "Aká škoda, že taká osoba ako vy... a neverí."

- "Čo je viora?"- spýtala sa Eva.

Vyrozprávala mu svoje vedomosti a zážitky zo špiritizmu a podobne ako Faust, uzavrela zmluvu s vodcom temnôt, aby sa jej vrátila mladosť i zdravie. Dostala odpoveď, že to ťažko pôjde, lebo je veľmi chránená. Na to rozhodla, že diabol nejestvuje.

Kňaz jej odpovedal: "Hovorím vám však, že diabol naozaj jestvuje. Chránite sa, aby ste sa s ním nestretla." Pozdravil Evu, sadol do voza a odišiel. Eva zostala stát v aleji akoby priťahovaná od ľaku a údivu; náhle svetlo priviedlo ju k myšlienke: "Ak existuje diabol, jestvuje i Boh! Ak jestvuje Boh, čo mám robiť tu na zemi, čo robiť s mojím životom?"

Na druhé ráno sa kňaz objavil znova a spýta sa: "Slečna, s čím ste sa mi včera zdôverila, veľmi ma pomiatlo. Časť noci som strávil v modlitbe, aby som si vyprosil túžené svetlo. Na ten istý úmysel som dnes obetoval svätú omšu." Potom jej dal knihu od Lacordaira "Mária-Madeleine" a dodal: "Čítajte túto knihu a dozviete sa, čo môže urobiť Boh z takej ženy, ako ste v

Odpoludnia začala čítať knihu nahlas. Potom rozprávala Leone o svojom detstve, o prvom svätom prijímaní. Na to sa vrátila ku Márii Magdaléne a recitovala príslušnú stať z Evanjelia a sama sa divila, akú má pamäť. Celý týždeň zostala vážna a uzobraná.

V nedeľu, 19. júna, obidve išli na svätú omšu. Potom, pri ranajkách, Leone vykrikla: "Ako rad by som išla ku prvému svätému prijímaniu!" A rozprávala o svojich smutných detských rokoch počas prvej svetovej vojny, kedy bolo prerušené jej náboženské vyučovanie. Eva dojatá vypočula priateľku, prisľúbila, že o tom prehovorí s farárom a dodala: "Budem ti krstnou mamou a pri-

srdce. S hrôzou pozorovala, ako odkvitá mladosť a o to viac ju pálili dary i pocty. Povráva sa, že po premiére "Le Roi", kde triumfovala, chcela sa hodiť do Seiny, aby tak skončila nespokojný život.

V r. 1908 spoznala u Róberta de Flers prvého atašé nemeckého vyslanectva, barona von Luziusa.

Jeho matka bola Francúzka a atašé vedel dobre hovoriť materinskou rečou. Bol vysoký, krásny, pánsky. Jeho vedomosti boli rozsiahle. Rodine vykresal pre neho sochu "Le Prínteps". Hoci bol mladší ako Eva, prudko a vášnivo vzplal ku nej a keďže mal veľký majetok, mohol si dovoliť plniť všetky rozmarny umelkyne: drahé toalety, súkromný byt na "Champs Elysée", auto, štvorzáprah. Vziať si za ženu takú, ktorá stožnovala v sebe všetky dráždidlá Paríža, to bol sen nemeckého diplomata. Lenže bol ženatý a mal deti. Viliam II ho na prosby Luziovej manželky odvolal: na začiatku prvej svetovej vojny sa stal šéfom kontrašpionáže v Stockholme. Eva odcestovala do Anglicka a poriadala predstavenia v prospech Červeného kríža. Vyhanec však našiel cesty, aby jej odosielať horúce ľúbostné listy a herečka odpovedala s roztomilou prosbou o šeky!

Evu zdrtila lož, že jej dcéra ušla. Dozvedela sa to pred smrťou svojho najmilšieho priateľa Samuela. Zúčastnila sa na tanečnom večierku v akomsi dome na brehu Temže. Veľa ctiteľov tlačilo sa okolo pôvabnej elegantnej Francúzky. Keď sa dozvedela správu o smrti, vytratila sa do tmavého parku a zamierila k rieke. Chcela sa do nej vrhnúť. Neďaleko zapálil si nejaký hosť cigaretu. Eva sa zľakla, že by ju mohol pri tom malom záblesku aj spoznať, vrátila sa do salónu. V r. 1915 bola zaša v Paríži. Zoznámila sa s 19-ročnou utečenkyňou Leónou Delbecq z Belgicka a toto priateľstvo bolo nerozlučiteľné. Eva sa zalúbila do grofa Amedée des Cars. Podľa

stúpim i ja ku svätému prijímaniu." Abbé Chasteigner, šťastný od tejto zmeny prisľúbil, že poučí katechumenov o pravdách viery. Keď sa lúčili, Eva dodala: "Pán farár, slúbila som tejto maličkej, že pôjdem s nou ku svätému prijímaniu." Zbadala, že jej slová vyvolali na tvári knazi údiv, dodala: "Viem, že som hriešnica a nežila som ako kresťanka, ale predsa dúfam, že mi Boh dovolí, aby som sa k Nemu vrátila."

Ako s ním kráčala, začala nahlas vyznávať svoje hriechy. Farár ju v rozpačitosti upozornil: "Počkajte, počkajte chvíľku slečna a nekríčte tak nahlas!" Ale Eva myslela ináč: "Prečo čakať? Nemôžem prežívať šťastie Leony i ja?"

- "Prípád Leonin je iný, jednoduchý. Vy všetci ste Eva Lavallierová, váš život je známy všade. Mimo toho ste boli špiritistkou. Preto sa musím obrátiť na biskupa", odpovedal knaz.

Eva povzdychla a povedala priateľke: "Myslíš, že ma ešte Boh môže prijať na milosť po takom zlom živote? Ale predsa je i Najsvätejšia Panna Mária. Tá bude mať so mnou súcit, lebo na nu som celkom nezabudla. Prv som ju milovala a srdce ma bolelo, keď mi médium rozkázalo, aby som sa od nej odpútala a viac neurobila znak svätého kríža."

Pri takom rozhovore sa vrátili k bráne. Čoraz smutnejšia a zmätenejšia vrhla sa do trávy na kolena a zvolala: "Pane daj, nech zomriem. Už nevládzem viac!" V tom momente prišiel knaz a kýval klobúkom, akoby bolo všetko skončené a pozdravil slovami: "Pokoj s tebou, dieťa moje! Všetko je v poriadku!"

Eva odpovedala výkrikom oslobodenia.

Stretnutie sa s Bohom

Eva si vypožičala katechizmus a učila sa ho ako Leona. Modlievali sa spolu svätý ruže-

Barón Luzius prosil o stretnutie vo Švajčiarsku. Eva mu písomne odkázala: pevne sa rozhodla patriť jedine Bohu! Pochopil to, neobťažoval ju viac, hoci nemohol zabudnúť na ňu. Leone sa zverila: "Bolo to nečestné odo mňa zamiešať sa do jeho života a spôsobiť bolesť jeho panej. Nech mi to Boh láskavo odpustí. Nikdy by som nebola verila, že by niekto mohol poznať a skúsiť veľkú lásku bez rozkoše. Dnes však už zo skúsenosti viem, že najväčšie opojenie lásky nemá nič do činenia s telom." Keď už bola smrteľne chorá a Luzius jej poslal kvety, vrátila ich. Po smrti jej položil na hrob kyticu bielych ruží, ktoré mala v obľube a odišiel plačúcky.

Ovocie lásky

Eva sa snažila, aby jej život dostal nový zmysel. Pritáhoval ju kláštor, v ktorom videla útulok proti pokušeniam a pevnosť duševnej koncentrácie. Farár sa domnieval, že nie je povolaná do rehole a prikázal jej, aby sa starala o svoju dcéru. Cestovala za ňou do Vogés na zámok "Saint Baslement", ktorý Jena zdedila po svojom otcovi. Matka chcela dcéra preukázať dobro, mohla však iba vyplatiť jej dlhy.

Prv než sa vydala na cestu do Lourdes, na radu s vojho duchovného vodcu odobrala sa najprv do Paríža. Predala byt a všetko ostatné. Ešte raz prešla luxusnými priestormi, pričom ju sprevádzal zavýjajúci pes a potom v jednoduchých šatách s malickým balíčkom išla na vlak. "Odchádzam a nebanujem, ani sa neobzriem." Cítim povinnosti, ktoré ma viažu, odchádzam so zreteľnou pomocou zhora. A to je radosť, ktorej nik nerozumie, ktorú mi nemôže nik vziať. Som a bola som vždy sirota na zemi, sirota, ktorá vždy a všade hľadala pokrm srdca, ale márne."

Eva a Leone bývali v Lurdoch v hoteli "Immaculé Conception." Eva dosiahla stupen

duchovnej uzobranosti, určila si denný program, v ktorom najviac času zaberala modlitba. Zavčasnáno vstávala, vykonala povinné práce, Krížovú cestu bosá v snehu, novému pred kúpeľmi v zamrznutej piesčine so všetkými odriekaniami; ktoré zahrnuje v sebe slub chudoby. Sama píše: "Pred tromi dnami prežívala som pravú morálnu depresiu... Už som ju prekonala. Moje súčasné bolesti fyzické i morálne nech sú akékoľvek, milujem ich a radšej by som zomrela, ako vrátiť sa do kolají uplynulého života."

Jej túžba po kláštornom živote vzrastala. Mala na mysli obrátenie svojich priateľov, predovšetkým vlastnej dcéry. Ale v žiadnom kláštore neprijímali žiadateľku, ktorej horlivosť mohla hocikedy vychladnúť a ktorej zdravie bolo podkopané.

Predstavená karmelského kláštora v Avignon sa dala už skoro obmäkčiť čistým úmyslom Eviným, ale presvedčili ju, že tento ešte neustály temperament nevečel by sa prispôbiť kláštornému poriadku. Odmietnutie bolo veľmi jemné, Eva však bola rozčarovaná a stiahla sa do blízkej kaplnky. Tam jej povedala: "Ako to keď som o ňom nechcela nič vedieť, tak ma prenasledoval a teraz, keď jedine Jemu chcem patriť, tak ma odsacuje. Dám Mu svoje ultimátum. No predsa, keď pohliadla na vystavenú Najsvätejšiu Sviatosť, zjemnela. "Zdalo sa mi, že Jžiš mi hovorí: neplač Eve, prestaň sa žalovať. Nenašla si bezpečné miesto, ktoré si si vysni a kde si chcela skončiť svoj pozemský život. V mojom pozemskom živote nenašiel som kameň, na ktorý by som si bol položil hlavu. Chodil som vôkol, prenasledovali ma. Sluha nemôže byť nad pána."

Nad karmelským kláštorm v Pau bol nápis: "Tu je brána do neba." Eva si povzdýchla: "Tu je brána do neba- a pre mňa je zatvorená. Pre čo tieto slová padli do očí práve mne, keď sa ma túžim ako kláštorné panny zostať skrytá

nec a chodili spoločne na vyučovanie k farárovi. Cirkevná slávnosť sa konala 19. júna. Svätá omša bola za zomrelých a Eva sa vyjadřila: "Budú si myslieť, že je to pohreb. Predsa pochovávame svoj hriechy život."

Večer predtým odprosila Leonu za zlý príklad, ktorý jej dala, strasti, ktoré jej zavinila. Zo spovedelnice vyšla celkom žiariaca. Leona poznamenala: "Keď sa vrátila od sv. stola Eva už nebola Evou z tohoto sveta."

Na fare pripravili malé ranajky. V najjasnejšom slnku kráčali domov. Eva poznamenala: "Nevidíš, že polia hrajú krajšími farbami a že všetky kvety sú krajšie?"

Chcela činiť pokánie za Samuela, lebo spoznala: "Urobil mi veľa zla, i veľa dobrého. Nemôžem nanho zabudnúť. Zlé pochádzalo z jeho nerestí, dobré z jeho štedrého srdca. Nebyť jeho, bola by som na svojich bludných cestách dávno zabudla na Najsvätejšiu Pannu. A tak som jej zostala verná."

Chcela sa zanho pôstiť o vode a o soli. Le ona ohrnula nos a farár jej to zakázal.

Odteraz chodila denne na svätú omšu a deň strávila čítaním duchovných kníh a skutkami lásky. Ľudia vraveli: "To je len fantazírovanie. Robert de Flers, keď videl, ako sa rozlúčila s kamarátkami, pomyslel si: To je nová divadelná úloha, ktorú si vymyslela a hrá ju znamenite. Ani samotný farár nemyslel a neodvážil sa tvrdiť že ide o totálny obrat. Keď Eva hovorila, že sa celkom rozlúči s divadlom, varoval ju pred unáhlenými rozhodnutiami. Zrušila zmluvu na angažmá v Amerike a Leone povedala: "Nechaj ma samú. Cítim potrebu modliť sa. Ťažko som napísala list a ešte ťažšie je ho odoslať. Ním zomieram divadlu. Už viac nehrám!"

S listom v rukách prebehla záhradu, zavolala záhradníka a prosila ho, aby list zanesol na poštu. Keď sa stretla s Leonou, povedala jej: "Teraz je už koniec. Odo dneška neobjaví sa na plákátoch meno Evy Lavallérovej."

tomuto svetu a žiť v rýdzej láske k Bohu?"

No predsa videla v týchto sklamaníach Božiu vôľu a zahrnovala ňou kláštory, ktoré ju neprijali.

Pretože sa prezradila výrazne svojskými spôsobmi ako Eva Lavallierová, obťažovali ju mnohí návštevníci. Preto odišla z Lurdov. V Paríži jedávala v kuchyni s bývalými slúžkami. Po krátkom pobyte v Chancenaux vrátila sa do Lurdov a bývala u Neverských sestier, ktorých predstavená bola jej matkou a priateľkou.

Strom života

Leona musela ísť do nemocnice. Eva šla s ňou a venovala sa chorým, ku ktorým bola veľmi pozorná. Zvlášť sa zaujala mladého dievčaťa, suchotinárky, zverenky úradnej starostlivosti a poručenstva. Tešievala ju slovami: "Moja maličká Lucka, vieš že si našla druhú mamu? Nič nemá cenu okrem Boha. Útrpenie je cesta k Nemu, i ja sa ponúkam ako dokonalá obeť. Zotavujem sa, aby som dala Jemu do služieb všetky svoje sily."

Matka Adeodata jej povedala: "Kráčate s kufrom v ruke cez svoj očistec." Eva odcestovala do Guentáry. Tam sa spriatelila s členmi rodiny d'Elbée. Získala si ich svojou noblesou, umeleckou fantáziou, no hlavne horúcou vierou. "Neviem plávať, no predsa, keby som zbadala nášho Pána na horizonte, skočila by som do vody, aby som sa dostala k Nemu. Meno Ježiš je môj talizman. Keď ho vyslovím, cítim, ako sa roplamenujem." Občas urobila na piesku pár tanečných krokov, rozprávala rozmarné anekdoty alebo hrala nejakú scénu z "Roi". Raz na prechádzke spadla a ťažko sa poranila na skalnatom teréne. Lekár konštatoval nevyliciteľný zápal obličiek. To už bol rozsudok smrti, ibaže nik nevedel, ako dlho potrvá choroba. A to sa stalo práve vtedy, keď sa domnievala, že dosiahla

lúčenie s jej milým psom.

Keď čítala Evanjelium, vypadli jej slzy a obdivuhodné modlitby sa vydierali z jej srdca, ktoré opísala: "Svätá tvar môjho Boha, klaniam sa Ti. Vyvieďol si ma z ničoty, aby som Ťa zvelebovala a ja som znetvorila dielo Tvojich rúk. Pane, svoju biedu vrhám do oceánu Tvojej svätosti. Daj, aby som žila. Od seba môžem len zomrieť." Msgr. Lamaitre hovorí: "Nezbadal som, že by sa zľakla akejkoľvek obety." Keď bol menovaný biskupom v Kartágu, Eva a Leona sa pridružili ku "Sestrám chorých našej miljej Pannej Kartága" bez toho, žeby boli zložili sľub alebo oblickli reholné rúcho. Biskup založil túto kongregáciu, aby sa starala o chorých a o pozdvihnutie arabskej ženy. Obe strávili zimy v rokoch 1921-1924 v Tunise. Maláriou vyčerpaná, mohla spolupracovať iba cez bolesti. "Pre dušu, ktorá smáďi po činnosti, keď veľkodušne prijme nútenú nečinnosť, táto forma patrí ku najkrajším sebaobetovaniam." Zverili jej vyučovanie cirkevného spevu žiačok, ktoré chodili k sestričkám.

"Je krásna ako anjel", poznamenala ktorási z nich. Aby ich zabavila a mohla sa s nimi zahrať, zostavila divadlo, v ktorom sa stretnú nebo a peklo. Svätí vystupujú so svojimi obľúbenými zvieratami.

Potom napísala: "Ježiš nás vodí krížom-krážom, unaví nás, aby sme mohli zožať kvety trpezlivosti a hlavne úplnej oddanosti. Veru, oddanosť je šťastie a pokoj. Odovzdanosť je láska, viera, všetko. A túto odovzdanosť som našla na svojej ceste. Najprv som našla ojedinelé vetvy, no jedného dna Pán mi dovolil nájsť jej korene - a našla som ich v hĺbinách svojho "ja". Ježiš ich polial a kvety kvitnú a zahrňajú nás krásnou vôňou."

Odovzdala sa Najsvätejšej Panne, "majstrovskému Božskému dielu" a prosila ju, aby spolu s jej srdcom mohla milovať Boha. Od sv. Jozefa si vypyrovala dar modlitby. "Žijem v zázraku...

Modlitba je môj palác. Či tam nájdem Toho, koho som hľadala, a či nie, čo na tom? Prichádzam verne na rande-vous. Niekedy zostávam dlho sama vo tme, no vždy s malou lampičkou viery, dôvery a lásky v hlbine srdca. Ó, dobrý Majster, kedy učiníš z tejto nočnej lampičky ďaleko svietiaci maják? Ježiš, Tvoje meno je ako med na mojich ústach. Kedykoľvek Ho vyslovím, cítim sa očistená."

Brány neba

V auguste 1926 Róbert de Flers navštívil Evu v Thuillières. Hrala veľa jeho hier. Hovorí o nej: "Jej oči si zachovali i v bledom tele žiaru. Ale žiari z nich vrúcna zbožnosť. Hľadala oveľa ďalej, oveľa vyššie. Ruky, veľmi vychudnuté, sú zvráskované. Ani jediným slovom nevzdáľuje sa od jednoduchosti. Každé slovo prezrádza dokonalosť jej vnútorného života. Je stelesnená skromnosť a pokora." Eva mu ďalej povedala, že lekári nevedia sa vyjadriť, či bude žiť, no sama je šťastná, že môže trpieť.

Jej dieťa prišlo k nej. Zdalo sa, že sa polepšuje. Musela sa však natrvalo od nej odlúčiť "Nech Boh chráni moje dieťa. Nezaslúžim si byť mu matkou."

Jej štedrosť ju finančne zruinovala. Farár z Chanceaux jej ponúkol peniaze, ale neprijala, takisto odmietla žurnalistov, ktorí jej ponúkali šek, ak dá príbeh svojej konverzie.

Ako zmierenie za svoje hriechy, ponúkla v obeť všetky údy svojho tela. Nevládala chodiť, sotva mohla jesť. Ústa i oči boli infikované. Museli jej vytriahnúť zuby, operovať žalúdok, oči zošívaj bez anestézie. "Boh tak chce, pre nás oboch, Ježišu." Pár bolestných vzdychov prezrádzalo jej utrpenie. V r. 1929 jej museli vybrať pravé oko.

Leona sa vydala, volala sa už madame Aumanin, bývali spolu, starala sa o svoju priateľku.

vrchol svojich túžob a duchovným vedom sa stal msgr. Lemaitre.

"Ježiš chce všetko pre seba. A s akou láskou mu dávam všetko, všetko, všetko! Dotykom svojej lásky moje srdce urobil novým, denne Ho prijímam. Moja biedna duša sa zjemňuje a chveje sa pri dotyku Jeho ako vták, ktorý sa trasia zimou a držíme ho v rukách. Zdá sa, že s Ježišom možno uniesť celý svet. Bez Jeho sa potkneme na zrnku piesku."

Jej ďalšie zastávky boli: Marseille, Toulon, La Sainte Baume, Nizza, Sanary, Paríž, potom sa usadila vo Vogézach v Thuilières. "Tam budeme ako kočovní pastieri táboriť pod stanami na pokrajoch ciest, pripravení na najmenší znak odísť ďalej." Maličký domček uprostred zeleninovej záhrady, ozdobený rúžami, dostal meno "Betánia". Nad vchodom bola soška Božského Srdca. Nablízku bol les a vôkol vládlo ticho. Slnko všetko rozohrievalo a výhľad bol jedinečný. Eva okrášľovala dedinský kostolík, založila farskú knižnicu, dala dohromady cirkevný spevokol. Pravda, neobišlo sa to bez klebetných historiek, prichádzali zvedavci a farár si myslel, že ju musí poslať preč. To jej zavinielo mnoho príkorí, bolestí a nadprirodzených strát. K pravidelným krížom pribudli trenice medzi ňou a Leonou. Obe boli rozdielnej povahy, charakteru, inteligencie a veku. "Keď pribúda skúšok, prší milosť. Môj Bože, daj, aby som bola stále ponorená do príjemných vôd pokory, aby som nevädla a nevyschla. Aby som neklesla."

19. septembra bola prijatá do tretieho rádu sv. Františka a dostala meno: sestra Eva-Mária od Božského Srdca.

"Na sviatok stigmat sv. Františka bola som aj ja stigmatizovaná. Postihlo ma zvláštne nešťastie. Moje pravé rameno bolo dvoma klincami prabité a moje telo padlo do pivnice, kde som zostala visieť. Myslela som si, že je to bozk sv. Františka." Ako sv. František i ona milovala kvety a zvieratá. Srdcerváče bolo jej

Eva, spomínajúc na svojich bývalých priateľov, napísala: "Nevedia veci chápať tak, ako ich vidím teraz ja. Nevedia pochopiť, v čom spočíva pravé šťastie a že Boh ochotne chce pomáhať v každej situácii. Modlím sa veľa za všetkých. Modlím sa aj za teba, moja malá Leona. Ty si ma milovala najväčšmi. Spievaj, prosím ťa, aby som nezaspala a mohla myslieť na Boha. Smädím po nebi, aby som mohla vidieť Ježiša. Môj dobrý svätý Jozef, prídi pre mňa. Ježiš, aké krásne musí byť nebo, keď už teraz podľa krátkych chvíľ súdim, - v ktorých moja duša nie je na tomto svete - aké je moje šťastie neopísateľné."

9. júla 1929 prijala pomezanie nemocných. Pri každom zbožnom slove pohľadila kríž, ktorý mala vedľa seba po ľavej strane a keď jej ho položili na ústa, pobozkala ho.

Ráno, 10. júla o troch hodinách, na umierajúcu doľahol ľak a strach. Upriamila sa na Leona, no keď sa modlili modlitby za umierajúcich a loretánske litánie, znova sa upokojila. Kňaz sa modlil: "Kresťanská duša, vyjdi v mene Boha, ktorý ťa stvoril, v mene..." V tej chvíli opustila Eva tento svet s úsmevom na perách a spohľadom jedného oka na svätú Tvár. Opustila tento svet, v ktorom si toľko vytrpela. Bola streda, den svätého Jozefa, patróna šťastnej hodiny smrti.

Ako si nebohá želala, Leona ju obliekla do františkánskeho rúcha. Potom jej na srdce vložila kríž a bielu laliu, symbol znovunadobudutej čistoty.

Na hrobe pri hradbe cintorína stojí kríž a na ňom nápis:

Eva Lavalliére

10. Júla 1929.

Ty, ktorý si ma stvoril, zmiluj sa nado mnou!

Modlitba Evy Lavallierovej

o lásku k Pánu Ježišovi.

Môj Bože, môj Učiteľ, môj Kráľ, moje všetko. Odpusť mi, keď sa opovažujem povedať, že Ťa milujem. Nie, Bože môj, nemilujem Ťa, lebo nemožno nazvať láskou tú ľahostajnosť, ktorá Ťa odpudzuje, Spasiteľ môj; lež bližim sa k Tebe pokorne a prosím Ťa, ó nekonečné Milosrdenstvo, daj, aby som Ťa milovala. Zomriem v tej túžbe, keď som taká neschopná ju uskutočniť. Len Ty, Kráľ môj, môžeš dokázať ten zázrak. Pane, daj sa pohnúť, nie tak mojou modlitbou, veď sa neviem modliť, ale mojou slabosťou. Dvíham až k Tebe, ó Ježišu najmilší, svoju ničotnosť, lebo viem, že sa zmiluješ nad ňou. V Teba skladám celú svoju dôveru, lebo viem, že si Bohom najvyššej lásky. Amen.

Vyhlásenie Evy Lavallierovej, terciárky .

Meno, ktoré mám najradšej? - Ježiš.

Kvet, ktorý mám najradšej? - Trň z Kristovej koruny.

Moje najobľúbenejšie jedlo? - Chlieb anjelov.

Môj najobľúbenejší nápoj? - Čistá voda.

Moja najobľúbenejšia voňavka? - Kadidlo.

Moje najobľúbenejšie šaty? - Krstné rúcho.

Môj najobľúbenejší šport? - Pokľaknutie.

Moja najobľúbenejšia modlitba? - Milosť, zmilovanie, láska.

Moja vlasť? - Nebo.

Čnosť, ktorú mám najradšej? - Pokora.

Môj vodca? - Duch Svätý.

Moja najobľúbenejšia kniha? - Evanjelium.

Moje najobľúbenejšie zamestnanie? - Rozjímanie.

Moje najobľúbenejšie farby? - Biela a červená: čistota a láska.

Môj najobľúbenejší šperk? - Ruženec.

Moje túžba? - Milovať Krista.

Môj cieľ? - Kristus.

Moja najväčšia chyba? - Hovoriť o sebe.

Moje rodné meno? - Františkánsky terciár.

Moje vlastné meno? - Nula.

- o -

Str. 18-20 prevzaté z diela

P. Metod Lucký, OFM: Serafínska cesta; obradová a modlitebná knižka pre slovenských františkánskych terciárov.

Vydal Serafínsky svet v Prešove, 1949, 379 strán, 10.000 exemplárov.

- o -

Prosba Evy Lavallièreovej

o podobnosť s Ježišom .

Najdrahší Otče, nie je prívela, čo si žiadam od Teba? Večný Otče, ak Ťa urazím, odpusť mi, nechcem to robiť, veď celkom opak je mojím úmyslom. Tak by som sa Ti chcela páčiť, hoci cítim, že sa mi to nepodarí. Zmiluj sa nado mnou, Otče milovaný. Chcela by som sa pripodobniť Ježišovi vo všetkom, chcela by som byť skutočne jeho sestrou. Tvojou ozajstnou dcérou, Otče. Chcela by som sa mu pripodobniť v čnostiach, v láske, ba pripodobniť sa mu aj na kríži, kde Božský Spasiteľ už nemal viac ľudskej podoby.

Otče, čo si myslíš o mojej túžbe? Je azda prejavom pýchy? Hoci viem čo znamenám - že som biednym stvorením - zabúdam na svoju nízkosť, aby som sa zdvihla k Tebe, Otče najdrahší, ktorému chcem bezvýhradne patriť. Spoliehajúc sa na Tvoju dobrotu, odvažujem sa Ťa prosiť, Bože, stvor ma znovu, urob ma na obraz Ježiša Krista. Buď mi milostivý, Pane, pre ktorého by som chcela zomrieť. Buď mi milostivý. Amen.